

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 40 (2223) 1992 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 29

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1.00

Nuotaikų atspindžiai

Kokie bebūtų įvykiai — vienaip ar kitaip jie paliečia žmones. Ne į visus vienodai reaguojama, ne dėl visų kyla didesni rūpesčiai. Pagrindinė matuoklė — kas, ką ir kaip paliečia. Kas vieniems gilus pergyvenimas, kitiems tik paprasta žinia.

PASTARIEJI keleri metai buvo itin gausūs įvairiais politiniais įvykiais, staigiais pokyčiais, stačiai trenksmais iš giedro dangaus, lauktais ir nelauktais stebuklais. Mes, lietuviai, tvirtai laikėmės susikabinę, nežinodami į kurią pusę sukilę vėjai mus nublošk. Pergvenome įtemptą krizę po Kovo 11-tosios, kai mūsų pasiryžimą tapti nepriklausomais pasaulis dėjo ant nežinomų svarstyklių. Kad šitas sunkmetis laimingai pasibaigė, buvo ko dėkoti Dievui ir ištvėringiems kovotojams, nepalūžusiems po Sausio 13-tosios tankų dundėjimu. Reikėjo vadų — ir buvo; reikėjo minios — ir buvo. Reikėjo išeivijos šauksmo laisvajam pasauliui, reikėjo lėšų — viskas atsirado kaip užsakytą. Pergalės triumfo keliu nuo žemės mes plasnojom tarsi laisvi paukščiai, kuriems erdvė yra būtis garantija. Iškilmingai priimti svečius — mums iš Lietuvos, Lietuvai iš kitų valstybių tapo kone pagrindiniu užsiėmimu. Suprantamas buvo džiaugsmas, proveržis į kažką naują, kur pilna planų, vilčių ir ateities perspektyvų. Prisimenantiems buvusią Lietuvos nepriklausomybę šis įvykis tikroviškai vaidenosi kaip valstybės atstatymas, siejamas glaudžiai su praeities pergyvenimais; 1918 metų nepriklausomybės nemačiusiems ir okupacinėje sistemoje užaugusiems telkėsi kitokie įvaizdžiai, o ir laisvės samprata galėjo būti kitokia, nors vienodai visų imta kalbėti apie demokratijas, jų terminus gal kai kur net panaudojant asmeninių užmačių priedangai ar populiariam įsisteikimui.

ATSIKANDAMA nuomonių, kad nuo čia ir prasidėjo visas netikrumas: kas už ką kalba, kiek tiesos pasako, kiek nuosirdumo parodo, kaip iš tikrųjų vystosi ta nepriklausomybės įtvirtinimo slinktis, kai šandien — premjeras, o rytoj jau gali būti išašikintas kaip KGB agentas. Išeivijoje taigi ima rodytis kitoniški dalykai. Išaugo naujoji pokarinė karta, išpraudusi lietuviško gyvenimo mozaikon savitą spalvą. Pripratome, ir niekas nebesistebi, kad tame pačiame daikte susiduria skirtingi požiūriai, nors dar visų norai vienodi ir tikslai tie patys. Tiesa, pažiūrų suformuotas žmogaus būdas ar gyvenimo sąlygų padiktuotas nusistatymas turi nemažai įtakos bendrų tikslų siekime, kuriame dažnai bandoma kaip nors priderinti ir savo egoistinius reikalavimus. Žiūrint kitiems į visą tai iš šalies, vėlgį susiklosto nelinksmos nuotaikos, vedančios ne tik į nusivylimą, bet ir į pasimetimą. Kai kuriuose išeivijos sluoksniuose toks pasimetimas jau pradeda rodytis. Keista ar ne, bet blaškoma tarp Lietuvos ir išeivijos, lyg abi būtų pastatytos pasirinkimui. Kai ryšiai su kraštu būdavo labai santūrus, rodos, viskas rikiuodavosi daug nuosekliau. Dabar, kai ryšiai visiškai laisvi, intensyvūs — asmeniniai, kultūriniai, politiniai, visuomeniniai — dažnam nebežinia už ko griebtis. Visa patriotiška, reikalinga, naudinga ir būtina. Ir kai taip, kitas, žiūrėk, jau ruošiasi daryti "pertrauką", pažiūrėti, kaip Lietuvoje dalykai toliau vystysis, kas bus po seimo rinkimų, kokia valdžia toliau mėgins tvirtinti nepriklausomybę ir kaip bei kiek žalos ar naudos tautai padarys nepriimtas desovietizacijos įstatymas. Klausimų ir nepagrįstų abejonių poveikyje čia pasigirsta balsų: neikiškime pirštų tarp durų. Tai tokie šių dienų nuotaikų atspindžiai. ČS.

KANADOS ĮVYKIAI

Neprašyti Trudeau patarimai

Konstitucijos reformų referendumui besiruošiančią Kanadą suerzino neprašyti P. E. Trudeau patarimai, rugsėjo 21 d. paskelbti dviejuose žurnaluose — anglų kalba "Maclean's" ir prancūziškai "L'Actualité". Buvęs ilgametis liberalų ministras pirm. P. E. Trudeau atmeta angliškosios Kanados nuolaidas prancūziškajam Kvebekui. Dabartinis kvebekiečių vadų reikalavimus jis laikė šantažu visai Kanadai, o reikalautojus — šantažistais. Pasak kvebekiečio P. E. Trudeau, besaikius Kvebeko siekius, remiamus garsinimu pasitraukti iš Kanados federacijos, galima sustabdyti tik jų atmetimu. Tokios P. E. Trudeau mintys nėra naujos, bet jos vėl atnešė įtampą į Kanados vyriausybės vadų rugpjūčio 29 d. Princo Edvardo saloj sutartus konstitucijos pakeitimus. Juos spalio 26 d. referendumuose reikia patvirtinti Kvebekui ir visai Kanadai. Savo pareikšimuose P. E. Trudeau pažeiria kritikos, bet sprendimą referendumuose leidžia padaryti patiems kanadiečiams. Tačiau jo mintys gali turėti didesnę ar mažesnę įtaką referendumų dalyviams.

Kritiškas P. E. Trudeau mintis nedelsdami atmetė vyriaus-

sybių ir opozicinių partijų vadai, kuriems dabar labiausiai rūpi referendumu atstatyti Kanados vienybę. Kvebeko premjeras R. Bourassa kritiką P. E. Trudeau apkaltino jau pasirašytos Meech Lake sutarties sugriovimu. Jo bičiulis Jean Chretien, Kanados liberalų vadas, priminė, kad šiai partijai dabar vadovauja ne P. E. Trudeau. Ministras pirm. Brian Mulroney pabrėžė, kad neišspręstas Kanados konstitucijos problemas paliko iš politikos pasitraukiantis pats anuometinis ministras pirm. P. E. Trudeau. Jis 1981-82 m. Britų Š. Amerikos aktą parsivežė ir konstituciją paruošė be Kvebeko vyriausybės pritarimo.

Vienybės atstatymą referendumu remia ir pasitraukiantį P. E. Trudeau pakeitęs Kanados liberalų vadu išrinktas John Turner, paliktas ministru pirmininku. Jis Kanados parlamento rinkimus pralaimėjo dabartiniam konservatorių ministriui pirm. B. Mulroney. Įtakos pralaimėjimui turbūt turėjo J. Turnerio paskirtas didokas būrys senatorių pagal pasitraukiančio P. E. Trudeau parūpintą sąrašą.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Lietuvos krašto apsaugos mokyklos viršininkas plk. A. VAITKAITIS aiškina reporteriui naujosios mokyklos planus Vilniuje, išsikrausčius sovietinės kariuomenės daliniui iš užimtų patalpų. Nuotr. A. Laučkos

Lietuvos rūpesčiai rusų spaudoje

"Izvestia" pasisako už rusų kariuomenės išvedimą iš Baltijos valstybių, siūlo nesieti rusų mažumos klausimo su kariuomenės išvedimu • Lietuvos ambasadoriaus Stasio Lozoraičio pasisakymas • Pokalbis su Mykolu Burokevičiumi Maskvoje

Kai kalbama apie Rusijos kariuomenės išvedimą iš Baltijos valstybių, rusų spauda arba tyli, arba rašo apie tautinių mažumų diskriminaciją tuose kraštuose ir sunkumus, susijusius su kariuomenės išsikūrimu savo krašte. Išimtį padarė Maskvos dienraštis "Izvestia", kurio korespondentas Konstantis Eggert pasisakė už rusų kariuomenės išvedimą. Jo manymu tai būtų ir Rusijai naudinga:

"Ivykusiai Maskvoje rugsėjo 6 d. susitikime Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrų su Rusijos federacijos užsienio reikalų ministru Andrej Kozjrev'u pastarasis išreiškė pasiryžimą išvesti kariuomenę 1994 m. kartu aptarus sąlygas: atsikymas Baltijos kraštų nuo atlyginimo už nuostolius, padarytus 1940-1992 m.; atsikymas nuo teritorinių pretenzijų (čia kalbama apie Estiją) ir teisių užtikrinimas ne vietinės kilmės gyventojams (...).

Vienintelis realus kelias iš aklaivietės būtų atskyrimas buv. Sovietų Sąjungos buvimo Baltijos kraštuose problemos nuo visų kitų su vienintele išimtimi: Baltijos valstybės turėtų įsipareigoti derėtis Maskvai rūpimais klausimais, kad sutartis dėl kariuomenės išvedimo jau būtų pasirašyta. Galų gale reikalavimai išvesti rusų karių yra pilnai teisėti. Argi verta laukti to momento, kai neliks nė vienos įtakingos tarptautinės organizacijos, kuri nebūtų latvių, lietuvių ir estų parėmusi.

Užsispyrimas siesti rusiškai kalbančių Baltijos kraštų gyventojų problemas su mūsų karievių ir karininkų buvimu tuose kraštuose gali vėliau ar anksčiau reikšti negražų Rusijos šantažistės vaidmenį: ar tikrai nesiruošia Maskva spręsti šių nesutarimų ginkluotų jėgų spaudimo pagalba.

Nuolaidos, padarytos kariuomenės išvedimo byloje, susilpnins Baltijos kraštuose nacional-radikalų pozicijas ir sudarys sąlygas rimtą dialogą tautinių mažumų klausimu bei rusų-estų ginčą dėl Pečioros teritorijos. Dar daugiau, tikrai pažanga armijos išvedimo klausimu suardys vieną Baltijos valstybių frontą ir įgalins Rusiją skirtingai pri-

eiti prie sutarčių su Lietuva, Latvija ir Estija.

Tame pačiame dienraštyje panašiai pasisakė ir Rusijos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas F. Šelov-Kovdajev, kuris aiškiai sieja Rusijos pozicijos sušvelnėjimą su Baltijos valstybių prašymu svarstyti svetimos kariuomenės išvedimą iš jų kraštų 47-toje Jungtinių Tautų sesijoje. Rusai jau pažadėjo išvesti savo kariuomenę iš Lietuvos ligi 1993 m. rugpjūčio 31 d.

Lozoraičio pasisakymas

Rusų kariuomenei pasitraukus iš Baltijos valstybių, jose liks tautinė rusų mažuma, dėl kurios likimo rusų spaudoje yra reiškiamas nemažas susirūpinimas. Tai labiau liečia Latvijos ir Estijos valstybes, kuriose rusų mažumos nuomintys yra daug didesnis negu Lietuvoje.

Lietuviai yra kaltinami dėl V. Ivanovo kalinimo, kuris su savo draugovinkais puolė TV bokštą, dėl komisarinio valdymo įvedimo Sniečkuje ir dėl to, kad didelis rusų skaičius neturi Lietuvos pilietybės, nors jie nustatytu laiku Lietuvos pilietybės neprašė, nes tikėjosi likti Sov. Sąjungos piliečiais.

Į rusų kaltinimus Niujorko "Novoje Ruskoje Slovo" skiltyje atsako Lietuvos respublikos ambasadorius Vašingtone Stasys Lozoraitis, su kuriuo kalbėjosi dienraščio atstovas S. Levčenko:

"Jeigu mūsų krašte gyvenantieji rusai turi problemų, tai mes esame pasiruošę jas spręsti kaip mūsų vidaus reikalą. Jie turės progą išreikšti savo valią politiniuose rinkimuose, kurie įvyks spalio 25 d. Mes norime sukurti modernią, progresyvią visuomenę, kuri būtų vienodai visiems teisinga. Lietuvos rusams Lietuvos pilietybės reikia laukti dvejus metus, bet pvz. Amerikoje jums reikia laukti penkerius metus...

Neseniai buvau Lietuvoje. Gavėse mačiau daug rusiškai kalbančių žmonių, kareivių. Aš jus užtikrinu, nemačiau kad kas nors į juos šnairuotų — niekas. Pas mus su Lietuvoje gyvenančiais lenkais yra daugiau sudėtingų problemų...

Aš sutinku su Jumis, kad Rusijos konservatoriai stengia-

si paaštrinti padėtį, be paliovos ragindami Jelciną daryti tam tikrus žingsnius. Vakarai, mano manymu, kaip paprastai, nesuvokia tikros padėties. Jie mano, kad nepaisant kas vykėtų Rytų Europoje, neturėtų sudaryti Jelcinui pavojaus. Vakarai turėtų užimti griežtesnę poziciją prieš ekstremistus, nes kitaip demokratija gali pralaimėti. Jeigu Vakarai neparodys savo neigiamo nusistatymo prieš nacionalistus, kurie turėtų būti sustabdyti, įvyks dar vienas perversmas.

Rusų tautinės mažumos problemos beveik nėra. Ją stengtis išpūsti, tai lyg ir veržtis į atviras duris. Mes esame pasiruošę pokalbiams tautinių mažumų klausimu, tačiau kai kurios grupės ir partijos stengiasi sudaryti nuolatinę įtampą padėti, norėdamos įtikinti amerikiečius ir visą pasaulį, kad rusų karinių bazių buvimas padeda stabilizuoti padėtį ir todėl reikia jas išlaikyti".

Burokevičius "kovoja"

Maskvos laikraštis "Pravda" 1992 m. rugpjūčio 11 d. laidoje išspausdino ilgą pasikalbėjimą su buvusiu Lietuvos komunistų partijos (TSKP) centro komiteto pirmuoju sekretoriumi Mykolu Burokevičiumi. Apie jo "išrinkimą" į šią pareigybę Lietuvos komunistai sužinojo iš Gorbačiovo kalbos, pasakytos Vilniuje 1989 m. gruodžio 25 d.

Pasikalbėjimo pradžioje Burokevičius apverčia liūdną ekonominę Lietuvos padėtį, blogą miežių derlių, pramonės gamybos sumažėjimą ir

(Nukelta į 2-rą psl.)

"Dabar esate nepriklausomi, ko dar norite? (Iš angliškos spaudos)

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

V. Landsbergį su oficialiu vizitu į Belgijos karalystę lydėjo užsienio reikalų ministras A. Saudargas ir tarptautinių ekonominių santykių min. pavaduotojas V. Grižius. V. Landsbergį priėmė Belgijos karalius Boduenas, tarptautiniame karališkame institute AT pirmininkas skaitė paskaitą "Apie integracijos pagundas ir pavojų", dalyvavo Lietuvos ambasados atidaryme. (Ambasados namus nupirko Kanados lietuvių bendruomenė; juos pašventino Panevėžio vyskupijos kancleris monsinjoras J. Juodelis). Generalinėje Atlanto sąjungos būstinėje V. Landsbergis susitiko su generaliniu sekretoriumi Manfredu Worneriu. Pasikeista nuomonėmis dėl politinės ir ekonominės padėties Lietuvoje, rugsėjo 8 d. pasirašytų susitarimų su Rusija — kariuomenės išvedimo. M. Worneris išreiškė viltį, kad artimiausiu metu tarp Lietuvos respublikos ir Rusijos federacijos bus pasirašyta ir politinė sutartis. Briuselyje V. Landsbergis padarė taip pat pareikšimą dėl Rusijos konservatorių pareikšto priešiško rugsėjo 8 d. susitarimui.

AT prezidento įsakymu rugsėjo 23-oji paskelbta žydų žūties diena. Lietuva bene vienintelė valstybė pasaulyje, be Izraelio, mininti šią dieną. (Prieš 49 metus rugsėjo 23-ąją iš Vilniaus geto į Panerius buvo išvaryti paskutiniai keli tuksantiniai kaliniai. Lietuvoje iš viso buvo sunaikinta per 200.000 žydų, 96%). Istorikai tai lygintina su prūsų genties išnaikinimu. Toji diena Lietuvoje minima antrą kartą. Prie pastatų iškeltos trispalvės su juodais kaspais, žūstančiųjų gelbėjimo kryžiais apdovanoji padėję žydams vokiečių okupacijos metais, rengiami gedulo mitingai, Vilniaus centre prie katedros korespondencija antspausduojama specialiu antspaudu; šią progą išleista ir vokal. Dieną mini spauda. "Tiesa" nr. 49, paskelbė įdomų, netradicinį, plataus akimado prof. A. Pirockino straipsnį "Kur tikroji žydų tragedijos esmė?" Lietuvos žydų praeičiai buvo skirta taip pat paroda Paryžiuje. Baltijos šalių kultūros savaitę suorganizavo Ugnė Karvelytė, Prancūzijos kultūros ministerija, vietos žydų organizacijos.

Pagal vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) potvarkį politinės partijos rinkimams turėjo įsiregistruoti iki rugsėjo 20 d. Negalutiniais duomenimis, jų įsiregistravo 8: Lietuvos demokratų partija, Lietuvos demokratinė darbo partija, Lietuvių tautininkų sąjunga, Lietuvos žalioji partija, Nepriklausomybės partija, Lietuvos liberalų sąjunga, Lietuvos krikščionių demokratų

partija, Lietuvos socialdemokratų partija. Srašaus pateikė ir 18 visuomeninių politinių judėjimų. Kai kurie jų kartu su partijom susijungė į koalicijas. Jų 4: Krikščionių demokratų partija, Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, Demokratų partija; Lietuvos Sąjūdis, Žalioji partija, Piliečių chartija, Politinių kalinių sąjunga; "Jaunoji Lietuva", Lietuvos krikščionių demokratų sąjunga; Lietuvių tautininkų sąjunga, Nepriklausomybės partija. Į daugiamandatinių rinkimų apygardą srašuose iškelti 796 kandidatai, vienamandatėse rinkimų apygardose 422 kandidatai, bet jų — dar niekieno nepasiūlytų 20 kandidatų.

Lito komiteto nutarimas: nuo š.m. spalio 1 d. rublis iš apyvartos išimamas. Vietoj jo cirkuliuos laikinieji pinigai — talonai, į kuriuos santykiu 1:1 rublis bus keičiamas iki š.m. rugsėjo 30 d. Po tos datos rublis taps užsienio valiuta. Lietuvoje cirkuliuos 1992 m. pavyzdžio (10, 50, 100, 300, 500) ir 1991 m. pavyzdžio (1, 3, 5, 10, 25, 50, 100) bendrieji talonai. Taupomosiose knygelėse rublis į talonus bus perrašytas po rugsėjo 30 d., per pirmą indėlininko operaciją.

Priimtas AT nutarimas (nr. 2913) "Dėl regioninių parkų ir draustinų steigimo. Tai didelės reikšmės dokumentas, kruopštaus mūsų gamtosaugininkų darbo vaisius.

Dvi dienos pajūryje. Per jas ministras pirmininkas A. Abišala Klaipėdoje aiškinosi prekybinio laivyno padėtį, dalyvavo motorlaivio "Algirdas" pašventinimo iškilsmėse, susitiko su "Baltijos" laivų statybos, tarptautinės perkėlos vadovais ir darbuotojais, susipažino su visomis būsimos naftos eksporto ir importo įmonės statyba siūlomomis vietomis — Būtinge, Karkle, Melnragė. Klaipėdos merijoje A. Abišala susitiko taip pat su įmonių bei organizacijų vadovais, žuvų pramonės ir jūrų transporto departamentų atstovais.

Vilnius — Europos mugių miestas? Toks jis galėtų būti, jei turėtų normalią aptarnavimo infrastruktūrą, pasakė po Tiuringijos žemės mugės uždarymo vienas jos rengėjų, firmos "Boy" vadovas Manfredas Boy. Mugėje dalyvavo beveik 30 buvusios R. Vokietijos žemės firmų, parodydamos nuo lėlių iki laboratorijų technikos bei įrangos. Geriau sekėsi surasti partnerius bendrai gamybai. Mūsų siuvėjas, kurie primityvia technika sugeba taip siūti, audimų firmos "Greika" vadovas pavadino aukštos kvalifikacijos meistrais, pažadėjo Vilniuje arba Kaune atidaryti savo atstovybę.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Nuotaikų atspindžiai

Vieniems gilus pergyvenimas, kitiems tik paprasta žinia

Lietuvos rūpesčiai rusų spaudoje

Rusų mažuma ir kariuomenė

Nediplomatiški diplomatų pareiškimai

Lenkijos ir Lietuvos ambasadorių pasisakymai

Seinijos krašto lietuviai

Lietuviškos oazės Lenkijoje rūpesčiai

Tarp pajūrio uolų ir ramių pievų

Toronto lietuvių pensininkų klubo išvyka

Daugiau lietuviškų mokyklų

Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio suvažiavimas

Žvelgdami į ateitį, ieškome savęs

Ateitinių studijų dienos Dainavoje

Džiūgaus įvairumų rinkinys

Nauja Kazio Bradūno poezijos knyga

TEVIŠKES ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata - \$35, pusmetinė - \$20, mėmė - \$40, garbės - \$50 (Amerikoj - JAV dol.) oro paštu - \$110. Pavieniai nr. - 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškes žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškes žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Lietuvos rūpesčiai rusų spaudoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pan. Už visa tai jis kaltina Landsbergį, kurį jis vadina "Lietuvos diktatoriumi". Burokevičius nepastebėjo, kad tuose buv. Sovietų Sąjungos kraštuose, kuriuose Landsbergio nėra, nepaisant žemės turty, ekonominė padėtis nėra geresnė.

Burokevičius sako, kad Lietuvos parlamente susidarė opozicija prieš Landsbergį: "Pastebėjus, kad ryšiomis politinėmis figūromis pasiliko A. Brazauskas ir K. Prunskienė. Jie atlieka didelį vaidmenį kovoje už demokratine respublikos plėtotę".

Kas prisidėjo prie Sąjūdžio išpopuliarėjimo? M.B. sako: "Naujam judėjimui politinė parama parodė Lietuvos AT prezidento pirmininkas V. Astrauskas, idėjinį ir moralinį įnašą sąjūdis gavo iš politbiuro nario ir TSKP CK sekretoriaus A. Jakovlev'o, LKP CK sekretorių A. Brazausko ir L.

Šepečio".

Ką veikia LKP (pagal Maskvos platformą) dabar? M.B. atsako: "Šiuometiniame etape LKP persiorganizuoja į mažas partines kuopeles, kurios organizuojamos pagal gamybos įmonių ir teritorinius principus. Komunistai aktyviai įsijungia į teisėtą visuomeninių, profesionalinių, kultūrinių, jaunimo, sporto ir kitų organizacijų veiklą. (...) Respublikos komunistai kalėjimuose ir pogrindyje pasilikę Lietuvos patriotais, ištikimais socialinio teisingumo idealams, socialistinio ugdymo keliui".

Burokevičius baigia: "Gyven-siu ir kovosiu. Labai pasiilgau savo šeimos, jaudinuosi dėl jos. Esu įsitikinęs, kad tautų draugystė triumfuos, kad žmonės taps labiau humaniški".

Maskvos "Izvestijos" š.m. sausio 13 d. laidoje rašo, kad "humanistas" Burokevičius pri-siėmė atsakomybę už įvykius skerdynes prie TV bokšto. J.B.

Nediplomatiški diplomatų pareiškimai

Lenkijos ambasadoriaus dr. Jan Widacki ir Lietuvos ambasadoriaus Dainiaus Junevičiaus pasisakymai

STEPAS VARANKA

Kai 1938 metais Lietuva buvo ultimatumu priversta užmegzti diplomatinis santykius su Lenkija, ji buvo "paprasta" uždaryti Vilniui vaduoti sąjungą ir nereikšti pretenzijų savo sostinę Vilnių.

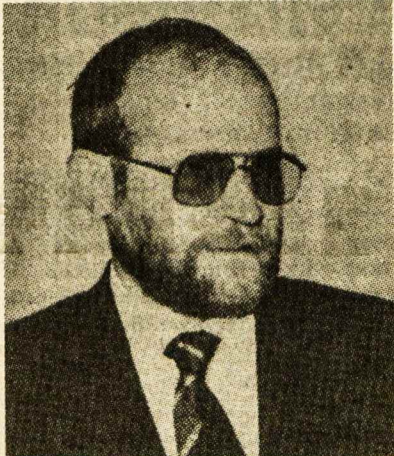
Neilgai tęsėsi šis "medaus" laikotarpis. Tuo laiku diplomatiniai abiejų valstybių atstovai Kazys Škirpa ir Franciszek Charvat vadinosi konsulais. Šiais laikais turime ambasadorius.

Tuo laiku Europos, ypač Lenkijos, politinė padėtis buvo labai įtempta. Lenkija su savo didvalstybine svajone ir "nenugalima" kavalerija - raitąja kariuomene suklupo prieš Vokietijos nacių tankus. Prarado nepriklausomybę ir patyrė baisius nuostolius. Nors ir buvo prieš pat karą užmegzti diplomatiniai santykiai, žlugus Lenkijai ir išeivijoje įsisteigus lenkų emigracinei vyriausybei, lietuvių-lenkų santykiai ne gerėjo, bet blogėjo. Priežastis - Vilniaus savinimasis.

Be ultimatumų

Po pusamžio skaudžios vergijos, atgijus Lenkijai ir Lietuvai atstacius nepriklausomybę su sostine Vilnium, diplomatiniai santykiai buvo užmegzti be jokių ultimatumų.

Naujuoju Lenkijos ambasadoriumi Lietuvoje yra prof. dr. Jan Widacki. Jis iš profesijos nėra diplomatas. Prieš keletą metų buvo Lenkijos vyriausybės vidaus reikalų viceministeris. Prieš tai dėstė Jogailaičių universitete, padėjo Lenkijai organizuoti policiją. 1988-89 m. JAV Indinos universitete susipažino su politiniais mokslais ir kriminaline teise.

Lenkijos ambasadorius Lietuvoje prof. dr. JAN WIDACKI

Savo pasakalbejime su Lietuvos lenkų laikraščio "Kurier Wilenski" 1992.VI.27 korespondente Halina Jotkalo sakosi, kad pats prašė, jog būtų paskirtas į Vilnių. Kodėl? Komplikutos rytų problemos. Iš ambasadoriaus pokalbio aiškėja, kad 1970 m. dvi savaites lankėsi Vilniuje kaip mokslinis universiteto darbuotojas. Jo dėdė Teofilis Modelskis buvo Vilniaus universiteto profesorius. Prisipažįsta, kad turi netiesioginius ryšius su giminėmis Vilniuje.

Paklaustas apie Lenkijos Lietuvos pasirašytą deklaraciją, kuria nei lietuviai, nei lenkai nėra patenkinti, atsakė: - kokia ji bebūtų, be jos konsulo ar ambasadoriaus kreipimasis į Lietuvos vyriausybę dėl lenkų mažumos kokių nors reikalų būtų kišimasis į jos vidaus reikalus. Dabar yra kitaip. Lenkija per savo ambasadorių turi pilną teisę pareikšti Lietuvos vyriausybei, kad ji laikytųsi deklaracijoje pasirašytų pasižadėjimų. Lietuva tautinėmis mažumomis turėtų džiaugtis, nes tai yra savotiškas kultūrinis turtas.

Taip, bet jeigu dalelė to "turto" ardo ir griaua valstybės pamatus?

Suprantama, lenkė korespondentė skaudesnių lietuvių klausimų, kaip Vilniaus užgro-bimą 1920 m., ultimatumą 1938 m. ir Vilniaus krašto lietuvių persekiojimą okupacijos metais, ambasadoriui nedrįso pateikti.

Pokalbis su lietuvių žurnalistu

Kitas pokalbis su Lenkijos ambasadoriumi įvyko 1992 m. rugpjūčio 14-21 d.d. su savaitraščio "Požicija" žurnalistu Gintautu Stalnioniu. Pasikalbėjimas paties ambasadoriaus pavadintas "Tarp mūsų valstybių nėra ginčytinų problemų." Paprašytas trumpai kalbėjo apie save: dalyvavo "Solida-

Lietuvos ambasadorius Lenkijoje DAINIUS JUNEVIČIUS

rumo" veikloje, buvo Liublino katalikų universiteto profesorius, specialybė - kriminalistika, 1989 m. seimo komisijos žinovas, įstatymų rengėjas, Mazoveckio vyriausybės vidaus reikalų viceministeris. Lenkijos ambasadoriumi Lietuvoje paskirtas š. m. gegužės 25 d.

Ambasadorius yra 44 metų amžiaus. Žmona - Kristina, teisininkė. Rudenį ji su penkiamečiu sūnumi Mykolu žada atvykti į Vilnių. Penkiolikametė duktė Karolina gyvena ir mokosi Vilniuje. Vyresnioji duktė Agnieška studijuoja Krokuvos universitete meno istoriją. Ambasadorius Jan Widacki pradeda mokytis lietuvių kalbos.

Žurnalistas Stalnionis pareiškė, kad lietuviai niekada neužmirš, kai praėjusių metų sausio viduryje Lietuvos užsienio reikalų ministeris išvyko į Lenkiją ir ten, reikalui esant, galėjo sudaryti vyriausybės tremtyje. Tuo laiku dabartinis ambasadorius buvo Lenkijos vidaus reikalų viceministeris. Ambasadorius prisimena, kaip 1987 m. popiežius Jonas Paulius II lankėsi Lenkijoje, ir jam pranešus, kad artinasi lietuvių delegacija, beveik milijoninė minia sukelė ovacijas.

Tai buvo anksčiau. Dabar simpatijos Lenkijoje lietuviams krenta... Lenkų-lietuvių santykius esą sunkina lenkų tautinės mažumos padėtis. Šiuolaikiniame pasaulyje, pasak ambasadoriaus, pripažintos teisės, kurių reikia laikytis ir jas gerbti. Ambasadorius nenorįs kištis į Lietuvos vidaus reikalus, bet jo pareiga pasirūpinti savaisiais.

Kai ambasadoriui žurnalistas priminė, kad ir kituose kraštuose - JAV, Kanadoje ir kitur yra lenkų bendruomenės, ambasadorius atsakė, kad tie žmonės ten atsirado savo noru, sąmoningai išvykę iš Lenkijos. O tie lenkai, kurie čia gyvena, niekada nebuvo išvykę iš Lenkijos...

Ambasadorius Widacki pripažįsta, kad dabartinė Lietuvos lenkų padėtis yra žymiai geresnė negu sovietiniais laikais. Bet jis sako - dabar kiti laikai. Taigi, reikia Lietuvą spausti, kol jos padėtis dar nėra sustiprėjusi ir reikalauti lenkų mažumai Lietuvoje privilegijų.

Ambasadorius nepatenkintas - esą Vilniaus krašto lenkai yra skriaudžiami žemės privatizacijoje ir jos skirstyme, ypač prie Vilniaus. Jis, kaip teisininkas, tvirtina, kad Vilniaus krašto senbuviai ir atvykėliai kolonistai po gen. Želigovskio smurto turi tas pačias juridines teises į įsigytą turtą, netgi jį įsigijus ir bloga valia. Ambasadorius mano, kad tai romėnų teisės principas... Geresniems santykiams esą trukdo dažnas grįžimas į

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
The Loughheed & Barnard šeimos ir tarnautojai
 "Žmonės, kurie atjaucia kitus"
 Sudbury, Ontario

praeitį ir jos analizavimas. Visai suprantama. Senoji išmintis sako: teisybė niekam nemeli.

Naivus aiškinimas

Mes neturėtume užmiršti, sako ambasadorius, kad 1938 m. po užmezgimo diplomatinio santykių Lietuvos vyriausybė oficialiai neginčijo Lenkijos suverenių teisių į šią teritoriją. Taip aiškinti gali tik naivus žmogus arba su realybe nesiskaitantis diplomatas. Tai buvo ultimatumo grasinimu priversta "draugystė". Arba toks palyginimas: Lietuvos kariuomenės vadas gen. Raštikis, peržengdamas Lenkijos sieną su vizitu, ją pripažino. Tai nesąžiningi aiškinimai. Konsulai ir ambasadoriai yra skiriami tam, kad tarp tautų gerintų santykius, plėstų kultūrinius ryšius ir atstovautų savo tautiečiams.

Lenkijos ambasadorius Jan Widacki Lietuvoje su savo paskelbtais spaudoje pokalbiais ir Lietuvos vyriausybei "pro memoria" 1992.VII.31 padarytais priekaištais lietuviuose sukėlė pasipiktinimą ir susirūpinimą. Į tai reagavo ir Lietuvos Helsinkio grupės nariai 1992.VIII.3 viešu pareiškimu spaudoje. Lenkų ambasada Vilniuje yra Aušros Vartų gatvėje nr. 7.

Lietuvos ambasadorius Lenkijoje

Dainius Junevičius yra vedęs, žmona Laima, studijavusi anglų kalbą. Lietuvos lenkų laikrastyje "Kurier Wilenski" pokalbyje 1992.VII.11 jis pažymi, kad jo gyvenimo aprašymas nėra sudėtingas: yra kaudietis, baigęs Vilniaus universiteto fizikos fakultetą. Iki 1990 m. dirbo elektros laidų institute, vėliau perėjo į vidaus reikalų ministeriją, buvo paskirtas į Varšuvą atstovauti Lietuvos reikalams ir 1992 m. birželio 17 - ambasadoriumi.

Pasak abiejų ambasadorių, lietuvių-lenkų santykiuose yra sunkumų. Jie iš lėto mažėja. Lenkijos spauda jau rečiau puola Lietuvą. Junevičiui anksčiau dažnai tekdavę aiškinti, kad paleistų savivaldybių rajonai nėra lenkiški, jie yra lietuviški, kuriuose gyvena lenkai. Kad ten veikia Lietuvos įstatymai, suteikiantys lenkams platesnes teises negu reikalauja tarptautinės konvencijos. (Tos teisės buvo pavartotos priešvalstybinei veiklai).

Keistas buvo Lietuvos ambasadoriaus Dainiaus Junevičiaus telefoniniame pokalbyje su lenke žurnaliste Barbara Znajdzilovska (Kurier Wilenski, 1992.VII.11) išsireikšimas apie gen. Želigovskio Vilniaus užgrobinimą: "Aš asmeniškai nematau būtino reikalo tą Želigovskio akciją pasmerkti. Tačiau suprantu žmonių norą šį reikalą išaiškinti iki galo..."

Junevičius, kaip ir Widacki, ragina siekti geresnių lietuvių-lenkų santykių. Abejoju ar Lietuvos ambasadoriaus Lenkijoje ignoravimas padarytos Lietuvai skriaudos 1920 m., užgrobus Lietuvos sostinę ir dalį Lietuvos bei nepasmerkimas prisidės prie pagerinimo ir išlyginimo santykių. Daug diplomatiškiau būtų buvę neatsakyti į šį nemalonų lenkam klausimą, negu jį pateisinti. Toliau ambasadorius aiškina - turime būti atviresni ir nuosirdesni. Lenkai, gyvenantys nuo senų laikų Lietuvoje, turėtų mokėti lietuvių kalbą. Taip pat lietuviai, dirbantys lenkų tarpe, turėtų mokėti susikalbėti lenkiškai. Lenkijos lietuviai taip pat turi problemų. Vyksta mišrios vedybos. Vieni čia, Lenkijoje, gyvena nuo seniausių laikų, kiti yra pokariniai ateiviai.

Apie kitus Lenkijos lietuvių svarbesnius klausimus - švietimas, mokyklos, vaikų darželiai, kultūrinė veikla, lietuvių kalba - Lietuvos ambasadorius kažkodėl nekalba. Ar tai buvo diplomatiškas "kuklumas"? Tiesa, skundėsi, kad ambasadoje dirba tik keturi žmonės, neturi automobilio, be kurio jaučiasi kaip be rankų... Automobilis Lietuvos ambasada Lenkijoje tai galbūt net prestižo reikalas. Reikia tikėtis, kad jis jį gaus. Svarbiausia, kad Lietuvos reikalai būtų tinkamai atstovaujami ir ginami.

BRANGIAI MAMYTEI

A+A

ELENAI ANDRIUŠKEVIČIENEI

mirus Lietuvoje,

sūnų MEČL su šeima nuoširdžiai užjaučiame -

Lietuvos kankinių parapijos choras

A+A

ROBERTUI BUDRECKUI

mirus,

jo žmoną ALMĄ, dukrą ir gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime -

A. V. Keršiai
A. V. Svirpliai

MYLIMAI MOTINAI

A+A

MARTAI AUGUSTEI ŽILINSKIENEI

mirus JAV-se,

sūnui kun. ALGIMANTUI ŽILINSKUI ir jo šeimai bei artimiesiems, reiškiamo nuoširdžią užuojautą -

Lietuvių evangelikų liuteronų
Išganytojo parapija

MIELAM TĖVELIUI

A+A

dr. ANTANUI MATUKUI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame dukras - seselę

ANGELE, REGINĄ, sūnus - LIUDĄ ir

ANTANĄ bei jų šeimas -

Jurgis ir Emilija Karosai
su šeima

PADĖKA

Mūsų brangiam vyrui, tėvui ir seneliui

A+A

MEČISLOVUI ŠARAUSKUI

1992 metais rugpjūčio 29 dieną mirus,

nuoširdžiai dėkojame prel. J. Bertašui už maldas laidotuvių namuose, gedulines Mišias ir jautrų pamokslą Šv. Kazimiero šventovėje bei palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame karsto nešėjams, asmenims padėjusiems mums šiuo sunkiu laiku, visiems atsilankiusiems į laidotuvių namus, šventovę ir palydėjimą į kapines, užprašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles, pareiškusiems užuojautą raštu bei žodžiu ir aukojusiems Lietuvos pagalbai.

Nuoširdus aciū M. Bagdonienei ir jos talkininkėms už patarnavimą gedulingų pietų metu.

Jūsų visų moralinė parama ir nuoširdumas liks mūsų širdyse.

Nuliūdę - žmona Emilija, sūnus Aloyzas-Augius
su šeima

Winnipeg, Manitoba

PADĖKA

Visi mes kada nors, ką nors mylėjom,
Visi ką nors praradom, ir apgaubė mus liūdesys;
Visi ką nors į amžinybę palydėjom
Ir einam pėdomis, kurie prieš mus nuejo,
Kur kviečia amžinojo uosto švėtyrų...

MYLIMAI SESERIAI

A+A

SOFIJAI MORKŪNIENEI

į amžinybę iškeliavus,

nuoširdi mūsų padėka kun. Liudui Januškai, OFM, už maldas laidotuvių namuose, Prisikėlimo parapijos kunigams, atnaušavusiems Mišias, klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už atsisveikinimo, nuraminimo žodžius, J. Vaičytei vargonais ir giesmėmis palydėjusiai velionę į amžinybę; karsto nešėjams, visiems užprašiusiems Mišias, papuošusiems karstą gėlėmis, pareiškusiems užuojautą žodžiu, spaudoje ar auka kitom intencijom.

Dėkojame dr. M. Valadkai už velionės priežiūrą ir lankymą ligos metu, p. Almai už globą ir pagalbą ligoninėje, Turner ir Porter laidotuvių namams, šeiminiškai J. Girklienei, skaniai pavaišinusiai laidotuvių dalyvius ir visiems, kurie bet koku būdu prisidėjo prie skausmo bei liūdesio sumažinimo šią sunkią valandą.

S. Dabkus, brolis, sesuo ir artimieji

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Deboros medikų komanda Vilniuje. 52 širdies ir plaučių centro medikai dirba Santariškėse, kardiologijos centre. Numato per savaitę padaryti apie 20 operacijų vaikams. (Panaši operacija JAV kainuoja apie 40-50 tūkst. dol.). Fondo misija - kvietimas stažuotis Lietuvos specialistų į Deborą. Operacijos Lietuvoje bei JAV - paskatino Santariškių kardiologijos centro vadovo prof. V. Širvydžio stažuotę. Pamatė, kokios jų aukštinės rankos, sužinoję, kad jis

su kolegomis nepajėgia greitai išoperuoti šimtų mažųjų ligonių, fondo darbuotojai nutarė padėti. Šiomet į Vilnių atvežta 15 t. medikamentų, įrangos, mikroautobusų; kelionės fondatorė - Loreta Stukas (fondo nuostatai mokėti už keliones neleidžia).

Algirdo-Mykolo Brazausko 60-čio proga V. Landsbergis iš Belgijos atsiuntė telegramą: "Gerbiamasis pone Brazauskai, sveikinu Jus gražaus jubiliejaus proga. Likimas taip lėmė, kad mums tenka eiti greitai ir atstovauti besivaržančioms Lietuvoje jėgoms. Norėjęsi, kad rinkimų varžybos turėtų tam tikras ribas. Linkiu Jums geros sveikatos".

Neliko Sniečkaus pavadini-mo. Atominės elektrinės gyvenvietė nuo šiol vadinsis buvusio kaimo vardu - Visaginas.

G. Gust.

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniška ir
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

PREKYBA • KELIONĖS • SIUNTINIAI
Ar jūs siunčiate siuntinius į LIETUVĄ?
Kodėl turėtumėte mokėti daugiau?
TIK 60 CENTŲ už svarą*
 Laivu ir lėktuvu - greitas pristatymas.
 Pasinaudokite žemiausiomis kainomis Kanadoje tik per **POLIMEX** garantuotą patarnavimą.
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų -
 Toronte, Mississaugoje, Scarborough.
Head office: 141 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2L2
Tel. (416) 537-7914
Branch: 3615 Dixie Rd., Unit 11
Mississauga, Ontario L4Y 4H4
Tel. (416) 238-6683
 *Plius pristatymas į namus.

Seinijos krašto lietuviai

KAZYS BARONAS, Vokietija

“Lenkijoje gyvena apie 30 tūkst. lietuvių, daugiausia tarp Seinų ir Vižainių, taigi pasienio kaimuose ir miesteliuose ir tos tautos tarpe, kurios likimas susipindavo kartu su lietuvių tautos likimu”. Tokiu sakiniu “Solidarnosc” organizacijos savaitraštis “Tygodnik Solidarnosc” liepos 10 d. pradedą platų straipsnį apie Seinijos lietuvių gyvenimą, primenant, kad Lietuva lenkams – tai ne bet kokia mįslė, pažįstama iš Jogailos ir Jadvygos vedybų, Vytauto ir Žalgirio mūšio, abiejų tautų Žečpospolitos ir ... Vilniaus, kur kiekvienas akmuo šaukia lenkiškai. Tai keista tarpkarinė valstybė, žiūredama iš paniūrų, vilko akimis.

Po karo, per Lenkijos sieną, pasak straipsnio, prasmukdavo vienas kitas raudonosios armijos lietuvis karys, kuris uoliai buvo lenkų gražinamas. Staiga, dabar visiškai nauja valstybė su sava vyriausybe, tarptautinėm sutartim, sava politika. “Yra Lietuva – ką jūs į tai” – toliau klausia straipsnio autorė Magdalena Umiencė.

Lietuviška oazė

Suvalkų trikampio lietuviai nenoriai kalbą su lenkiškų laikraščių atstovais. Ilgai reikia belstis į duris. Neseniai čia lankėsi “Gazeta Wyborcza” korespondentai (tai “Solidarnosc” leidžiamas dienraštis). Jau pirmuose namuose vaikai stebėjo spaudos atstovus, paklausdami motinos lietuviškai. Kambario sienos papuoštos Vilniaus nuotraukom, kažkas panašaus į altorėlį. Mekka? Kieno?

Čia lenkai esą mažuma. Punkskas tai paskutinė šioje pusėje lietuviška oazė. Lietuviai bijo ir ginasi nuo numatomo pasienio policijos perkėlimo, nes čia atsirą lenkiškos šeimos, lenkų kalba gatvėje, lenkiškos mokyklos, žmonos suras darbą. Dabar įvairių koncertų, renginių skelbimai tik lietuviškai. Kodėl? Atsakymas paprastas – lenkai nelanko lietuviškų renginių. Užklaustas lenkas ir lietuvis gyventojas atsako: “Gyvename normaliai, kiekvieną dieną nesusipratimų nėra”.

Kitas klausimas vedybos, labai pavojingos lietuviškai pusei. Vyras, sukūręs šeimą su lenke, yra prarastas Lietuvai. Jeigu moteris išteka už lenko, kartais pavyksta jį nukreipti į lietuvių pusę. Aplamai, net ir lietuviškos vedybos Punske civilinės metrikacijos įstaigoje yra atliekamos lenkų kalba, nežiūrint, kad vyras, jaunoji, svečiai, tarnautojas yra lietuviai. Ir kaip ta moteris gali jaustis pilnai ir tikrai ištekėjusi, nesuprasdama nė vieno lenkiško žodžio?

Vedybos su lenkais – taikinas nutautėjimas, sako straipsnio autorė. Bet pasienio sargyba Punske – tikras siaubas. Ji niekuo nesiskiria nuo pasienio kariuomenės, kuri anksčiau gaudė raudonosios armijos lietuvių pabėgėlius. Tad

kuo skiriasi sargyba nuo “Korpus Ochrony Pogranicza” (prieškarinis “Pasienio apsaugos korpusas” K.B.), kuris taip pat buvo šiose žemėse? Vyresnioji karta tuos karius gerai atsimena, nes jie išvaidydavo lietuviškas vakarus, vaidinimus. Dar vyresni taip pat prisimena kovas prie Seinų 1920 m. ir 1944-45 m.

Lenkai čia jaučiasi svetimi, nors tai jų kraštas (sic!). Na, ir nuolatos tas Vilnius. ... Juk tik už ežios (“miedra”) gyvena daug lenkų (Šalčininkai, Eišiškės, K.B.), tačiau kažkas kabo nematomo virš jų galvų, kažkas nesuprantamo. Kieno yra Aušros Vartai?

– Ten siaučia lietuviškas nacionalizmas” – sako Suvalkų lenkiško laikraščio redaktorius.

– Niekur tautinės mažumos neturi tiek privilegijų, kiek lenkai turi Lietuvoje” – atsako Punske lietuviško mėnraščio “Aušra” redaktorė.

Įtarumas

Lenkai ir rusai Lietuvoje nesimokė lietuviškai, sako iš “anapus” atvykęs rusas. Dabar jie jaučiasi dideliame pavojuje, visiškai naujame pasaulyje. Jeigu nori jame gyventi, turi prisitaikyti prie naujos aplinkos.

Nerimstą lenkai, kad Punske valdžia viršaičiu yra lietuvis, o pats miestelis gerai prižiūrimas. Viršaitis esą rūpinasi tik lietuviams. Ir lietuviški kaimai turi geresnius kelius už lenkiškus kaimus, lietuviški ūkiai turtingesni. Bet žemė juk vienoda? Į tai lietuviai atsako:

LIETUVOS SAVANORIŲ ŠVENTĖ 1992 m. liepos 4 d. AT pirm. VYTAUTAS LANDSBERGIS su palyda sveikina savanorių būrius prie parlamento rūmų Vilniuje, paskui kartu su visais eina į iškilmę Kalnų parke

Nuotr. Alf. Laučkos

koks ūkininkavimas – tokie ir vaisiai. Gal todėl Lenkijoje sakoma “gudrus lietuvis”, arba “klastingas lietuvis”. Juk rusų metraštinninkas XIII š. rašė, kad Mindaugo krikštas buvo apgaule, nes jis ir toliau slapta aukojo ir garbino savo dievus.

Gal čia metraštinninko žodžiai paveikė Seinų prelatą, kuris 14 m. neleidavo katedroje melstis ir giedoti lietuviškai? Jį rėmė Lomžos vyskupas, prisimindamas Gedimino žodžius: “Jeigu kada nors sumanyčiau krikštytis, tai tegul mane krikštija pats velnias”.

Kalba tik lietuviškai

Neseniai lietuviai atgavo teisę melstis Seinų katedroje,

tačiau mokyklose nėra lietuvių kalbos. Tiesa, dviejose pradžios mokyklose, žemesnėse klasėse lietuvių kalba dėstoma, bet ji neprivaloma. Žymiai geresnė padėtis Punske: čia veikia lietuviškos mokyklos, licejus. Vakare Punske gatvėse vaikščioja grupės jaunu, licejaus metų mergaičių ir berniukų. Jie visi kalba tik lietuviškai.

Štai Žagarių kaimas. Seniausias jo gyventojas Jonas Jakubauskas gerai atsimena senas lietuviškas dainas, nes rugiapjūtėse buvo taip dainuota, kad visi žinotų, kad yra rugiapjūtė, vėl kitaip grėbiant šieną, kitaip vestuvėse. Dabar taip nedainuojama.

Punske mokytojas atidaro duris į nedidelį muziejų. Tu-

ris įvairių medinių indų, senų audinių. Matomi kryžiai, pakelio koplytelės. Mokytojas išdidžiai aiškino, kad kryžiuje viskas yra: bizantiški spinduliai, pagoniška saulė ir mėnulis. Viskas iš Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės.

Susirašinėju su Poznanės universiteto docentu, gaunu iš jo spaudą. Rugpjūčio 20 d. laške rašo, kad lenkų simpatijos Lietuvai labai greitai mažėja. Tai vyriausybės ir parlamento priimtų įstatymų pasekmės, ypač nepalankių lenkų mažumai. Šiuo metu žymiai geresni santykiai su Ukraina, nežiūrint, kad ukrainiečių ir lenkų tautų gyvenimas buvo komplikuothesnis. “Bijau, kad Lietuva nebūtų izoliuota visų savo kaimynų” – rašo lenkas.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

Kanados Lietuvių Bendruomenė
Gabijai Petrauskienė, pirmininkė

Pagalbos Lietuvai Vajaus komitetas
Vytautai Birėtai, pirmininkai

1992 m. rugsėjo 15 d.

Mieli ir gerbiami Kanados lietuviai,

Su džiaugsmu priėmiam žinią, kad jau šiomis dienomis bus atidaroma Kanados lietuvių lėšomis bei pastangomis įgyta ir Lietuvai padovanota ambasada Briuselyje. Rugsėjo 22-23 d. rinkimos ambasadoje, kuri atliks Lietuvai labai reikšmingą ir reikalingą darbą Europos kraštų centrinėse įstaigose, kurios ten yra.

Šis Kanados lietuvių gražas žestas – tai įrodymas, kaip galime darniai vienas su kitu bendradarbiauti bei konkrečiu darbu vienas kitą paremti.

Nuoširdi padėka Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu Kanados Lietuvių Bendruomenai, KLB Pagalbos Lietuvai Vajaus komitetui, Kanados bankeliams, fondams, organizacijoms bei pavieniams asmenims, atsiliepiusiems i KLB Pagalbos Lietuvai Vajaus kvietimą savo aukomis dalyvauti Lietuvos Respublikos atstatymo darbuose. Ambasados įsigijimas – tai vienas iš valstybingumo įtvirtinimo pagrindų.

Su pagarba

Aleksandras Abišala
Ministras Pirmininkas

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgą sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

A+H

HULDA MINNA DREVININKIENĖ

staiga mirė Northwestern General ligoninėje 1992 m. rugsėjo 20, sekmdienį, sulaukusi 78 m. amžiaus.

Nuliūdime paliko vyrą Miką, sūnų Roland, jo žmoną Pamela; dukras – Lilly, jos vyrą Kurt ir Christą bei aštuonis vaikaičius. Palaidota iš “First Lutheran Church” rugsėjo 23, trečiadienį, Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Vellonės atminimui galima aukoti “First Lutheran Church” parapilaj arba “Vaiko tėviškės namų” fondui.

THE NEW CONSTITUTIONAL AGREEMENT

THE HIGHLIGHTS

Over the past two years, federal, provincial and Aboriginal leaders have consulted with thousands of Canadians and special interest groups from coast to coast. These consultations included Royal Commissions, participatory conferences, parliamentary hearings, and hearings in the provinces and territories held by provincial and territorial legislatures. Federal, provincial, territorial and Aboriginal leaders have agreed unanimously on a package of constitutional proposals that recognizes the equality of all Canadians and represents all of our interests. The agreement is now before Canadians.

The agreement proposes that the new Constitution would contain a statement of key economic and social objectives shared by all of the governments in the federation. The objectives include comprehensive, universal, portable, accessible and publicly administered health care, adequate social services and benefits, high quality primary and secondary education and reasonable access to post-secondary education, collective bargaining rights and a commitment to protecting the environment. The economic policy objectives to be entrenched would be aimed at strengthening the Canadian economic union; the free movement of persons, goods, services, and capital; ensuring full employment and a reasonable standard of living for all Canadians; ensuring sustainable and equitable development.

Exclusive provincial jurisdiction would be recognized in the areas of forestry, mining, tourism, housing, recreation, municipal affairs, cultural matters within the province, and labour market development and training. In addition, to ensure the two levels of government work in harmony, the government of Canada commits to negotiate agreements with the provinces in areas such as immigration, regional development and telecommunications. Federal-provincial agreements on any subject could be protected by the Constitution from unilateral change.

As was the case in the Meech Lake agreement, the new Canadian Constitution

A Social and Economic Union

Parliamentary Reform

would recognize the distinct nature of Quebec, based on its French language, unique culture and civil law tradition.

In the reformed Parliament, the Senate would reflect the equality of the provinces while the House of Commons would be based more on the principle of representation by population. As well, Quebec would be assured a minimum 25% of the seats in the House of Commons.

The proposed Senate would be made up of six elected senators from each province and one from each territory. Additional seats would provide representation for Aboriginal peoples. The reform Senate's powers should significantly increase the role of the elected Senators in the policy process.

The proposals recognize that Aboriginal peoples have an inherent right to self-government and that the Constitution should enable them to develop self-government arrangements and to take their place in the Canadian federation. The proposals recognize Aboriginal governments as one of the three constitutionally recognized orders of government in Canada. In addition, the proposals provide for a negotiation process between Aboriginal leaders and provincial and federal governments to put this right into effect. The recognition of the inherent right would not create any new rights to land.

Now that Canada's federal, provincial, territorial and Aboriginal leaders have reached a consensus, it is the right of all Canadians to understand the new proposals. Call the toll free number below to receive an easy-to-read booklet on the new constitutional agreement or a complete text.

It's your right to know what the constitutional proposals say, before voting on October 26.

Avoiding Overlap and Duplication

Aboriginal Self-Government

Distinct Society

FOR INFORMATION CALL: 1-800-561-1188

Canada

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NAUJI MASAŽUOTOJAI

Birželio 26 d. tapo istorine data Vilniaus aukštesniosios medicinos mokyklos istorijoje. Mat ją šiemet baigė penkiolika masažuotojų paruoštų silpnaregių ir akių moksleivių. Mokyklos direktorė Irena Grakauskienė džiaugiasi pirmąją tokių auklėtinių laidą. Gyvenimo nuskriausti žmonės vėl galės būti naudingi visuomenei. Jie visi stropiai mokėsi. Problemų turėjo tik dėstytojai, kuriems teko patiems paruošti mokymo programą, neturint patirties. Jiems talkino Lietuvos aklių ir silpnaregių sąjunga. Vilniaus aukštesniosios medicinos mokykla į masažuotojų kursus dabar priima tik silpnaregius ir aklius lankytojus.

BIUSTAI IR SKULPTŪROS

Nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje vis labiau įžūlėja spalvotųjų metalų vagys, grobstančius lietuvių tautai nusipelnusių žmonių bronzinius biustus bei jų atminimui skirtas skulptūras. Nuo poeto Antano Miškinio (1905-1983) kapo Vilniaus Antakalnio kapinėse rugpjūčio mėnesį dingo skulptoriaus Vytauto Mačiūkos skulptūra "Dainius" ("Rūpintojėlis"). Jurga Čekauskaitė rugsėjo 10 d. "Lietuvos ryto" skaitytojų pasinėšė pavogtos skulptūros su gražinima. Vilniaus arkikatedroną ją atnešė du gerai apsirėnę neįžinomi vyriškiai, matyt, paveikti televizijos žurnalisto Virginijaus Matišausko skundo. Arkikatedros budėtojai Mikalauskienėi jie sakėsi esą dailės kūrinių rinkėjai, už poetui A. Miškinui skirtą V. Mačiūkos kūrinių sumokėję didelius pinigus. Lietuvos rašytojų sąjunga jau buvo užsakiusi pas skulptorių J. Meškelevičių "Dainiaus" ("Rūpintojėlio") kopiją pagaminti iš epoksidinių dervų. Jei-gu atsirastų lėšų, Rašytojų sąjunga tokiomis kopijomis norėtų pakeisti visas paminklines savo narių skulptūras iš bronzos ir vario.

VAGIAMA IR KAUNE

Valdas Sutkus "Lietuvos aidą" skaitytojus supažindina su dar įžulesnėmis vagystėmis Kaune. Ten rugsėjo pradžioj nakties metu buvo pavogti sodelyje prie Muzikinio teatro ilgus metus stovėję bronziniai dviejų kompozitorių biustai — Česlovo Sasnausko (1867-1916) ir Miko Petrausko (1873-1937). Prieš Muzikinio teatro sodelį kitoje Laisvės alėjos pusėje yra Kauno savivaldybės rūmai. Vagys nepabėgė ir prie tų rūmų visada būdinčio policininko. Gėdingą jų istorinių biustų pavogimą Kauno miesto tarybos nariams rugsėjo 3 d. sesijoje pranešė kompozitorius Gedrius Kuprevičius, viceburmistras kultūros reikalams. Jis taipgi priminė, kad tai, deja, nėra pirmą kartą, kaip pavogti 5 dideli bronziniai paminklai, daug iš spalvotųjų metalų pagamintų memorialinių lentų, antkapių, žibintų, įvairių dekoratyvinių elementų. G. Kuprevičius atmetė pasiūlymą sudaryti bronzinių paminklų sąrašą, susitarti, kuriuos reikėtų saugoti ir kuo-

riuos būtų galima nukelti. Pasisak viceburmistro G. Kuprevičiaus, savo statytų paminklų nukėlimas būtų vandalizmo aktas. Be to, niekas negali garantuoti, kad žaliavų rinkoje neatsidurs ir nukeltieji paminklai.

ATEIS EILĖ IR VYTAUTUI?

Kauno miesto taryba, baigdama posėdį, įpareigojo Kauno burmistrą su policijos vadais ieškoti priemonių, sustabdantių tolesnį paminklų grobstymą. Viceburmistras kultūros reikalams G. Kuprevičius skeptiškai sutiko šį nutarimą. Esą prasidės diskusijos, posėdžiai, o vagys galės ramiai dirbti toliau. G. Kuprevičius nuogustauja, kad Vytauto Didžiojo muziejaus sodelis taps tuščiu pjedestalo galerija. Vieną rytą neliks ir paminklo Vytautui Didžiajam, kurio statybai Laisvės alėjoje prie Kauno savivaldybės rūmų lėšas aukėjo visa Lietuva. Valdas Sutkus savo pranešimą "Lietuvos aidą" skaitytojams baigia karčia pastaba: "Deja, panašūs procesai vyksta ne tik Kaune ir tampa nelaime tautos kultūrai. Todėl keista, kad pareigūnai paminklų grobimą vadina ne vandalizmu, o tik spalvotųjų metalų grobstymu. Jei nebeliko doros jausmo, tyli sąžinė, galbūt nusikaltėlius sustabdys griežtesni įstatymai".

SPEKULIANTŲ IŠDAIGOS

Tomas Juknevičius rugpjūčio 20 d. "Lietuvos ryte" rašo: "Traukinys Maskva-Kaunas palydovai asarinėmis dujomis apipurkštos akys — gydytojai neleidžia dirbti. Tame pačiame traukinyje smarkiai sumuštas palydovas tris savaites gydytas ligoninėje. Energingi vyrukai iš Šiaulių ir Panevėžio kauniečių traukinio viršininkai pareiškė, kad ji daugiau traukinyje nesirodys, ir moteris rašo pareiškimą atleisti iš darbo. Kai kurie Latvijos mašinistai, vykdydami spirito perpardavinėtojų įsakymus, satastus iš Sankt Peterburgo stabdo Santakos stotelėje, kur neapmokėstas prekes galima nugabenti į miškus ar prie laukiančių automobilių. Maskva, Sankt Peterburgas, Lvonas, Vitebskas — tai miestai, į kuriuos bilietų, pasak "Lietuvos geležinkelio" pareigūnų V. Petratičienės beveik neįmanoma nusipirkti. Spekulantai juos siūlo penkis kartus didesne kaina, visomis kryptimis — 1.000 rublių. Šopeno gatvėje esančiose išankstinėse kasose kas penktas pirkėjas įvairiomis kryptimis įvairioms dienoms perka po keturis bilietus — tik tiek parduoama. Tikrinti pasus ir rašyti pavardes beviltsiškai, nes palydovės pasų iš keleivių neprašo. Kaip tramdyti spekuliantus — tai iki šiol "Lietuvos geležinkeliams" neatsakytą klausimą. Važiuoti į Paryžių, mokėdami litais, matyt, galėsime greitai. Estai, pasak V. Petratičienės, įvedė savo valiutą, bilietus ir tolimuosius užsienius pardavinėja už dolerius, markes, frankus. Per pinigų keitimą įkarštį estai diu dienas vėžino keleivius nemokamai. Nuostolių žadėjo atlyginti vyriausybė. "Lietuvos geležinkeliai" išspausdino bilietus, kuriuose nenurodyta, už centus ar rublius jie įsigyti".

V. Kst.

PATARNAVIMAI Į LIETUVĄ

- Pristatom jūsų sudarytus siuntinius gavėjui į namus.
- \$2.80 kg laivu, \$5.90 kg lėktuvu (išsiunčiant kas penktadienį).
- Hamiltono rajone paimame iš namų.
- Mažiausia siunta — \$15, maksimumo nėra.
- Pristatome automobilius, šaldytuvus, šaldykla, viryklas ir televizorius tiesiai gavėjui į namus.
- Automobilis LADA VAZ 21063 \$4,000.00 JAV dol.
- Viryklas 4 skylių, elektrinė arba dujinė \$200.00 JAV dol.
- Šaldytuvai "Snaige" \$250.00 JAV dol.
- Skambinkite dėl kitų prekių bei automobilių kainų.
- Pristatom pinigų ir rankas.
- Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Road
Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel: (416) 643-3334
Fax: (416) 664-6097

Skambinti: 9 v.r. — 8 v.v.;
pristatyti: 10 v.r. — 5 v.p.p.;
šeštadieniais: 10 v.r. — 3 v.p.p.
Susitarus priimsime visada.

Priėmimas svečių iš Kanados Lietuvos vidaus reikalų ministerijoje Vilniuje. Iš kairės: vyr. Vilniaus policijos komisaras VYTAUTAS NAVITSKAS, Vilniaus un-to ryšininkė su užsienio dir. IRENA NAVITSKIENĖ, vyriausias policijos komisaras PETRAS LIUBERTAS, Kanados policijos OPP pareigūnas VYTAUTAS DAMBRAUSKAS, svečias iš Hamiltono LIUCIJUS ULBINAS

Hamilton, Ontario

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" TUNTAS žiemos veiklą oficialiai pradeda spalio 4, sekmadienį, organizuotą dalyvavimu 10.30 v. pamaldose, po kurių (12 v.) įvyks sueiga mažoje parapijos salėje. Programoje — trumpa oficialioji dalis ir linksmas laužas. Maloniai kviečiame tėvelius ir skautiško jaunimo veikla besidominančius. Gera progą užregistruoti vaikučius į lietuvių skautų organizaciją. Priimami priešmokyklinio amžiaus (4-5 m.) berniukai ir mergaitės bei vyresni. Lauksime naujų narių.

Skelbiame įprastų švenčių-renginių datas, prašydami organizacijų bei kultūrinį vienetų vadovus į tai atkreipti dėmesį, numatant datas savo renginiams: skautų Kučios — gruodžio 6, sekmadienį, Lietuvos nepriklausomybės minėjimas-sueiga — vasario 7, sekmadienį, Kaziuko mugė — kovo 28, sekmadienį, Šv. Jurgio progą sueiga — balandžio 25, sekmadienį.

Sueigos vienetuose jau prasi-dėjo. Laiškai tėveliams su smulkesnėmis informacijomis išsiun-tinėti.

"Širvintos-Nemuno" tunto vadija

KELIONĖ Į LIETUVĄ. Drauge su Ida ir Liucijumi Ulbinais į Lietuvą skrido Ulbinienės brolis O.P.P. tarnautojas Vytas Dambrauskas su žmona Patricija. V. Dambrauskas praėjusią žiemą buvo įpareigotas sutikti ir globoti (bei vertėjauti) iš Lietuvos atvykusius svečius — policijos viršininkus. Du Lietuvos policijos atstovai — vyriausias komisaras Petras Liubertas ir vyr. komisaras Vytas Navitskas, su kitais 26 R. Europos policijos atstovais, tris savaites lankėsi Kanadoje, susipažinimui su demokratine valdymo sistema.

Atsidedodama už globą Kanadoje, Lietuvos policijos atstovė V. Dambrauskui ir jo giminiams, besilankantiems Lietuvoje šią vasarą, parūpino nakvyne, aprodė Vilnių, Kauną ir surengė gražų priėmimą. Buvo pasiūlyta Lietuvos ir Kanados policijos suvenyrais-dovanomis. Iš Kanados į Lietuvą buvo nuvežta O.P.P. viršininko Thomas O'Grady memorialinė lentelė su parašu. Iš Lietuvos policijos vadovybės O.P.P. tarnautojas V. Dambrauskas atvežė Kanados policijos atstovui T. O'Grady Vilniaus senamiesčio paveikslą!

Išpūdziai liko neužmiršdami: Vilniaus orauostis pasitiko su trispalvėmis vėliavomis, lėktuvai su įrašu "Lithuanian Airlines" ir lietuviškomis uniformomis pasipuošę mutinėms tarnautojai. Patarnavimas nevirgintantis, mandagus, pagarbiai sutinkami užsienio svečiai-turistai.

Išpūdingas Kryžių kalnas, kur kas dieną netruksta lankytojų. Net ir jaunavedžių porėlės suklumpa ten pasimelsti, prašydamos Dievo palaimos. Buvo apkeliauta visa Lietuva nuo Baltijos jūros iki pat sostinės Vilniaus su žavia miesto panorama, sena ir nauja statyba. Slegiančiai atrodė pageltonavę Lietuvos kaimo vaizdai nuo sausros. Vilniuje per 5 dienas buvo gauti Lietuvos piliečių pasai, kurie kainavo po 50 rublių. Palangoje ir Druskininkuose daug poilsiautojų iš Vokietijos. Nors Lietuva ir atgavo laisvę bei nepriklausomybę, tačiau Lietuvai, ypač kaime, labai reikia avalynės ir drabužių.

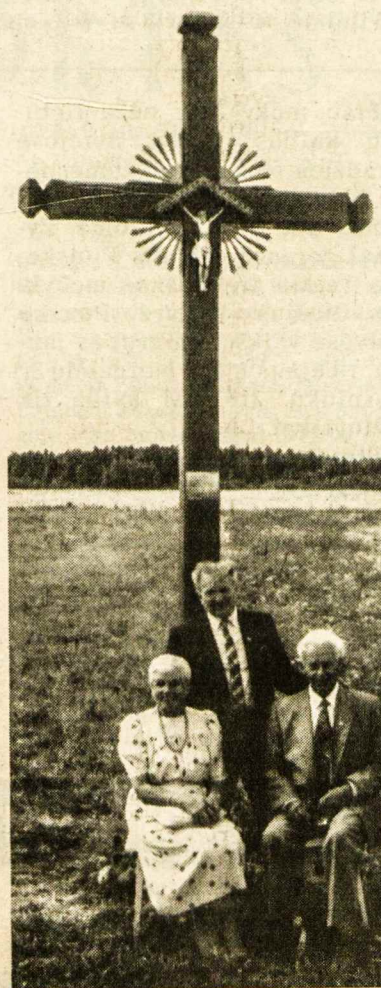
U. L. Ulbinas

AUKLOS LIETUVOS VAIKŲ PAGALBAI. A. A. Elzbieta Tikičienės atminimui, reikšdami užuojautą artimiesiems \$20 aukėjo S. M. P. navai. A. A. Igno Kurpeiko atminimui \$25 — A. B. Šlapkauskai; \$20 — Z. P. Sakalai; \$10 — E. Beržaitienė, L. I. Ulbinai. Kitos aukos: \$50 — V. O. Kežiai, E. Gudinskienė; \$25 — M. Renkienė; \$20 — B. Z. Orvidai, E. Kazickienė, J. E. Mažulaitčiai, K. Karasika, M. Taryvydienė; \$10 — A. Lukas.

Hamiltono Lietuvos vaikų pagalbos komitetas nuoširdžiai dėkoja.

Ottawa, Ontario

ILGAMETIS Kanados lietuvių fondo įgaliotinis inž. Albinas Paškevičius ir žmona Alė, užjauzdami dr. Juozą Gutauską, mirusį jo tėvui Venezuela, atsuntė fondui \$25 auką, tuo pakeldami Otavos KLB v-bos įnašą iki \$11,000. Jzp.

Prie kryžiaus tėviškos laukauose. Iš kairės: Jadvyga Gedrimienė, Antanas Gedrimas ir Vytautas Gedrimas, padaręs kryžių

Ištesėtą pažadas

Palikus tėvynę 1944.X.9 ir patekusi į Raudonosios armijos apsupimą prie Dangio, pasižadėjau Dievui, jei išliksiu gyvas ir tėvynė bus laisva, užprašyti Mišias Šatramenių kaimo koplyčioje, Mosėdžio parapijoje, kur susirinkdavome gegužinių pamaldoms, ir tėviškos laukauose pastatyti kryžių.

Prieš dvejus metus broliui lankantis Kanadoje, aš jam papasakojau savo pažadą. Jis su entuziazmu priėmė mano pasižadėjimą ir mielai sutiko grįžęs padaryti kryžių.

Šią vasarą nuvykus į laisvą tėvynę, rugpjūčio 8 d. buvo atlaikytos Mišios minėtoje koplyčioje ir pašventintas gražiai padarytas žuolinis kryžius. Jį nešė 4 km 16 vyrų po 8 vyrus pasikeisdami. Kryžių pašventino ir kartu lydėjo į pastatymo vietą kun. B. Bagužis. Kryžių lydėjo giminės, artimieji, kaimynai. Eidami visi giedojo giesmes ir meldėsi.

Taip buvo įvykdytas mano pažadas. Kryžiuje, metalinėje lentelėje, įrašyti šie žodžiai: "Dėkoju Tau, Dieve, už palaimą nešant per pasaulį tą sunkų savo gyvenimo kryžių, kurį leidai man atnešti į savo tėviškos laukus".

Antanas Gedrimas, Hamilton, Ont.

Metinė "TĖVIŠKOS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu — 110 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

London, Ontario

"PAŠVAISTĖS" CHORAS, vadovaujamas Ritos Vilienės, ruošiasi švęsti 15 metų sukaktį lapkričio mėn pabaigoje. Sekmadieniais "Pašvaistė" gieda 11 val. Mišiose Šiluvos Marijos parapijoje. Be to, turi platų populiarų, klasiškinę ir tautinę muzikos repertuarą. Yra išleistas "Pašvaistės" įvairių dainų rinkinys juostelėje "Gintarai pabiro", kurią galima įsigyti už \$12 (kan.) ar \$10 (amer.) pas E. Petrauską, 394 Piccadilly St., London, Ont. N6A 1S7. Tel. 519-438-8983. Pradedant šiuos sukaktuvinius metus, laukiama naujų choro narių — ir jaunų ir prietyrusių. Repeticijos prasidės spalio mėnesį. Prašome skambinti tel. 519-472-4808 arba 519-438-8983.

"BALTIJOS" ŠOKIŲ ansamblis, po kelerių metų pertraukos vėl atgijęs, su vaikų ir veteranų šokėjų grupėmis dalyvavo IX-je išėvių lietuvių tautinių šokių šventėje Čikagoje. Liepos 19 d. šokėjai atšventė sezono pabaigtuves, susirinkę Silvijos ir John Kozakow' namuose, pagerbdami vadovę Rasą Kurienę ir jos padėjėją Kristiną Jakubaitienę. Šį rudenį planuojama tęsti darbą su padidinintu šokėjų skaičiumi. Dabar šoka "jaunimas" nuo 5 iki 60 m. amžiaus. Visi, mylintys lietuvišką meną ir šoki, kviečiami prisidėti. Dėl informacijų skambinti Rasai Kurienėi tel. 519-657-5258. (Gr.P.)

L. EIMANTO VARDŲ lietuvištinę mokyklą pradėjo naujus mokslo metus rugsėjo 19 d. pamaldomis, tėvų susirinkimu, mokinių užsiėmimais ir užkandžiais. Dirbs maždaug su 30 mokinių ir 5 mokytojais. Planuojama įsteigti lietuvių tautinių instrumentų (kanklių ir skudučių) muzikinę vienatę. Dėl lietuvių kalbos mokymosi atsirado pasiteiravimų iš anglų kalbančių asmenų. Tėvai, suinteresuoti vaikus praturinti tėvų kalbos ir kultūros žiniomis, kviečiami kreiptis į K. Jakubaitienę, tel. 433-7518 arba R. Kurienę tel. 657-5258. (Nukelta į 8-tą psl.)

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...3%
santaupas 3%
kasd.pal.taupymo s-ta .. 2.25%
90 dienų indėlius 4.25%
1 m. term. indėlius 4.75%
1 m. term.ind.mėn.pal. 4.25%
3 m. term.indėlius 6%
RRSP ir RRIF (pensijos)...2.75%
RRSP ir RRIF 1 m. 4.75%
RRSP ind. 3 m. 6%

IMAME DOLER:

asmenines paskolas ... 12.25%
nekl.in. turto pask. 1 m. 6.5%
nekl.turto pask. 3 m. 8.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Los Angeles lietuviai liepos 1 d. neteko po sunkios ligos senelių globos namuose mirusio Vlodo Bakūno, gimusio 1908 m.

rugsėjo 3 d. Suvalkijos Lukšiuose. Velionis savo gyvenimą yra susiejęs su Klaipėdos kraštu. Ten jam teko dirbti Klaipėdos krašto šaulių rinktinės štabe, Lietuvos gubernatūroje, bendradarbiauti Klaipėdos radiofone, 1938-39 m. redaguoti pirmąjį Lietuvos jūrininkystės žurnalą "Jūra". Atvykęs į JAV, velionis reikėsi Los Angeles lietuvių radijo valandėlėje, buvo nuolatinis "Vienybės" ir "Naujienų" bendradarbis. Ligonio sakramentus velionui suteikė jį senelių globos namuose aplankęs prel. Jonas Kučingis, buvęs Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebonas. Remiantis velionies testamentu, jo palaikai buvo sudeginti krematoriume, o pelenai išbarstyti Ramiajame vandeninyje.

A. a. Cezaris Modestas, tautininkų organizacijų veikėjas, priklausęs korporacijos "Neo-Lituania" atsteigėjų gretoms išėviųjoje, liepos 25 d. mirė Floridos St. Petersburg, ištiktas antro širdies smūgio. Velionies palaikai buvo atvežti Čikagon ir iš šv. Mergelės Marijos gimimo parapijos šventovės palydėti į šv. Kazimiero lietuvių kapines. Laidojimo apeigas atliko kan. Vaclovas Zakarauskas. Velionis, gimęs Rusijoje 1918 m. vasario 27 d., mokėsi Kauno suaugusiųjų gimnazijoje, ekonomiką studijavo Vytauto Didžiojo ir Frankfurto universitetuose, pokaryje gyvendamas Hanau stovykloje. Į JAV atvyko 1949 m. su žmona Genovaitė, sūnumis Algirdu ir Eduardu. Iš Niujorko greit persikėlė Klivlandan, o iš ten 1961 m. atvyko Čikagon. Čia įsikūrė ir dirbo iki išėjimo pensijon. Petkaus laidojimo namų koplyčioje su velioniu atsisveikino korporacijos "Neo-Lituania" vyr. valdybos vicepirm. Jurgis Lendraitis, Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Čikagos skyriaus valdybos pirm. Matilda Marcinkienė, St. Peterburgo tautininkų ir neolituanų vardu — Juozas Žvynys, Klivlando neolituanų — dr. Viktoras Stankus, šeimos vardu — giminaitis Rimantas Griškėlis.

Pertho lietuviai džiaugiasi iš N. Gvinėjos sugrįžusiu kun. dr. Alfonsu Savickiu. Jis vėl atgaivino nedidelę Pertho lietuvių koloniją Australijos Vakaruose, tapdamas ir ALB Pertho apylinkės valdybos pirmininku. Pamaldas kun. dr. A. Savickis laikė ne tik lietuviams, bet ir australams katalikams, dirbdamas Australijos mokyklose, aptarnaudamas kitataučius. Pagrindinis jo dėmesys betgi tenka lietuviams ir religiniuose, ir tautiniuose reikaluose, garsinančiuose atgimusią Lietuvą.

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Australija

Pertho lietuviai džiaugiasi iš N. Gvinėjos sugrįžusiu kun. dr. Alfonsu Savickiu. Jis vėl atgaivino nedidelę Pertho lietuvių koloniją Australijos Vakaruose, tapdamas ir ALB Pertho apylinkės valdybos pirmininku. Pamaldas kun. dr. A. Savickis laikė ne tik lietuviams, bet ir australams katalikams, dirbdamas Australijos mokyklose, aptarnaudamas kitataučius. Pagrindinis jo dėmesys betgi tenka lietuviams ir religiniuose, ir tautiniuose reikaluose, garsinančiuose atgimusią Lietuvą.

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpjūčio 23 d. Jos dalyviams išsamų pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje padarė ekonomistas, žurnalistas ir visuomenininkas Jonas Kedys, ten praleidęs metų ketvirtį. J. Kedys rinko medžiagą knygai "Terorizuoja ir naikinama Lietuva 1928-1991", kurią planuoja išleisti Klaipėdoje. Jis ruošiasi grįžti Lietuvon ir jau perka butą Vilniuje. Baltiečių popietės

Jungtinio baltiečių komiteto popietė Sidnio lietuvių namuose įvyko rugpj

Toronto pensininkų klubo išvykos dalyviai prie Days Inn viešbučio Portland'e, ME. Dešimta iš kairės stovi išvykos vadovė L. Balsienė

Tarp pajūrio uolų ir ramių pievų

Toronto pensininkų klubo išvyka

LIUDA ŠILEIKIENĖ

Debesims palydint

Prie rūmų "Vilnius" 1992 m. rugpjūčio 17 d. rytą susirinko 36 pensininkai, pasiruošę Lidyjos Balseienės suorganizuotai išvykai į JAV. Rytas apsiniaukęs, drėgnas, bet keliautojai geroje nuotaikoje, energingi ir daugelis su gana dideliais lagaminais. Pirmos dienos maršrutas – pasiekti Albany, NY. Trumpam kur sustojant, dan-guje mus lydint tamsiai pilkiems debesims, rūkui kamuoliais kylančiam iš kalnų tarpekliu, viešbutį "Inn-Lathan", NY, pasiekėm apie 5 v.p.p. Susiradę savo kambarius, persirengę vakarieniavom tuose pačiuose nakvynės namuose. Po vakarienės vieni išsėjomes, šnekučiavom, kiti – išvažiavo į arčiausiai esančias parduotuves pasidaryti.

Pas pranciškonus

Po gana ankstyvų pusryčių tęsėm kelionę į Kennebunkport, į Tėvų pranciškonų vienuolyną, kuris garsus savo ypatingai gražia aplinka. Priartėjus prie miesto, į autobusą įlipo mums skirta vedlė ir paaiškino, kad šitas miestas susideda iš dviejų dalių. Pirmoji dalis vadinama Kennebunk (vadas – indėnų kilmės). Per miestą teka upė į jūrą, ir vakarinėje šios upės dalyje miestelis jau vadinamas Kennebunkport. Ten ir pranciškonų vienuolynas. Važiuojant per Kennebunk, mūsų vedlė abiūdinio istorinius žinomų žmonių namus, pastatus, šventoves. Pravažiavom ir golfo aikštę, kurioje prez. G. Bush'as dažnai golfuoja. Miestelyje stovi ir jo senelio namai, kuriuos vaiku būdamas dažnai lankydavo. Miestelis pradėjo kurtis XVIII š. Čia būdavo statomi laivai ir upe išstumiami į jūrą. Vietovė žymi misko prekyba, žuvininkystę. Pervaziavę Kennebunk, atsisardom ir Kennebunkport miestelyje. Čia ant jūros kranto yra prezidento vasarnamis.

Atsisardom ir pranciškonų vienuolyno šventovėje. Mus pasitiko jaunas pranciškonas ir anglų kalba trumpai papasakojo šventovės istoriją – palietė jos meną ir menininkus. Paaikšino, kad sienoje Kryžiaus kelių stotys sukurtos skulptoriaus V. Kašubos, o reikšmingi šventovės vitražai sukurti dail. V. Jonyno. Kiek toliau matyti didelis pastatas – buvusi berniukų gimnazija kuri, sumąžėjus mokinių skaičiui, turėjo užsidaryti, ir pastatas dabar naudojamas atostogautojų bei turistų reikalam. Gaila, niekas mums daugiau neaprodė vienuolyno, jo gražių apylinkių. Matyt, su lietuviais pranciškais iš anksto nebuvo susitarta.

Istorinės vietos

Gėlių taku palei šventovę palikom Tėvų pranciškonų gyvenvietę. Po to aplankėm "Trolley" muziejų. Teko mums pavažiuoti

vienu senoviniu trolibusu su nepatogiais sėdėti mediniais suoliais. Riedėdamas kelė daug triukšmų. Visą pamatytį ir išgirsti ten buvo įdomu, nors nedaug žinant apie Amerikos praeitį, sunku buvo kai ką suprasti. Kelionę tęšėm toliau į Portland'ą, Maine. Pasiekėm mums skirtą viešbutį "Day's Inn".

Čia sustojom trim dienom. Miestas, įsikūręs ant kalnuotos Atlanto pakrantės, išraižytas įlankomis, žavus pasižiūrėti. Aplankėm "Boothbay Harbour" – prieplauką Atlanto vandenynė. Tai maždaug vienos valandos kelionė autobusu nuo Portland'o. Čia ir vėl autobuse turėjom vedlį, kuris, važiudamas kartu su mumis, aiškino miestelio istoriją ir prieplaukos savybes. Tai išraižyta, smulkiais akmenimis nuklota jūros pakrantė. Jūroje, kiek toliau, stūkso potvynių ir atoslūgių liečiama sala. Amerikiečiai kovoje su angliais atoslūgio metu atitraukdavo savo laivus pataisyti, o potvynio metu nustumdavo pataisytą laivą į jūrą. Taip būdavo apgaunami angliai. Dėl pakilusio rūko salos negalėjome matyti.

Vedlys mus supažindino ir su Boothbay miesteliu, pradėjusiu kurtis 1889 m. Pirmiausia čia suvažiavo airiai ir skotai, nes tik jie įstengė prisitaikyti prie šios pakrantės klimato. 1923 m. čia atvykę vokiečiai pristatė visą eilę vasarnamių. Ant uolos pastatyti brangūs vasarnamiai, deja, dėl uolyno negali turėti kanalizacijos. Užsiėmimas laivų statyba, žuvininkystė, mėlynųjų auginimas, turizmas. Pavaziavom kiek siaurais vingiuotomis gatvelėmis, pasiekėm miestą Freeport, kur daug turistų, pilna įvairiausių parduotuvių ir gerai žinoma L. L. Bean 3-jų aukštų avalynės bei drabužių parduotuvė, kurios katalogai pasiekia ir Kanadą. Čia praleidome apie 4 valandas, galėjome pasižiūrėti ir kai ką nusipirkti. Grįžę į viešbutį persirengėm ir važiavom į Portland'e esantį gana ištaigingą restoraną "Village Cafe" vakarieniauti.

Žymūs pastatai

Apžiūrėjome Portland'o istorines vietas ir jo pakrantes "Casco Bay". Buvo rodyti žymesni istoriniai pastatai, važiavom ir palei amerikiečių žymaus poeto Longfellow buvusį gyvenamą namą, apžiūrėjom buvusio turtuolio namą – "Victoria Mansion", statytą 1850 m. Namas trijų aukštų, apstatytas senovės didikų puošniais baldais, daugiausia atvežtais iš Prancūzijos, valgomosios stalas nuklotas brangiais indais ir krištolu. Tais laikais dėl vykstančio karo su Anglija amerikiečiai vengdavo angliškių prekių. 1927 m. mirė paskutinis tos kartos šeimos narys, likusi viena moteris namą aplėi-

do, ir jis buvo paskirtas sunaikinimui. "Victoria Society of Maine" nutarė jį nupirkti ir išlaikyti prsiminimui, karalienės Viktorijos garbei. Tos organizacijos tikslas – parodyti turtuolių gyvenimo būdą XIX š. laikais. Kas būdinga – mieste beveik nematyti juodųjų. Sėdom į laivą porai valandų aplauktyti "Casco Bay" įlankoje. Šita Atlanto dalėlė yra pribarstyta salų salėlėmis, kurios apstatytos vasarnamiais.

Pazadėtoji vakarienė

II pasaulinio karo metu, ši pakrantė buvo kariuomenės saugoma nuo vokiečių povandeninių laivų. Plaukiojant vandenį matyti daugybė paženklintų vietų, kur yra gaudomi vėžiai. Visas miestas pakraščio kvepia žuvimi. Grįždami į viešbutį, dar sustojome pajūry prie švyturio "Portland Headlight", kuris jau 200 metų tvarko uostan įplaukiančių laivų judėjimą. Pastatėlis prie švyturio turi ir savo mažą, istorinį muziejų. Čia jūros pakraščio vaizdas pasakiškas... Taip norėtusi, kad tose gražiose vietose galėtum be skubėjimo nors keletą valandų pasėdėti, pasigrožėti vandenyno didybe ir jo plakamomis išraižytomis uolėnų pakrantėmis.

Tą vakarą valgykloje "Cap'n Newick's" valgėme pažadėtąją vėžį (lobster) vakariene. Paskutinė naktis Portland'o mieste. Tvar-kėmės lagaminus, nes rytą rytą išvažiuojam į Putnam'ą.

Čia kaip namie

Rytas buvo gražus, saulėtas, šiltas. Kelionė iš Portland'o į Putnam'ą apie tris su puse valandas. Pagaliau autobusas įrieda į seselių vienuolyną. Seselė Palmyra mus nuosirdžiai sveikina. Ji gyvenusi Toronto – turi daug pažįtamų. Sveikinamės, bučiuojamės, dar jai ir rūpi paklausti, ar Maironio lietuvių mokykla tebeturi daug mokinių? Seselė Ignė nurodo, kur mes miegosim. Renkamės į valgyklą priešpiečiams. Ir seselė Palmyros nuosirdumas, seselės Ignės šypsena nušviečia valgyklą, pradingsta mūsų nuovargis, ir mes pasijaučiame lyg savuose namuose. Taip gera ir ramu. Sotinamės ir šviežia rugine lietuviška duonele, ir pyragais, ir baltu lietuvišku sūriu, ir dar kitais skanumynais. Susinešam lagaminus į mums paskirtus kambarius. O viskas čia taip kukliai gražu, visur blizga, tokia švara ir jaukumas.

Įdomybės sodyboje

Popietę skiriam susipažinti su seselių sodyba. Pirmiausia pro vaišų sodą nueinam į ALKA mu-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Daugiau lietuviškų mokyklų

Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio ir Mažosios Lietuvos fondo suvažiavimas Toronte

1992 m. rugsėjo 5-6 d.d. Toronte Lietuvių namuose įvyko Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio ir fondo narių visuotinis susirinkimas. Suvažiavo nariai iš Čikagos, Montrealio, Hamiltono ir kitų vietovių. Išrinktas suvažiavimo prezidentas ir pirmininkas A. Regis. Kunigui P. Diliui sukalbėjus invokaciją, sugiedojus tautos himną, atsisotijimu pagerbti amžinybėn išsėję Mažosios Lietuvos veikėjai.

ML rezistencinio sąjūdžio pirm. A. Regis atidaromajame žodyje plačiai apibūdino šiuolaikines Mažosios Lietuvos problemas. Lankydamasis Karaliaučiuje, Tilžėje ir kitose vietovėse, matė kaip daugelis ten gyvenančių tautiečių pageidauja daugiau lietuviškų mokyklų, kultūrinės tautos, mokslinių istorinių leidinių. Vilniuje teko kuo susitikti su kai kuriais parlamento ir vyriausybės atstovais. Visi jie pritarė Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio tikslams.

Suvažiavime iškelti pageidavimai, kad A. Regio rūpestingai keliamos problemos ir sumanymai turėtų būti žinomi visiems lietuviams išeivijoje ir Lietuvoje.

Paruoštos knygos

Mažosios Lietuvos fondo visuotinio susirinkimo pirmoji sesija įvyko rugsėjo 5 d. Buves fondo pirm. A. Lymanas padarė trumpą pranešimą, apibūdinamas praeities darbus ir žvelgdamas ateitį. Kadangi Mažosios Lietuvos fondo tikslas yra pagrįstai įrodyti mūsų apgyventų žemių lietuviškumą, todėl tenka rinkti senovės gyvenimą liečiančias žinias, platinti ir leisti knygas ir kitokią literatūrą, susijusią su jos kalba, etnografija, istorija, geografija.

Pirmoji tuo reikalu mokslinė knyga, fondo lešomis išleista, skaitlytojus jau dabar pasiekia. Ją parašė Vilnius Pėteraitis, išleido Vilniaus enciklopedinė leidykla. Išleidimas fondui kainavo apie \$19000. Šiuo metu Mažosios Lietuvos fondas turi eilę paruoštų istorinių mokslų knygų, kurių išleidimas surištus su lešomis. Tų knygų apibūdinimas, redagavimu ir leidimu rūpinasi A. Lymanas ir V. Pėteraitis, tal-kinami Maž. Lietuvos valdybos.

Išleisti numatomi veikalai: Martyno Purvino "Mokslų draugijos istorija", Martyno Brako "Politinė istorija", Martyno Gelzinio "Mažosios Lietuvos politinė padėtis", A. Lymano "Mažosios Lietuvos pokarinė veikla", dr. D. Kauno "Lietuviškos knygos istorija", V. Pėteraičio "Mažosios Lietuvos vietovardžiai".

Apie Mažosios Lietuvos fondo organizacinį reikalus trumpai kalbėjo tarybos pirm. K. Vėlius, valdybos pirm. A. Lymanas, išdininkai R. Buntinas ir I. Adomavičienė. Iš pranešimų sužinojome, kad šiuo metu Čikagos Maž. Lietuvos fonde yra apie \$55000. Toronte – apie \$95000. I. Adomavičienė pranešė, kad jai keletą kartų lankantis Mažosioje Lietuvoje, Klaipėdos universitete ir kitose vietovėse, te-

ko susitikti ir tartis su žinomais istorinių mokslų specialistais.

Pranešimai ir pakeitimai

Sekmadienį, rugsėjo 6 d., išganytojo parapijos šventovėje 9.30 v.r. kunigo P. Dilio laikomose pamaldose meldėsi suvažiavimo dalyviai ir išklauskė pamokslą. Pamaldos baigėsi Mažosios Lietuvos himnu. Lietuvių namuose tęsėsi užbaigiamieji Fondo posėdžiai.

Apie Mažosios Lietuvos fondo įstatų pakeitimą pranešimą padarė V. Pėteraitis, pirmininkaujant Gėčiui Šernui. Įstatai buvo peržiūrėti ir reikalingi pakeitimai vienbalsiai priimti. A. Lymanas pasiūlė steigti M.L. fondo mokslinės literatūros premiją. Ji būtų iki \$5000 dydžio. Dalis suvažiavimo dalyvių premijos steigimui pritarė, bet nutartą galutinį sprendimą palikti atečiai.

Pagal Mažosios Lietuvos fondo įstatus valdybos ir tarybos pareigūnai renkami dvejais metais. Po įvykių rinkimų išrinkta:

Pasaulio Mažosios Lietuvos valdyba: V. Pėteraitis – pirm., I. Adomavičienė, I. Jankutė, I. Andriuskevičienė, K. Vėlius, V. Lamsaitis, R. Buntinas, M. Buntinas.

Taryba: R. Buntinas, M. Buntinas, I. Jankutė, K. Vėlius, A. Lamsaitis.

Redakcinė komisija: I. Adomavičienė, I. Jankutė, V. Pėteraitis.

Kontrolės komisija JAV: dr. I. Ašvytė, dr. K. Krugytė, A. Buntinaitė.

Kontrolės komisija Kanadoje: G. Šernas, G. Jocienė, V. Norvaišienė.

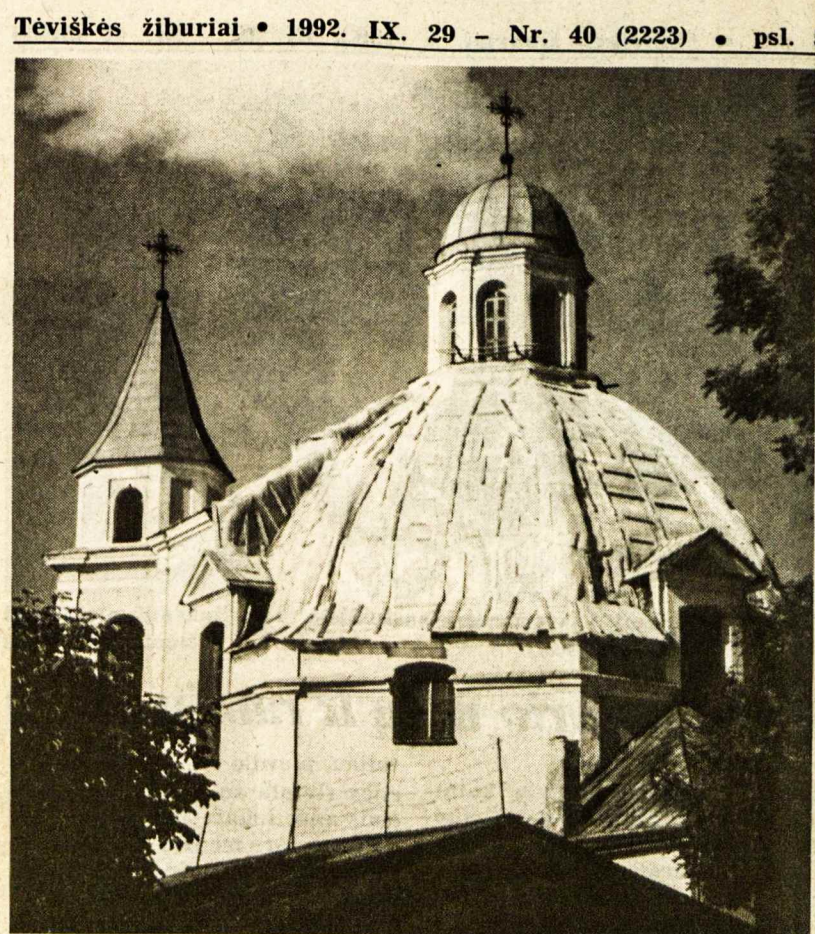
Mažosios Lietuvos fondo pirm. A. Lymanas apgailestaudamas priminė, kad dėl sveikatos toliau pirmininko pareigų eiti negalėsi. Susirinkusieji nuosirdžiai padėkojo jam už atliktuosius darbus. Sugiedoję jam "Ilgiausiu metų" ir palinkėję, kad pasveiktų ir aplankyti jau laisvą Mažąją Lietuvą. Visų pritarimu, jis buvo pakviestas likti veikloje ir būti Garbės pirmininko pareigose.

Suvažiavimų pasibaigus susilaukta sveikinimo iš Karaliaučiaus Lietuvių bendruomenės pirm. Sigito Sambarosko.

L. Girinis-Norvaiša

MAŽOSIOS LIETUVOS FONDUI aukoję: \$110 – Ans. T. Gailius (iš viso \$130); \$100 – U. Vilkinė, Austrija (iš viso \$500), J. Purvins, Australija (iš viso \$600), C. A. Januškevičius (iš viso \$175), E. Bartminas (iš viso \$160), V. Montvilas (iš viso \$300), O. Krivickas (iš viso \$422), A. D. Jankūnai (iš viso \$500); \$90 – E. Steponas (iš viso \$100); \$50 – P. Vilutis (iš viso \$200), E. Stanaitis (iš viso \$100), J. Staškevičius; \$25 – J. Pr. Baltuonis (iš viso \$150); \$6 – E. Žilius, Vokietija (iš viso \$26).

Fondo valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems už įnašų papildymą bei sveikina naują rėmėją J. Staškevičių. Ypač dėjuojamės pajamų gausumu visuotinio narių susirinkimo progą. Fondo s-ta "Paramoj" nr. 8032. Fondo valdyba

TRINITORIŲ arba VIEŠPATIES JĖZAUS ŠVENTOVĖ Vilniuje – vėlyvojo baroko paminklas. Kupolas tebėra uždengtas kažkokia plastikine plėve. O kaip ji atrodo viduje, baisu ir pagaltoti, nes iligus metus stovėjo tokius paminklus naikinančios sovietinės armijos okupuotoje teritorijoje. Nuotr. Alf. Laučkos

Atsiskyrėme su a.a. Mečislovu Šarausku

WINNIPEG, MAN. A.a. Mečislovas Šarauskas, 80 metų, staiga mirė rugpjūčio 29 d. Velionis gimė 1911 m. lapkričio 18 d. Kamariškių viensėdyje, Baisogalos valsč., Kėdainių apskr., stambių ūkininkų šeimoje, užauginusių aštuonis sūnus ir dvi dukras. Visus tėvai išleido į mokslo, įdiegdami jiems Dievo ir tėvynės meilę. Mečislovas pradžioje mokėsi Baisogaloje, vėliau Kėdainių gimnazijoje. Ją baigęs, Klaipėdoje atliko karinę prievolę. Nors ir raginamas brolių – savanorių karininkų: ltn. Vinc. kpt. Broniaus ir plk. Juozo (savių nužudytų 1941 m. Červenėje), atsisakė karinės karjeros ir įstojo į Klaipėdos prekybos institutą, kurį sėkmingai baigęs įsidarbino referentu prekybos rūmuose Kaune, o vokiečių okupacijos metu buvo "Paramos" įmonės direktoriumi.

1940 m. vedė Emiliją Tamoliūnaitę ir sulaukė sūnaus Aloyzo-Augiaus. Karo siaubas perskyrė šeimą – žmona ir 4 mēn. sūnus liko Lietuvoje, o Mečislovas buvo išstumtas į vakarus. 1947 m. pagal valdžios sutartį atvyko į Kanadą miškų darbams. Baigęs sutartį, apsigyveno Winnipege ir su draugu įsteigė statybos bendrovę, pradžioje užsiimdamas namų remontu, o vėliau gyvenamųjų namų ir daugiabučių statyba. Sveikatai pašilijus, būdamas 62 metų amžiaus, pasitraukė iš aktyvaus darbo ir tapo pensininku, savo nuosavybių tvarkytoju.

Per ilgus ir dideles pastangas 1968 m. gavo didžiausią kalėdinę dovaną – sulaukė žmonos ir jau suaugusio, 25 metų amžiaus sūnaus. Netrukus tapo seneliu ir daug laiko skyrė vaikiečiams. Mėgo žvejoti ir grybauti, praleisdamas vasaras savoje vasarvietėje prie Lac du Bonnet ežerų.

Nuo pat Šv. Kazimiero parapijos įsikūrimo buvo dosnus jos rėmėjas, statant šventovę pagrindinis darbuotojas ir techninis

A.a. MEČISLOVAS ŠARAUSKAS

patarėjas, parapijos komiteto narys, nesidrovėdamas ir pats plaktuką pavartoti ir talkinti, kur tik reikėdavo statybos metu ir vėliau, taisant šventovę.

Aktyviai dalyvavo lietuvių bendruomenėje ir Manitobos lietuvių klube, dažnas valdybų narys ir dosnus rėmėjas ne tik savo giminių Lietuvoje, bet ir spaudos bei įvairių labdaros organizacijų. Visad buvo jautrus lietuvių.

Pasikartojantys širdies priepuoliai silpnino sveikatą ir paskutinis rugpjūčio 29 d. buvo mirties priežastimi. Žmona neteko mylinčio vyro, sūnus – tėvo, vaikaičiai – senelio, o visi Winnipegie lietuvių tauraus tautiečio. Lietuvoje liūdesys liko brolio ir sesuo.

Gedulines maldas rugsėjo 4 d. vakare Thomson laidotuvių namuose ir pamaldas rugsėjo 5 d. Šv. Kazimiero šventovėje atliko prel. J. Bertasius. Daugelio automobilių lydimas palaidotas Assumption kapinėse. Tėbūna tau lengva Kanados žemė, Mečislovi. Išsėkis ramybėje.

Šeimos pageidavimu per laidotuves Lietuvos pagalba buvo surinkta \$450. E. Kalasauskas

PRINTING
Renkame tekstus lietuviškai ir angliškai.
Spausdiname: raštinės reikmenis (laiškus, vokus, vizitines kortelės); bekalninio (carbonless) popieriaus blankus; lankstinukus ir reklaminius lapelius (flyers); knygas, kalendorius; vestuvinius ir kitus kvietimus; koncertams bi-lietus ir programas.
Susitarus užsakymus palame ir pristatome. Priėmamos kainos. Lietuviams nuolaida.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Baranuskaitė-Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
tel.: verslo 769-3300 namų 769-1835
Patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas.
2254 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1N6
Pirkite namus geresnei savo atečiai

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**
Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

BVL ELECTRICAL ENGINEERING
Licence E-2392
Taisau senas ir įvedu naujas:
• ELEKTROS INSTALIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS
Taisau visų rūšių
• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
• DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS
Skambinti Vytui tel. 236-9071 arba (page) 237-2121, Toronte.
Greitas • sąžiningas • pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745
• Visos paslaugos atskviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškviesti-mai, bilietai, drauda. • Telefaksu perduodam laiškų, žinutes jūsų kaimams per trumpiausią įmanomą laiką. • Iš mūsų valitines sąs-kaitos Vilniuje išmokam paramą jūsų giminėms Lietuvoje ameri-kietiškais doleriais arba dažnai skrisdami perduodam asmeniškai. Kreipkitės į **ALGI** ar **STEFĄ MEDELIUS** visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus. Į Lietuvą skrendam spalio pradžioje. Reikalingi patarnavimų nedelsdami skambinkite.

KELIONĖS Į LIETUVĄ
Pagal pageidavimą paruošiam keliones įvairiomis trasomis su vienu persėdimu: per Kopenhagą, Frankfurtą, Londoną, Berlyną, Ciurichą, Vieną, Varšuvą.
Nuo spalio 15 - \$899 +mokesčiai
Teiraukitės ir apie likusių vietų išpardavimą \$799
Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416)593-0600 FAX 593-0604

ODRA
INSURANCE & TRAVEL
• Kelionės į LIETUVĄ:
Sterling - Austrian - Swissair - Lufthansa - LOT oro linijomis
• Siunčiame siuntinius ir pinigų į Lietuvą ir į Punską
• Visų rūšių drauda
• Aptarnaujame lietuviškai
Kreiptis pas **ELONĄ PUNKRIENĘ**
Mūsų adresas:
1582 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A7 (Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-0202 FAX: (416) 532-2180
Leidimo nr. 03247911

Toronto pensininkai savo išvykoje susipažįsta su apylinkėmis, plaukdamai Portland'o, ME įlankoje
Nuotr. J. Šimkauskas

Tarp pajūrio uolų ir ramių pievų

(Atkelta iš 5-to psl.)

ziejų (Amerikos lietuvių kultūros archyvas). ALKO's priekį puošia didžiulė LDK Vytauto statula, Lietuvos karaliaus Mindaugo ir A. Smetonos būstai. Dr. J. Kriaučiūnas apibūdina mums pastatą ir apvedžioja, papasakoja, atsako į klausimus. Šitas pilnas istorijos pastatas yra jo tvarkomas jau 15 metų.

Ižengiam į biblioteką, kuri turi didelį skaičių knygų. Kai kurios yra iš labai senų Lietuvos laikų. Po stiklo sudėtos jau ir apardavusios, labiausiai branginamos knygos, kaip pvz. "Ausra", 1882 m. išleista Tilžeje, 1687 metų lietuviškas Šv. Raštas ir kitos... Pavariau seną "Ožkabalių dainos", 1902 metų. Taip norėtusi dar ilgiau bibliotekoje pabūti, pavarčyti tas brangias senoves, retai bematomas knygas, bet nėra laiko. Dar daug sodybos turime apeli, jei norime viską pamatyti. Nulipam į bibliotekos rūsi, kur lentynose suskirstyta pagal metus periodinės spaudos rinkiniai. Archyvo metalinėse spintose rado prieglobstį išeivijos veiklos medžiaga: BALF'as (nuo 1942 metų), VLIKo-Tautos fondas, Lietuvos vyčiai, skautai ir dar daugelis kitų...

Apžiūrėjome įdomų rodinį skyrių: audiniai, papuošalai, medžio drožiniai. Matėme ir aukso plunksnas (išvaizda paukščio plunksnos), prezidentui A. Smetonai padovanotą kaimynų ūkininkų. Taip pat A. Smetonai padovanotą auksinį 10 litų. Tokia auksinė moneta Lietuvoje buvo vienintelė ir ją ALKAI perleido Tubelių šeima. Čia irgi matomas Šv. Tėvui slapiai 1962 m. lietuvių katalikų perduotas labai gražus gintaro dirbiny. ALKA - yra didelis turtas Lietuvos istorijos tyrinėtojams.

Mindaugo pilis

Paliekam pastatą ir taku miškelyje artinamės prie Mindaugo pilies. Stovi ji didelė ir iškilmingai primenanti Lietuvos karalių laikus. Pilį 6 metus miriojo atliekamam nuo rašymo laiku a.a. kun. Stasys Yla. Kartais jis gaudavo talkos, bet apie 70% yra jo paties darbas. Tai nebuvo lengvas darbas, nes pilis išmūryta iš gana didelių akmenų (ne plytų), ten apylinkėje surinkti. Žengiam per pušyną - didelės aukštos pušys kvepia. Jaučiamės kaip Lietuvos pušyne. Net keletą baravykelių pastebėjome.

Toliau, žemyn taku - "Dangaus vartų" kapinės. Viena me pakraštį - eilė kuklių paminklų su užrašais, tai mirusių seselės. Šalia - gana daug gražių paminklų ten gyvenusiems ir mirusiems. Pastebėjome ir Toronte gyvenusio a.a. dr. A. Matuko prieš dieną supiltą kapą, dar apdengtą tebežydinčiomis gėlėmis. Kiek

toliau, pievoje - didelė balta Marijos statula su prieš ją klūpančiais angelikais. Dar artiau vienuolyno, tarp medžių Kryžiaus kelių stotis, išdrožinėta lietuviškais ornamentais. Ir visur apie vienuolyno pastatą aukšti kiparai, žydinčios gėlės puikiai prižiūrimos žaliuojančios pievelės, visur asfaltuoti platus takai. Sodybą supa nepaprasta ramybė.

Su šimtamečiais

Vykstame autobusu į Matulaičio namus. Gražus, dar gana naujai atrodantis pastatas, skirtas ligoninei ir senelių gyvenimui. Įnamiai 70% yra lietuviai. Jų amžiaus vidurkis - 87 metai. Yra ir 6 šimtamečiai, viena net 102 metų. Silpnųjų skyriuje seneliai daugiausia lovose, stipresnieji važinėja savo vežimėliuose ligoninės koridoriais. Su senelių namais bei ligonine mus nuosirdžiai supažindino ir viską apradę seselė Aloyza, provinciolė, ir jos pagalbininkė - Prapuolenytė. Apylankėme ir ten esančią koplyčią, meniską dail. V. Jonyno dekoruotą.

Mes ir vėl vienuolynė. Trumpos vakarinės maldos, pravada mus seselių, jų gražioje, meniską dešinėje. Einam vakarieni. Ir vėl stali apkrauti lietuviška duona, pyragais, žuvies salotomis. Garavo didelė keptuvė plokštainio (kugelio). Taip viskas skanu! Šį vakarą seselė Ignė pakvietė pažūrėti vaizdajuostės apie Marijos pasirodymus žmonėms pasaulėje.

Paskutinis pasigrožėjimas

Laikas atgal į Torontą - rytas tylus, ramus, saulė veržiasi pro pūkinius debesėlius, rasos lašeliai dengia pievas, gėles... Dar kartą norisi greit pereiti tais gražiais sodybos takais. O tokia tyla, ramybė! Ir vėl pereinam pro gražią žaliuojančią aikštę, kurioje palei taką žydi įvairiaspalvės rožės, va ir tos aukštosios pušys, einam lipep taku prie siauro, bet sraunaus upelio. Tiltelis per jį, toliau matyti puošni, didelė Marijos statula, primenanti - garbė Visagaliui žemės Kurėjui! Toliau, kiek į kairę, slėnų, ankstyro ryto miglų pridengti amžiniej poilsio namai - kapinynas. Ir ta tyla, tyla... nė trupinėlio miesto triukšmo.

Po trumpų Mišių, atnašautų kunigo V. Cukuro, po stiprių pusryčių, skubam prie autobuso, nes mūsų laukia 10 valandų kelionė. Dar skubam nusipirkti seselių keptos ruginės duonos, razinų pyrago. Atsiveikinom su seselėmis. Seselė Palmyra prašo perduoti linkėjimus lietuvių Maironio mokyklai Toronte. Kun. V. Cukuras mus palaimina autobuse, palinkį laimingos kelionės... Diena graži suleista. Įpusėjus kelionei į Torontą, prasidėjo deklamacijos, dainos, kurios trumpino tolimą kelionę autobusu.

Žvelgdami į ateitį, ieškome savęs

Ateitininkų studijų dienos Dainavoje 1992 m. rugsėjo 4-7 d.d.

VINCAS KOLYČIUS

Šis ateitininkų susibūrimas Dainavoje per darbo dienos savaitgalį jau tapo tradicija. Šie metai buvo šeštieji, kai šios Studijų dienos ruošiamos. Čia susirenka vyresnieji, jaunos šeimos su vaikučiais ir studentai. Studijų dienų vyriausias organizatorius iki šiol buvo dr. Algis Norvilas. Visą techninį ir pasirušiamąjį darbą pirmus penkerius metus vykdė Birutė Bublienė iš Detroito, o šiais metais jos pareigas perėmė Lidija Ringienė iš Čikagos.

Penktadienio, rugsėjo 4, vakare, susirinkus didesnei dalyvių daliai, buvo rodoma dr. A. Damušio gyvenimo vaizdajuostė. Joje pavaizduotas ne tik jo asmeninis gyvenimas, bet ir nušviesti įvykiai, kuriuose jis pasireiškė kaip inžinierius, rezistentas, laikinosios vyriausybės narys, ateitininkas, federacijos vadas ir kaip žmogus, kurio vardas išliko ne tik ateitininkų, bet ir mūsų tautos istorijoje.

Šeštadienio rytą pradėjome Misiomis, kurias atnašavo jaunas, prieš porą savaičių iš Lietuvos atvykęs jėzuitas Gintaras Vitkus. Jis atvyko vieneriems metams studijuoti jėzuitų Fordham'o universitete Niujorke. Tai daug Lietuvos dvasiniam atgimimui žadąs kunigas. Tai buvo galima pastebėti iš jo pamokslų ir bendravimo su dalyviais.

Sąžinės ieškojimas Rytuose ir Vakaruose

Tokia buvo dr. V. Bieliausko paskaitos tema šeštadienio ryte. Paskaitą pradėjo apibūdinti sąžinės sąvoką, aiškindamas, kaip ji formuojama, kiek įtakos turi tėvai, aplinka, įvairūs modeliai - "rock stars" ir kiti.

Dekalogas padėjo suformuoti moralinius principus, tačiau komunizmas sukūrė savo principus, priešingus iki šiol priimtiems principams. Vakary pasaulis taip pat nesidomi Dekalogo principais. Amžinųjų moralės principų dabar tenka ieškoti net K. Bendrijos atstovams, nes po II Vatikano santarybos daug kas laisvę prisitaikė savanaudiškiems tikslams. Daug kur Vakaruose mašoma teologija su psichologija, ir todėl nebeįsina nei gera teologija, nei psichologija.

Lietuvai pačiai reikės atnaujinti savo sąžinę, tautinę ir moralinę, nes nei Rytai, nei Vakariai negali daug duoti. Reikia žmogaus sugebėjimo naudotis savo asmenine laisve. Pilnutinis žmogus turės sąžinę susigrąžinti tik pasitiekdamas Dievu. Reikės išvystyti darbo socialinę etiką, kad visi galėtų padoriai gyventi.

Kaip su ateitininkų sąžine? Esame su silpnais ir klaidomis, pasimesti lengva. Lengviau yra tiems, kurie tiki Dievu.

Mokslininkų ir mokslo padėtis Lietuvoje

Tai antrosios paskaitos tema, kurią skaitė dr. Petras Kaufmanas iš Vašingtono. Jis trumpai apibūdino buvusią Mokslių akademiją Sovietų Sąjungoje ir perėjo prie Lietuvos mokslininkų. Paskaitininkas yra praleidęs daug laiko, domėdamasis ir bendradarbiaudamas su Lietuvos mokslininkais. Jo nuomone, Lietuvoje yra pasiektas aukštas mokslininkų lygis, daugelis jų bendradarbiauja su užsienio kraštais ir yra žinomi tarptautiniuose sluoksniuose.

Dvasinio atgimimo prašais

Tokia buvo šeštadienio popietės svarstybų tema. Dalyvavo 3 studentai iš Lietuvos šiuo metu studijuoją JAV. Vadovavo Lilė Gražulienė iš Detroito. Pirmasis kalbėjo Justinas Milušauskas, teologijos ir filosofijos studentas, jau dveji metai studijuoją pranciškonų universitete, Steubenville, Ohio. Jo tema: "Iš dvasinės tuštumos žiūrėti į šviesą".

Jis palietė savo gyvenimą, kuris buvo dvasinė tuštuma; pakrikštytas būdamas 15 metų; tada prasidėjo jo žingsniai į šviesą. Kaune įsijungė į atsinaujinimo Šventojoje Dvasioje grupę "Gyvieji akmenys".

Steubenville universitetui pasiūlus stipendiją, atvyko studijuoti. Jo mintys klostėsi apie naują gyvenimą Kristuje.

Antroji kalbėtoja buvo Ramunė Murauskaitė, taip pat jauna studentė iš Lietuvos, šiuo metu studijuojanti katechetiką Arlington'e. Lietuvoje studijavo Teologijos-filosofijos fakultete, Vytauto Didžiojo universitete.

Jos tema: "Kristaus sutikimas bendruomenėje". Ji priklauso Eucharistinio Jėzaus kongregacijai. Jos mintys sukosi apie bendruomenės reikalingumą. Svarbu, kad jauni žmonės, atradę Jėzų, galėtų susitikti, su kuo nors pasidalyti savo tikėjimu. Kai tokia bendruomenė susidaro, jaunas žmogus daugiau pasiekia per dvejus metus, negu kiti, kurie visą amžių ejo į pamaldas tik iš pareigos. Jaunimas turi daug klausimų, bet nėra kas galėtų su jais kalbėtis. Kunigai neturi laiko, o pasaulietis neturi atsakymo.

Trečias kalbėtojas buvo kun. dr. V. Cukuras, Ateitininkų federacijos dvasios vadas. Jo tema "Ar esame pasirošę naujam dvasiniam pokyčiui?" Jis kalbėjo apie atsiradusį dvasinį plyšį, dvasinę krizę ateitininkų tarpe. Kaip iš to išeiti? Reikia kurti šventumo atmosferą. Ragino visus prie darbo prisidėti.

Svarstybų dalyviai, kurie papildė kalbėtojus buvo - Aušra Danieliūtė ir ses. Ignė Marijošiuotė. Aušra Lietuvoje studijavo Teologijos-filosofijos fakultete, o šiuo metu studijuoja teologiją Steubenville universitete. Ji taip pat priklauso "Gyvyjū akmenų" grupei Kaune. Tai viena veikiausių katalikiško jaunimo grupių Lietuvoje, kurios tikslas - augti, stiprėti dvasiškai ir skleisti Evangeliją kitiems.

Ji kalbėjo apie dvasinį jaunimo alkį Lietuvoje, kur daug jaunimo nueina į įvairias nekrikščioniškas sekas. Kaip pavyzdį paminėjo Vilniuje vykusį spiritualistų kongresą, kuriame dalyvavo įvairių kraštų spiritistai, raganos ir vėlinių garbintojai. Lietuvai reikia katalikiškos evangelizacijos.

Pabaigoje ses. Ignė, kuri daug laiko praleido Lietuvoje, dirbdama evangelizacijos darbu, paaiškino, kas daroma Lietuvoje šiuo metu su JAV vyskupu finansine pagalba. JAV-bėse lankėsi 7 katechetai. Jie lankė įvairias vyskupijas ir grįžė Lietuvon, padės vyskupams. Visoms vyskupijoms Lietuvoje įtaisyti kompiuteriai. Šiuo metu 6 jaunuoliai iš Lietuvos studijuoją St. Paul, Minesotos valstijoje, evangelizaciją. Keturios mergaitės studijuoją katechetiką Virginijos Arlingtone. Jos visos dalyvavo šiame studijų savaitgalyje.

Ses. Ignės tikslas - suburti daugiau jaunų žmonių, kurie iš dvasinės tuštumos vestų kitus į šviesą, į Kristų.

Į diskusijas įsijungė dr. P. Kaufmanas, dr. Meškauskas, J. Polikaitis, dr. V. Vygantas ir kt.

Poezijos vakaras

Šeštadienio vakare įvyko poezijos vakaras, kuriame dalyvavo Julija Švabaitė-Gylienė, Julius Keleras ir tik prieš kelias dienas atvykęs iš Lietuvos poetas Aidas Marčėnas. Pagrindinę poezijos vakaro dalį užpildė poetė Julija Švabaitė-Gylienė, įdomiai pateikdama savo poeziją ir prieš skaitydama savo eilėraščius supažindindama klausytojus su jų sukūrimu. Poetė neseniai lankėsi Lietuvoje. Buvo galima išgirti jos naują poezijos rinkinį, išleistą Vilniuje "Tu niekur neišėjai".

Lietuva Jungtinės Tautos

Tai Dariaus Sužiedelio tema sekmadienio ryte. Jis dirba Jungtinės Tautos Lietuvos delegacijoje kartu su Alg. Gurecku ir Ginte Damušte. Jo paskaita buvo ypatingai gerai paruošta: apibūdino visą JT struktūrą, kaip veikia įvairios misijos, agentūros ir komisijos. Paaiškino Lietuvos įsijungimo kliūtis, uždavinius ir dabartinį darbą bei finansinius sunkumus.

"Ateitininkų dvasia nepalūžo"

Tai P. Masionio nauja knyga, kurios sutiktuvės įvyko sek-

madienį po pietų. Joje aprašytas ateitininkų veiklos laikotarpis, kai organizacija buvo Lietuvoje tautininkų valdžios uždrausta. Knygos dalis jau buvo spausdinta "Drauge" 1985 m. ir sukėlė daug diskusijų.

Knygos sutiktuvėse dalyvavo Indrė Čuplinskaitė, Vytenis Statkus, skautų atstovas, kuris labai vaizdžiai nušvietė ir paaiškino tuometinį Lietuvos skautų sąjungos įstatymą. Vyriausybės tikslas buvo skautų organizaciją padaryti tautininkų prieauglio mokykla. Kitas knygos apibūdinantis buvo studentas Gytis Liulevičius. Sutiktuvėms vadovavo Vėjas Liulevičius. Kilo klausimai: reikėjo šią knygą leisti, ar ne? Visi buvo nuomonės, kad reikėjo, nes kitaip būtų likusi spraga Lietuvos istorijoje. Iš istorijos galime daug pasimokyti.

Vytauto Didžiojo universitetas

Apie jį kalbėjo prof. Pranas Zundė, kuris yra to universiteto senato narys. Senatą sudaro 96 asmenys, kurių pusė yra Lietuvoje, kiti užsienyje. Senato veikla neefektyvi, nes jų suvažiavimuose nedaug kas pasiekama. Nėra nusistovėjusios tvarkos. Vyksta daug intrigu. Šiuo metu studijuoją 963 studentai. Universitetas turi problemų, tačiau savaitgalio dalyvavę to universiteto studentai apie jį atsiliepė teigiamai. Jiems svarbu studijos, o ne politinės intrigos.

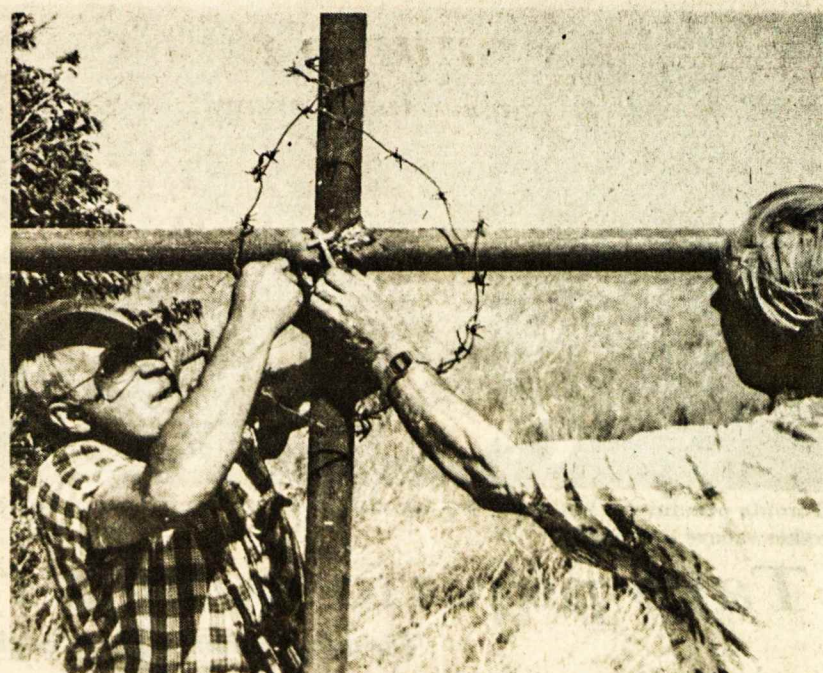
Prof. Zundė taip pat kalbėjo apie galimybes grįžti Lietuvon pastoviam gyvenimui ir kokios yra numatomos kliūtys. Labai praktiška išvalga.

Užbaiga

Studijų savaitgalio užbaigimą pirmadienio ryte pradėjo federacijos vadas J. Polikaitis ir pakvietė dr. V. Vygantą pagrindiniam susumavimui. Dr. Vygantas tai atliko ypatingai gerai, lyg parodydamas savaitgalio nuotrauką. Visa tematika atkreipta į Lietuvą. Buvo paliesti visi ateitininkų principai, pateikta daug žinių, pasireiškė ieškojimas. Buvo tikrai šeimiškas folkloro vakaras, į kurį įsijungė 3-4 kartos šokys ir dainos. Vakaro vadovai buvo jauni žmonės iš Lietuvos, vadovaujami jauno kunigo Gintaro Vitkaus.

Buvo suteikta galimybė visiems susitikti krikščioniškoje aplinkoje, pasidalinti problemomis, pažvelgti į ateitį. Kas vakarą vyko vaišės "Baltojo šerno" svetainėje. Vaisino Detroito, Klivlando ir Toronto ateitininkai. Didelė padėka Studijų savaitgalio rengėjams. Reikia tikėtis, kad tie rengėjai nepavargę, prisidės nauji ir ta tradicija bus tęsiama toliau.

Garbė Kristui!

Vilnietis R. BRAZAUSKAS puošia kryžių-paminklą savo tėvui, žuvusiam Sibiro vietovėje Aktailak ir palaidotam vietos kapinėse. Velionis buvo Radviliškio burmistras. Ekspedicija iš Lietuvos aplankė tą vietovę 1991 metais
Nuotr. H. Paulausko

Prisimenant kankinį arkivyskupą Reinį

Pavojinga mano veikla gelbstint žydus nuo sunaikinimo

JULIUS KADIŠIUS, Vilnius

Rašau pirmą kartą apie komunistų nukankintą Vladimiro kalėjime arkivyskupą M. Reinį, Lietuvos ažuolą, atsidavusį Lietuvai tėvynei. Su juo susipažinau 1939 m. S. Kalvarijoje pas prelatą M. Krupavičių. Vikaru ten buvo mano geras pažįstamas puskietis Pijus Maksimavičius. Taip ir susidraugavome, iškalbėjome apie padėtį Lenkijoje ir kas gali būti Lietuvoje.

Okupuotoje Lenkijoje buvo prasidėjusios represijos prieš kitataučius, ypač žydus, kuriems grėsė pavojus. Apie žydų likimą buvo kalbama ir su arkivyskupu Reiniu, prel. M. Krupavičiumi ir kun. P. Maksimavičiumi, kurie mielai priėmė mano vieną iš variantų, kaip padėti žydams pereiti per sieną į Lietuvos pusę. M. Krupavičius net savo turimas patalpas žadėjo užleisti laikinai, kol išsprends jų likimas. Tuo metu Kalvarijoje susidarė žydų komitetas. Pirmininku buvo gydytojas Blumenzonas, nariai - Pekarskis, Koganas, Kronzonas ir aš - tiesioginis ryšininkas su Lenkija. Tokiu būdu buvo išgelbėta daugybė žmonių - žydų, lenkų, rusų.

Okupavus Lietuvą sovietams, prasidėjo represijos prieš lietuvių tautą ir jos inteligentiją: kalėjimai, vežimai į Rusijos gilumą sunaikinimui. Lietuviai nesėdėjo sudėję rankų, telkėsi į priešinio būrio ir įvairias slaptas organizacijas.

Reikėjo patikimų žmonių. Su iš ankščiau pažįstamu Vladu Nocevičiumi susitikome Rožių alėjos gt. Jis man pasiūlė labai garbingą ir pavojingą užduotį: pereiti sieną su labai svarbiais dokumentais ir pristatyti juos į sątartą paskirties vietą Berlyne.

AMBER Latvija įstaiga PATARNAVIMAI Į BALTIJOS VALSTYBES

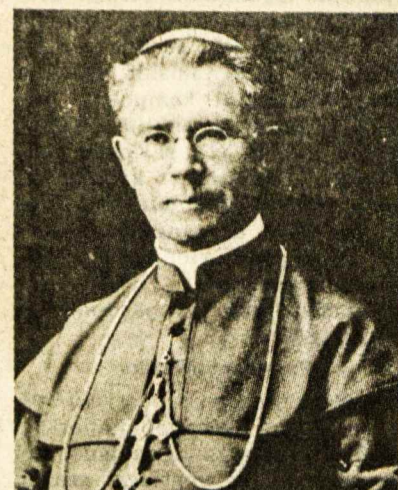
Head office: 2300 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1P2.
Tel. (416) 604-9750 FAX (416) 604-9748
Branch: 1880 Queen St.E., (prie Woodbine), Toronto, Ont. M4L 1H2.
Tel. (416) 698-3563 FAX (416) 694-2878.

- SIUNTINIAI LAIVU - MŪSŲ SUKAKTIES PROGA KALĖDOMS \$6.50 už kubinę pėdą
 - Persiuntimo kaina nepriklauso nuo siuntinio svorio.
 - Pagal susitarimą paimame iš namų ir pristatome.
 - Siuntos (container) išplaukia spalio 7 d.
- PINGŲ PERVEDIMAS naujuoju valiutos kursu - garantuota JAV ir Kanados doleriais.
- NAUJOS MAISTO SIUNTINIŲ KAINOS - pradedant \$45.
- Reikalaukite naujausio kainoraščio.
- Nuolatiniams klientams specialios nuolaidos.

SIUNTINIAI LĖKTUVU

- greitas būdas padėti jūsų draugams ir giminėms.
Sekantys išsiuntimai: spalio 13, 27 d.d.

STERLING LITHUANIAN AIR LINES
Kelionių suplanavimo specialistai - į Baltijos kraštus ir iš jų
SPECIALUS BILIETŲ IŠPARDAVIMAS
TORONTAS-VILNIUS-TORONTAS
Išskrendame spalio 29 d.,
sugrįžtame gruodžio 2 ar 9 d.d.
su STERLING ir LITHUANIAN AIRLINES
\$799
Skambinti: Mr. J. A. Jansons - 416-698-3563
Bilietai - INTRA the Travel Source
LUFTHANSA AIR CANADA FINNAIR

A.a. arkivyskupas MEČISLOVAS REINYS, Lietuvos kankinys

ne. Aš anksčiau buvau susipažinęs su konspiratyviniu darbu, mieliau ėmiausi jį atlikti, kad prisidėčiau prie Lietuvos išlaisvinimo iš komunistų vergijos.

Prieš išvykdamas į kelionę, užėjau pasitarti su kun. A. Lipniūnu Aušros Vartų koplyčioje. Ten buvo ir arkivyskupas Reins, su kuriuo buvau anksčiau pažįstamas. Aš papasakojau, kokių svarbių reikalų ruošiuos į kelionę. Man buvo pabrėžta jokių ginklų neimti, o tik atlikti išpažintį, imti su savimi Rožinį ir Stebuklingosios Marijos paveikslėlį. Arkivyskupas man pasakė: kai eisi per sieną, bus laikomos šv. Mišios prie Marijos paveikslo kartu su kun. A. Lipniūnu. Po palaiminimo nutarėme, kad aš eisiu 1941 m. sausio 6 d. (per Tris Karalius). Buvau įsitikinęs, kad mano kelionė bus sėkminga, tikėjau vyskupo nuosirdumu ir šventu tėvišku padaršnimu bei patarimu. Sutarta, kad Mišios bus laikomos sausio 6 d., 18 v. Tuomet turiau eiti per sieną, saugomą komunistų.

Atvykau į Kauną pas gerą savo bičiulį Vincą, kuris tuo metu gyveno Aušros gt. 25 nr. Jis palydėjo į stotį. Traukiniu pasiekiau Kalvariją. Ten manęs laukė pagal susitarimą. Vykome į Trumpalių k. pas Bronių Kupčinską. Jis ten gyveno ir žinojo kur būna pasislėpę pasieniečiai.

Buvo graži naktis, žvaigždės švietė, tarytum rodydamos man kelią. Bronius apvilko mane baltu chalatu ir vedė ta puse kalno, kur mažiau vaikščiojo sargybiniai. Einu ir meldžiuos. Dangus apsiniaukė, vėjas pradėjo sniegti nešti į tą pusę, iš kurios girdėjosi šunų skalinimas ir kareivių balsai. O man reikėjo leistis į pakalnę per sieną į Lenkijos pusę. Girdėjosi šaudymas. Aš skubėjau į namus, kur gyveno Eglinėje Gibavičius. Atbėgęs už namų, sustojau ir tuo momentu vėl nušvito dangus - tos patios žvaigždės. Aš dėkojau Dievo Motinai Marijai, vyskupui M. Reiniui, kun. A. Lipniūnui, kurie lygiai 18 v. laikė Mišias mano intencija.

Nuo to laiko mano gyvenime buvo penki mirtini atvejai, tokiose situacijose atlaikiau dvi sunkias operacijas. Mirties baumės pakeista į 25 metų kalėjimo 1945 m. sausio 6 d. Antrą kartą 25 metai - 1952 m. gegužės 8 d. Sapne regėjau Aušros Vartų Mariją, kuri pasakė, kad 1955 m. lapkričio 22 d. išeisiu iš kalėjimo. Taip ir išsipildė. Tikiu Dievo duota malonę, prisimenu ir meldžiuos už vysk. M. Reinį ir kun. A. Lipniūną. Tai tautiečiai, verti kankinių garbės vainiko.

BALTIC CONSTRUCTION
Namų įrengimai ir pataisymai:
* statiniai darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
* dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairūs cemento darbai (masonry)
* kiemų tvarkymas (landscaping)
* priepilaukos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte
Wasaga Beach tel. (705) 428-6502

EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, RUSIJĄ, MOLDAVIJĄ, GUDIJĄ
AIR CARGO
TIK 4⁹⁵ už kg
(LAIVU - \$4.40 už kg)
Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra nei maksimumo, nei minimumo svorio. Neskaitome už C.O.D.
Nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r. - 4 v.p.p.
MONTREALYJE 2600 RUE LEGER LASALLE, QUE.
Naujas numeris: 931-9389
SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS
Vytautas Gruodis Jr. (or Alexander Khalimov)

VYTAUTAS A. JONYNAS

Veržli, darbšti, tačiau kukli, nesiskardenantį poeto K. Bradūno asmenybė gerai pažįstama išsivijos skaitytojams. Ilgametis „Draugo“ kultūrinio priedo redaktorius, penkiolikos lyrikos rinkinių tėvas, įvairių kolektyvinių leidinių (antologijų, literatūros istorijų) iniciatorius ir prievaizda, Kazimieras Bradūnas yra palikęs neišdildomus pėdsakus Lietuvos kultūros istorijoje. Gėda tačiau, kad ištaisais dešimtmėčiais visas tas įnašas ir jo lyrika buvo Lietuvoj ignoruojami ir menkinami. Tik ėmus brėksti krašte tautinio sąmoningumo probrėškiams pasirodė ten beveik tuo pat metu dvi jo poezijos rinkinės (1990): *Jaugom Nemuno upyne* ir *Prie vieno stalo*.

Atrodytų, kad tai galėjo paskatint poetą išsitiesti visu savo ūgeliu „poilsui ant laurų“, tenkintis protingai ir kultūringai nugyventoj gyvenimo džiaugsmais. Bet ne! Neseniai pasirodęs naujas poeto rinkinys – *Duona ir druska* parodo, kad jo neskubama pasukt ta linkme. Kad jam norisi pakloti skaitytojui dar vieną sielos išsklotinę apie tai, kuo gyven-ta, kuo džiaugtasi, tikėta, kas mylėta.

Rinkinio sąranga nesudėtinga. Yra dvi dalys, susiskaidančios į poskyrius. Pirmoji, pavadin-ta *Eilėraščiais ir sakmėmis*, atveria emocijų grūtį, išbudintą, išjudintą poeto sieloj grįžus į tėvynę po katuriasdešimt su viršum metų. Antroji dalis – *Kelionių užrašai*, kaip sako pavadinimas, turistinių maršrutų suvestinė *Venecijos vasara*, *Havajų haiku*, *Prerijų paukštė*.

Eilėraščių datos knygoje nežymimos. Nesunku tačiau atspėti, kad antrosios dalies strofos ir trieiliai sukurti anksčiau negu pirmosios dalies posmai. Kodėl autorius nesilaikė chronologinės sekos, nežina. Leistina įvairiai taip pat interpretuoti rinkinio pavadinimą. Kodėl *Duona ir druska*? Kodėl užuomina į tą ritualą? Ar ne su duona ir druska pasitinkami – jaunavedžiai, pakilę gyvent savu gyvenimu ir pratestę gentį? Ar poetui dingojos išsakyti tuo pavadinimu euforiją, kurią jis patyrė iš tėvynainių, aplankęs Lietuvą po tiekios metų? Galbūt, nes šiaip jokio retorinio, deklaratyvinio ceremoninio elemento knygoj nesijaučia. Priešingai, vyraujanti gaida čia yra paprastumas, labai žemiškas kasdieniškumas, kurį papbrėžia plačiai naudojamas verlibras, netgi posūkiai į sakyčiau, šeimyniškas reminiscencijas. (*Po pamaldų Kanadoj, Tą vakarą, Pilies 10*).

Duonos ir druskos

Būtų dar kita galima interpretacija. Kartais druska užsidažoma duona, kai nėra nieko kito. Kelionės pastovų – pake-lėj. Tai varguolio ir benamio klajūno penas. O ar nėra Bradūnas buvęs tokiu benamiu klajūnu, kurio mintis, lūkesčius, gėrio ilgesį ir godas išsako ši knyga? Gaivi ir artima.

Yra poetų, kuriuos visi žino ir kurių niekas neskaito. K.

Bradūnas, ačiū Dievui, nepriklauso tai kategorijai. Gal jo eilės ne visada ir ne visiems vienodai paveikios, bet sunku jam užginėti tikėjimą gaivinančia poezijos galia ir norą siekti betarpiškumo, intymumo. Jam svetimi poslinkiai dangstytis šifruotom metaforom, hermetiška šneka.

Duonoj ir druskoj, kaip minėjom, ypatingai ryškus šis polinkis į paprastumą, ne į knygini, egzaltuotą ar miglotą išsaky-mą. *Kelionių užrašai* kalba, savaime suprantama, apie grožybes senutėj Europoj, apie dvasingesnes nei Market Parkas aplinkos alkį. Rūdyjan-tys Romos bokštai, stulbinantis Venecijos grožis, Milano katedra, El Prado muziejaus lobiai įkvepia poetui daug kul-tūrinių reminiscencijų. Džiugu tačiau, kad protarpiais tą mokytų refleksijų pyne pajai-rina konkretesnės, mažiau tu-ristinės tikrovės pagava. Nyklio pojūtis regint „Gastar-beiterių“ vakaronę kažkokioj Šveicarijos geležinkelio sto-tyje.

Panašių vaizdo ir minties kondensuotumą pajuntam ir kelionės po laukinius Vaka-rus poveikyje gimusiuose ei-lėraščiuose: *Prerija, Prerijų paukštė, Lietuviška daina*.

Havajų haiku skyrelis, pa-rašytas trieiliais, liudija pir-moje vietoje K. Bradūno užgai-dą galybėtis su sunkiai įveikima, labai priklausančia nuo gyno atsitiktinimumo forma – japonišku „haiku“. Nenuosta-bu, jei kai kada pajuntamas čia plakatiškumas, sąmojo ba-nalumas ar emocinio užtaiso sudrėkimas.

PAUKŠČIO AKIM
Vandens lėlių lapai
Dievų tvenkinį –
Havai iš lėktuvo.

arba

NE DANGUI
Balti dūmai kyla į viršų
Aukosim paršiuką
Ne dangui – sau.

Užtat senąjį Bradūną, minia-tiūrinių, trapių preliudijų, etiudų, meistrą – *Devynių ba-ladžių, Donelaičio kapo* ir kitų rinkinių Bradūna, susitinkam pirmojejo rinkinio dalyje. Vai-ko monologas, šventoriaus gu-ba, ypač skyrelis *Paprastos sakmės* neužginčijamai rodo, kad poetas nėra praradęs pa-jėgumo prabilti tiek emociniu išsiskakmu, tiek patetiniu šūks-niu, tiek trapios meditacijos lakoniškumu. Žodžiu, jis pajė-gus kurti savitą pasaulį iš ab-surdiškos išorinės tikrovės pradmenų su nemažesniu įtai-gumu kaip anksčiau. Čia ran-da išraiška staigaus nuskaid-rėjimo ir gėrio ilgesio akimir-kos ir paslaptingo gyvenimo mįslingumo pajauta. Tie visi dalykai išsakomi neretai ver-libru, baltomis eilėmis, arti-momis šnekaamosios kalbos stili-tikais. Kaip šventiškaai ir pa-kiliasi sužėri nūdienėje K. Bra-dūno lyrikoje ta dvasinės pil-natvės žara, gali pailiuotuoti šis eilėraštis:

PASIVAIKŠČIOJIMAS SEKMADIENĮ
Su Dievu išėjom pasivaikščioti
Ežiomis aplink Alvito ežerą,
Sutikdami jau po mišparų moteris,
Prisėdami šventoriuje ant suolo,
Užkoptami į bokštą, kur varpai
Pabudinti vos vos nesuskambėjo.

Muzikas, žurnalistas, visuomenės veikėjas VALTERIS BANAITIS ir jo sesuo IEVA KOCH-BANAITYTĖ, gyvenantys Vokietijoje, aplankę Lietuvą 1992 m. rugpjūčio mėnesį. Nuotraukoje – savo vaikystės mieste Tilžėje. Nuotr. Z. Patilovo

Gimtųjų namų - nė pėdsako

Lietuvos nemačiau nuo 1944 metų – sako Valteris Banaitis, viešėjęs Lietuvoje Sąjūdžio ir Žurnalistų draugijos kvietimu 1992 m. rugpjūčio 17-27 d.d.

IRENA SKOMSKIENĖ, Vilnius

Buvęs „Amerikos balso“ ir „Laisvosios Europos“ radijo žurnalistas, JAV emigracinės organizacijos IRC atstovas Štutgarte bei kurį laiką išsivijos „Eltos“ leidėjas (vokiečių k.), Valteris (74 m. pensininkas) savo akimis (ne per eterį) matė dabartinę Lietuvą. Su juo atvyko ir sesuo Ieva Banaitytė-Koch.

Per dešimtadienį viešnagės jiedu suspėjo pamatyti tiek, kiek negalėjo per visą sovietmetį. Maršrutas ne tik platus geografiškai (Vilnius-Kaunas-Kačerginė-Šilutė-Tilžė-Klai-pėda-Palanga-Nida - Vilnius), bet ir gan turiningas: susitikimas su visuomene Kultūros

fonde, Kaune – vizitas pas meno pavad. Giedrį Kuprevičių, kurio tėvą gerai pažinojo. Žinoma, „užpuolė“ radijo ir TV žurnalistai, nes Kaunas – Valterio jaunystės miestas. Čia jis mokėsi „Aušros“ berniukų gimnazijoje, Vytauto Didžiojo universitete (studijavo teisę) bei konservatorijoje.

Jaunų dienų atgarsio beieškant – pasisvečiuota ir pas V. Žemkalnį Kačerginėje, kur filmavimo kamera atsuko kino rež. Zacharijus Putilovas, ruošiantis filmą apie Valterį Banaitį. Toliau – Mažoji Lietuva. Jaukioje Šilutės liuteronų šventovėje Valteris ir vargonus išbandė – sugrojo Lietuvos himną. Dvi dienos Juknaičių poilsia-vietėje svečiams sustiprino sveikatą ir žvalumą tolimesnėje kelionėje.

Ievos ir Valterio vaikystė bei paauglystė prabėgo Tilžėje, todėl būnant netoliese taip norėjosi pervaziuoti Luizės tiltu! Pavyko. Bet... gimtųjų namų – nė pėdsako. Senųjų kapinių, kurias atrado Ieva, vieta suniokota, dalis statybomis už-gremėzdinta. Viešnia parodė kur buvo palaidotas E. Gizevi-juš ir jos giminės. Su baisiu apmaudu svečiai žvelgė į „ar-chitektūriškai“ pakeistą evan-gelijų-liuteronų šventovę su prilipdytu priestatu – DOSAF m-lą.

Be jiedu nušvito pamatė, kad jiems taip mielas teatro pastatas liko toks, koks ir buvo. Netgi vidun įėjo, o Valteris netgi į generalinę spektaklio re-peticiją buvo pakviestas. Teat-ro direktorių (puikiai kalban-tį vokiškai) svečiai sugebėjo sudominti Vydūno dramatur-gija. Parymoje prie Vydūno namo, tilto, pavaikštinėję Tilžės gatvėmis svečiai pasuko Pas-kalvių link. Tai tėvonija – Ba-naitynė, nuostabiai gražus slėnis tarp keturių piliakalnių. – Štai Skalvių, štai Vilan-tės piliakalnis – sujaudintas rodė Valteris, o jo sesuo pa-sižadėjo ir kitais metais čia atvažiuoti su savo vaikais, pa-rodyti jiems iš kur jų giminės šaknys. Gaila, jog čia nebe Lie-tuva (buvus Žemaitijos dalis), bet paminklais, likusiai anap-s Lietuvos, visiem reikia rū-pintis, pvz. bent rodykles į bu-viusius mūsų archeologijos pa-minklus galima būtų (Šilutės paminklo saugininkams) pa-da-ryti. Taigi ir čia neišnaudotos kultūrinių kontaktų galimy-bės...

Grįžtame atgal. Rambyno pa-unksmėje svečiai kiek atsiga-vo, bet Bitėnų kapinaitėse, prie Vydūno kapo susigraudino. Svečiai pažinojo Vydūną dar Tilžėje gyvendami (iš vaikys-tės), o vėliau – gyvendami ne-toli Detmoldo (Fiurtenberge). – Be Mažosios Lietuvos, ne-bus ir Didžiosios Lietuvos, – sako Valteris. – Mat gimęs Ka-raliaučiuje, užaugęs Tilžėje lietuvininkų patriotų dvasioje. – Viešpatie, globok Lietuva, padėk jai visuose jos varguo-se, – garsiai meldėsi prie Vy-dūno kapo Valteris Banaitis. Kapų rimtyje Ieva Banaitytė (seseriškai globojanti ir tvar-kanti brolio kasdienybę daug metų) išreiškė pageidavimą, kad čia – Mažosios Lietuvos panteone – ateity ilstėtusi ir

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Prof. dr. Albiną Liaugminą, Floridos Miami mieste liepos 19 d. mirusį filosofą ir pedagogą, skaitytojams priminė „Lietuvos aide“ Vilniuje idėtas ELTOS pranešimas. Skaitytojai supažindi-nami su jo studijomis Paryžiuje ir Ženevoje, darbu Klaipėdos ir Vilniaus pedagoginiuose institu-tuose, Vilniaus dailės akademi-joje. Minimas jo pokarinis pro-fesoravimas Kolumbijos Bogo-to ir Čikagos Lojolos universi-tetuose, straipsniai spaudoje ir „Lietuvių enciklopedijoje“. EL-TOS pranešimo antraštė – „Ame-rikos lietuviai atsisveikino su žy-miu pedagogu“. Velionis mirė, sulaukęs aštuoniasdešimt pen-kerių metų.

Lituanistikos instituto narių suvažiavimo programoje yra nu-matyti penki paskaitininkai – Rimvydas Šilbajoris, Tomas Re-meikis, Vytautas Kavolis, Saulius Sužiedėlis ir iš Vilniaus atvykian-tis Albertas Zalatorius. Pastara-sis padės aptarti Lietuvos ir iš-ivijos lituanistikos institutų su-jungimo galimybes, bendros veiks-lus planus. Susijungimo idėją yra iškėles Jurgis Gimbutas, kai Lie-tuva dar nebuvo atgavusi pilnos nepriklausomybės. Tada šis pasiū-lymas buvo atidėtas, o dabar atėjo laikas jį apsvastyti ir padaryti visų laukiamą sprendimą. Institu-to narių suvažiavimas įvyks spalio 10 d. Marylando universitete, ku-ris yra College Parke prie JAV sostinės Vašingtono. Platesnės informacijos gaunamos pas viet-nę suvažiavimo organizatorę Emi-liją Sakadolskienę, 5909 Ocala St., Silver Spring, MD 20901. Tel. (301) 585-6362.

Dailės kūrinių rinkėjas Leonas Narbutis naują „Lion Frames“ galeriją Čikagoj birželio 26 d. ati-darė iki liepos 26 d. trukusia pir-mąja paroda „Spalvotoji grafika ir Alvydo Pakarklio keramika“. Jai jis panaudojo savo rinkinyje turi-mus Lietuvos dailininkų darbus, sukurtus pastarųjų dviejų dešimt-mečių laikotarpyje. Grafiškai at-stovavo kelios dešimtys spalvotų estampų, ofortų, litografijų, šil-ko grafių, medžio ir lino raizinių. Didžiausio lankytojų dėmesio su-silaukė A. Švažo, M. P. Vilučio, V. Kisielienės kūriniai. Panevė-žietis keramikas Alvydas Pakark-lis, viešėjęs Čikagoje, parodan išjungė ant sienos pakabinamais nedideliais dekoratyviniais du-benėliais bei kitais panašiais kūriniais, turinčiais paprastas formas, grubias faktūras, santū-rių spalvų glazūras.

Lietuvos architektų sąjungos pirm. Juozas Vaškevičius atviru laišku išsivijos laikraščiuose kvie-čia juo išjungti visame pasaulyje gyvenančius lietuvių architektus. Jo vadovaujama Architektų sąjun-ga Lietuvoje jau turi beveik tūks-tantį narių. Vilniuje jų yra 488, Kaune – 272, Klaipėdoje – 82, Šiauliuose – 40, kituose miestuo-se – mažiau. Lietuvos architektų sąjungai priklauso trys archi-tektaai iš JAV ir vienas iš Austrai-lijos. Pastarosios tautiečiams at-stovauja Algimantas Navakas, tautiečiams JAV – Pasaulio ir Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos pirm. Alber-tas Kerelis, Edmundas Arbas-Ar-bačiauskas ir Edmundas Babušis. Išsivijos architektai, norintys įstoti Lietuvos architektų sąjun-gon, turi atsiųsti pareiškimą su dviem 3 x 4 cm nuotraukom. Jei-gu jie nepriklauso Pasaulio ir Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungai, reikia pri-dėti dviejų išsivijos ar Lietuvos sąjungų narių rekomendacijas, įstojamąjį ir metinį nario mokes-tį po 10 JAV dolerių. Adresas: Lietuvos architektų sąjunga, Kal-varijų 1, 2600 Vilnius.

Atkurtoji Lietuvos architektų sąjunga 1993 m. gegužės mėnesį turės antrąjį suvažiavimą, kuriame bus laukiama ir svečių archi-tekčių iš užsienio. Jiems pataria-ma sekančių metų atostogas ir ap-silankymą Lietuvoje suderinti su architektų suvažiavimu. Tais me-tais taipgi bus minimas Lietuvos architektų sąjungos garbės nario Vytauto Landsbergio-Žemkalnio šimtas gimtadienis. Šia proga planuojama išleisti specialią kny-gą ir sukurti aprašyti spaudoje. Lietuvos architektų sąjungos pirm. J. Vaškevičius kviečia tal-kon išsivijos architektus, galin-čius atsiųsti atsiminimų, straips-nių ir nuotraukų, susietų su V. Landsbergio-Žemkalnio architek-tūrine bei kultūrine veikla. Me-džiagys ypač laukiama iš Austrai-lijos.

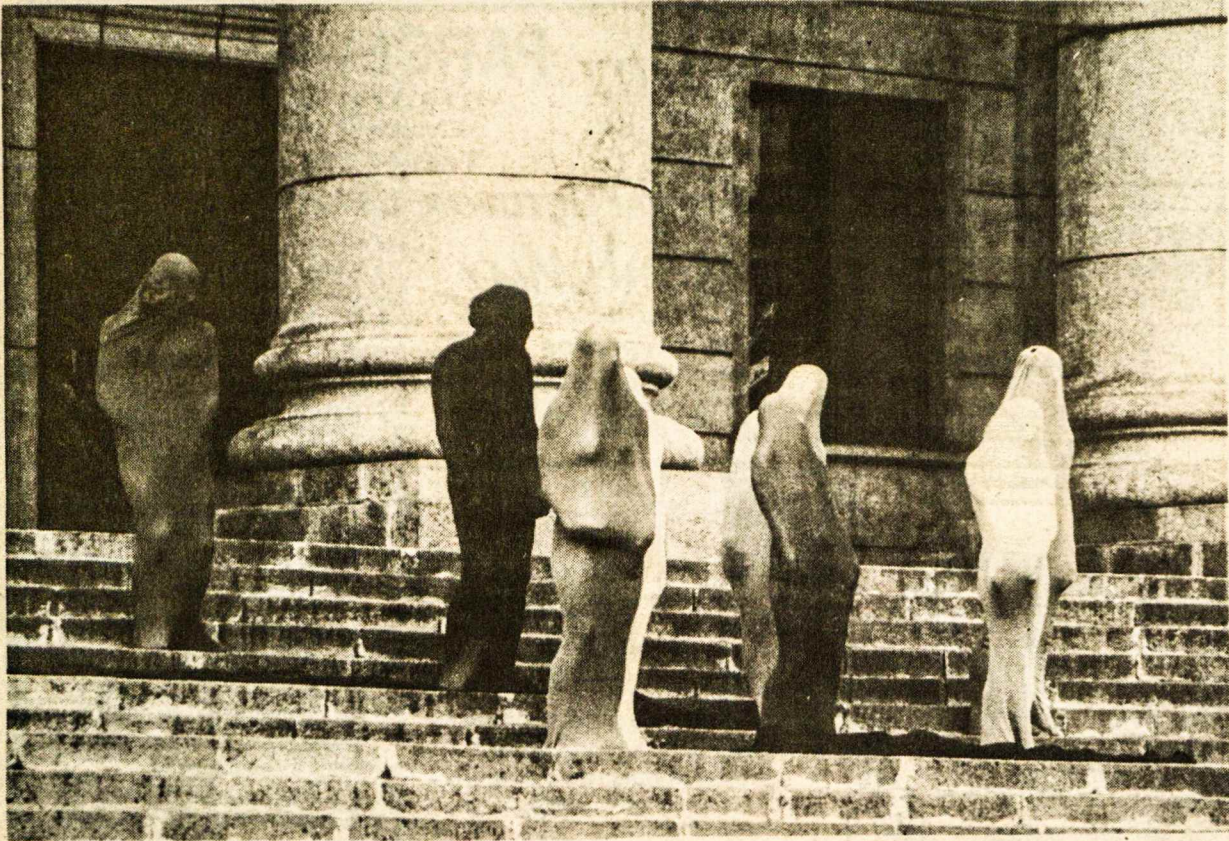
Vytauto Didžiojo muziejuje kauniečiai atgaivino prieškarinių laikų tradiciją. Virš muziejaus buvo iškelta Vytauto Didžiojo vė-liava, susieta su jo valdymo pra-džios 600 metų sukaktimi. Kaune veikiantis Vytautų klubas vėlia-vos iškėlimo iškilmėn sukvietė Vytautus iš visos Lietuvos. Po Mišių Vytauto Didžiojo šventov-ėje įvyko Vytautų ir Vytauto Didžiojo Kauno rinktinės šaulių cėtynės muziejaus sodelin. Išškė-lus vėliavą, ten buvo surengtas minėjimas su koncertine dalimi, muziejuje atidaryta vaikų pieši-nių paroda. Vytauto Didžiojo vė-liava virš jo muziejaus dabar bus iškeliami kiekvieną sekmadienį ir valstybinių švenčių dienomis.

Kamerinis šiauliečių choras „Polifonija“ ir Minsko kameri-nis orkestras birželio mėnesį pra-dėjo koncertų ciklą „Religinės mu-zikos šedevrai“. Pirmieji koncertai Kaune, Šiauliuose ir Vilniuje buvo skirti Gedulo ir Vilties dienai, primenančiai trėmimus į Sibirą. Šiuose koncertuose skambėjo vo-kiečių kompozitorių baroko ir klasicizmo gedulinga religinė mu-zika. Šiauliečiai ir minskiečiai kiekvieną mėnesį žada paruošti naują „Religinės muzikos šede-vrų“ ciklo koncertų programą, kuri dalyvių supažindins su geriau-siais Vakarų Europos kompozito-rių kūriniais.

Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus kalvystės skyrius pradėjo darbą Klaipėdoje, išikū-ręs buvusioje kalvėje, kurią 1895 m. pasistatė Gustavas Katzke. Rodinius atidarytam kalvystės skyriui surinko ir išsaugojo dabartinis Lietuvos sąjūdžio Klaipėdos miesto tarybos pirm. D. Varkalis. Kalvystės skyriuje išstatyta pora tūkstančių ro-dinių – tik trečdalis viso rin-kinio. Lankytojų laukia Mažo-sios Lietuvos architektūros ir buities detalės, atspindinčios laikotarpį nuo XIX š. vidurio iki 1945 m. Tarp rodinijų yra ir lietu-vio kalvio R. Auschrato nukalti varteliai bei kitų darbų, liudi-jančių, kad šiame krašte gyveno ir dirbo lietuviai.

Klaipėdos 740 metų sukakčiai skirta savaitė buvo pradėta lie-pos 27 d. Klaipėda – seniausias Lietuvos miestas, kurio gimtadien-iu laikoma rugpjūčio 1 d. Mat tą dieną prieš 740 metų istoriniuose šaltiniuose pirmą kartą buvo paminėtas Klaipėdos vardas. Ta-da kairiajame Danės krante jau buvo pastatyta medinė pilis. Šiai sukakčiai buvo skirta daug ren-ginių, pakeitusių tradicinę Jū-ros šventę. Pagrindine renginiu vieta tapo Teatro aikštė. Su da-limi tų renginių skaitytojus su-pažindina „Lietuvos ryto“ apžval-gininkė Daiva Rinkevičiūtė. Lie-pos 27 d. vakarą dūdoniai ten su-kvietė klaipėdiečius pasilinksmin-ti. Menininkų rūmuose buvo ati-daryta Vokietijoje gyvenančių klaipėdiečių nuotraukų paroda. Teatro aikštėje įvyko tarptauti-nis folkloro festivalis „Parbėk, laiveli“, svečių susilaukęs iš Norvegijos, Vokietijos, Švedijos, Ukrainos ir Japonijos. Jūron iš laivų paleistais vainikais buvo prisiminti žuvusieji jūrininkai. Dvylikoje Klaipėdos aikščių sa-vo paslaugas siūlė verslininkai, sujungti senųjų vėliavų. Uosta-miesčio gimtadienį garsino laivų sirenų kauksmas, gyventojams iš-keptas didžiulis tortas su 740 žva-kučių. Iškilmingose Mišiose pa-šventintas Klaipėdos miesto her-bas, dalyvaujant visų religinių grupių atstovams.

Netrūkio ir kultūrinių rengi-nių, kuriuos „Tiesos“ puslapiuo-se mini Gintautas Kniukšta. Moks-linė konferencija „Klaipėdos“ viešbučio salėje turėjo dvi kar-tu gvildentas temas: „Kursiai ir jų ryšiai su kitomis Baltijos jū-ros šalimis“, „Klaipėdos miesto archeologija ir istorija“. Klai-pėdos universiteto technikos fa-kultete buvo surengta taip pat dvitemė konferencija. Pirmoji diena buvo skirta „Kolumbo me-tams“, antroji – „Lietuvos laivy-no praeičiai, dabarčiai ir ateičiai“. Laikrodžių muziejaus kieme buvo pradėtas tarptautinis varpų mu-zikos festivalis. Vasaros koncer-tų estradoje sukaitytinėn miesto šventėn išjungė visų kartų klai-pėdiečiai solistai. Oficialias dele-gacijas Klaipėdos šventėn at-siuntė Japonija, Rusija, Švedija, Vokietija, buvusių Memelenderių draugija. Renginiuose dalyvavo dvylikos šalių atstovai. Svečiais buvo pakviesti JAV, Prancūzijos, Švedijos, Vokietijos ambasado-riai, miestų burmistrai. **V. Kst.**

1992 m. birželio mėn. Vilniuje gastroliauo „Vis Plastica“ – modernaus baletu teatras iš Austrijos. Nuotraukoje – vaizdas iš spektaklio ant M. Mažvydo bibliotekos laiptų. Nuotr. Alf. Laučkos

Knygnešės KRISTINOS ŠILAUS-KAITĖS ažuolo paminklas Palan-gos kapinėse. Nuotr. I. Baltakienės

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	4.25%	Asmeninės paskolas	
180-364 d. term. ind.	4.25%	nuo	8.25%
1 metų term. indėlius	4.50%	Sutarties paskolas	
2 metų term. indėlius	4.50%	nuo	8.25%
3 metų term. indėlius	4.75%	Nekiln. turto paskolas:	
4 metų term. indėlius	5.00%	Su nekeičiamu nuosimčiu	
5 metų term. indėlius	5.25%	1 metų	6.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.25%	2 metų	7.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.75%	3 metų	7.75%
2 metų GIC-mėn. palūk.	5.00%	Su keičiamu nuosimčiu	
3 metų GIC-mėn. palūk.	5.50%	1, 2 ir 3 metų	6.50%
4 metų GIC-mėn. palūk.	6.00%		
5 metų GIC-mėn. palūk.	6.50%		
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.50%		
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.75%		
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	5.00%		
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.50%		
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.50%		
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.50%		
Taupomąją sąskaitą	3.50%		
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.75%		
Kasd. pal. čekių sąsk.iki...	2.00%		

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI per 53 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.

Skambinkite tel. 232-9000

1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Ronesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION

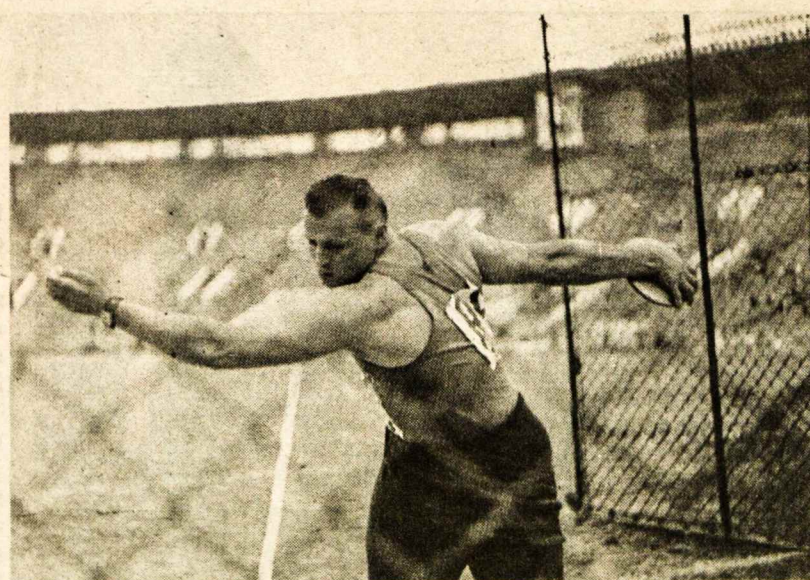
DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

1270 Central Parkway West, Tel. 566-1866
Suite 608, Mississauga namų 766-5857
Ontario L5C 4P4 Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Beveik du dešimtmečius tęsėsi jų draugystė. Diskas pamėgo ALGIMANTO BALTUŠNICKO delną, įautė jo pirštų įėgą. Ir sportininkas, paėmęs į rankas savo nebylų "bičiulį", įžengė į sektorių, žinojo: jis ne vienas, jie kartu – diskas ir žmogus. Jeigu jie supras vienas kitą, bus vieningi – gims skrydis. Diskas virs paukščiu ir skries toli toli...

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Gimęs ne tuo laiku...

Sporto žurnale "Vytis" 2 nr. rašoma: Algimantas Baltušnikas, Sibiro tremtinys, SSSR disk metimo čempionas 1957, 1960 ir 1961 metais. Rekordininkas (56.58, 57.93), II ir III sąjunginių spartakiadų sidabro medaliu laimėtojas, neperseniai Egidijaus Žičkaus parašytoje autobiografijoje sako: "Tik Aukščiausios sprendžia kuomet žmogui gimti ir mirti. Bet man, kaip mažam vaikui, šiek tiek žmogiškai gaila, kad nepasirodžiau šioje žemelėje trim dešimtmeteliu vėliau. Juk tuomet gal būtų pavykę bent kartą ginti tikrai laisvos Lietuvos garbę, gal tuomet, švedams pergalę, būčiau išvydęs kylantį viršų Trispaivę, išgirdęs "Tautišką giesmę". Bet ko likimas neskyrė man, net neabejojau, nepagalėjęs dabartinės kartos sportininkams. Atstovauti Lietuvai didelę garbę ir atsakomybę. Neapvilkite mūsų!"

Šio talentingo sportininko gyvenimo kelias buvo ypatingas ir sunkus. Gimė jis gausioje ir labai patriotiškai nusiteikusiame lietuviškoje šeimoje. Jo tėvelis keletą metų ėjo Raguvos viršaičio pareigas, vėliau, įsigijęs 20 ha ūkį, niekam netrukdydamas ūkininkavo. Po karo, vėl užplūdus rusams, visi tėvo broliai iš karto išėjo į mišką. Vienas iš jų Jonas, slaptyvare Vienuoelis, vadovavo būriui. Lėno miškuose partizanavo ir Algimanto svainis, Lietuvos kariuomenės kapitonas Krištaponis. Visi jie žuvo... Enkavedistai žinojo apie šią šeimą... ir pagaliau, 1944 m. gegužės 22-sios naktį tėvus ir Algimantą išvežė. Atsidūrė jie prie Baikalo ežero, kur ir prasidėjo tremtis, skurdas ir panikė... Kaip sako Algimantas: "Gyvenimas vertė kovot, nepasiduoti, griežti už menkiausio šiaudelio. Kirtau mišką, tampiau pabėgus, dirbau su buldozeriu".

Būdamas stiprus vyras, šį sunkų darbą atlikdamas, fiziškai grūdinosi dar daugiau... ir 1954 metais, kažkam kilo mintis nuvežti Algimantą Baltušniką į rajonines varžybas. Šios varžybose jis stūmė rutulį, skraidino ietį, metė granatą ir diską... ir visur tapo pirmuoju. Kaip jis pats sako:

"Tos pirmosios pergalės man nepaprastai brangios. Jei ne jos, nežinia kiek dar metelių broliškų Buritijoj būčiau mišką kirtęs. Sportas praverė langą į pasaulį". Toliau Baltušnikas sako: "Atėjus 1955 metų pavasariui mane iškviatė į treniručių stovyklą Nalčike. Čia jau net Sąjungos rinktinės treneriai, pasižiūrėję kaip metau akmenis, mano jėga stebėjosi. Džiaugiausi ir aš. Svarbiausia – čia sutikau tautiečius Anatoliją Pocių, Stanislovą Balsį, Antaną Mikėną. Pasitaikė proga aplankyti ir Lietuvą. Vilniuje Algis Karpavičius, kiti sporto vadovai nusprendė traukti

Netoli mano gyvenamos vietovės – Ladenburgo miesto (įsteigtas romėnų, tad ir vadinamas "Romėnų miestu") rugpjūčio mėn. 26-30 d.d. įvyko Europos "B" klasės pirmenybės. Į jas atvyko ir Lietuvos rinktinė, sudaryta iš Vilniaus ir Kauno klubų.

Burtų keliu valstybės buvo padalintos į du pogrupius. I "A" grupę pa-

ti mane iš Sibiro. Pagaliau uždaras teismas išimties tvarka tremtį lėmusį ankstesnį nuosprendį panaikino. Kilo mano nuotaika ir nestovėjo vietoje ir rezultatai. 1958 m. Vilniuje numėčiau diską 56.58 m ir pagerinau Sąjungos rekordą. Lygių Sov. Sąjungos man tuomet tikrai nebuvo. Per treniruotes diskas už 58 metrų lėkė.

Tomis dienomis Sąjungos rinktinė ruošėsi vykti į Prahą, Rožičko memorialo tarptautines varžybas. Iškvietė mane į Maskvą ir, kai reikėjo sėstį į traukinį, pasakė... "Tavo nesutvarkyti dokumentai..." Tuo metu pasilikęs Lietuvoje mečiau diską gerai dviem metrais toliau. Vėliau, po Europos čempionato tvirtai pasakė: "Vaziuosiu Baltušnikai! Bukareštą... ir vėliau tas pats... "Tavęs neveža...". Olimpiada, Roma, taip pat nesulaukė manęs. Gerai, kad nors čia po plačiąją tėvynę leido laisvai važinėti. Komandoje pasirodė Vytautas Jaraš (dabartinis Barcelonos aukso medalisto Romo Urbarto treneris. Red.) ir mano mokiniai Rimantas Plungė, Bernardas Burakas, Adolfas Varanauskas. 1961 m. Tbilisyje, SSSR čempionate diskas nulėkė 57 metrų 93 centimetrus. Ne tik čempionato, bet ir Sąjungos rekordininko vardui užteko. Po šių metų vyrai nuo manęs toli praejo, todėl, kad atsirado visokie paslaptiniai vaisteliai, stimulatoriai... Aš tabuletėmis, švirkštais pumpuočiau savo raumenis nenorėčiau".

Paskutinius 25 metus Algimantas Baltušnikas praleido Kauno polittechnikume, kur darbovosi kaip fizinio lavinimo vadovas. Barcelonos stadione stebėjęs diskinių Vaelovo Kidkyro ir Romo Urbarto kvalifikacines varžybas Algimantas Baltušnikas pasakė: "Kidykas aiškiai palūžęs, nesugeba nusiteikti bandymams, prastai techniškai meto įrankį. Šitaip olimpiadoj nieko nepasieksi. Urbartas be medalio į namus tikrai negrįš. Matyti, kad sportininkas turi didelę jėgą atsargą, rungtyniauja susikaupęs, pasitiki savimi ir nedaro klaidų..."

Taip, veteranas Algimantas Baltušnikas buvo teisus savo nuomonės pareiškime. Kidykas olimpiadoje suklupo pirmuose bandymuose, o Romas Urbartas iškovojo ir parvežė nepriklausomai Lietuvai pirmąjį aukso medalį. Sig. K.

Beisbolo pirmenybės

Netoli mano gyvenamos vietovės – Ladenburgo miesto (įsteigtas romėnų, tad ir vadinamas "Romėnų miestu") rugpjūčio mėn. 26-30 d.d. įvyko Europos "B" klasės pirmenybės. Į jas atvyko ir Lietuvos rinktinė, sudaryta iš Vilniaus ir Kauno klubų.

Burtų keliu valstybės buvo padalintos į du pogrupius. I "A" grupę pa-

ti mane iš Sibiro. Pagaliau uždaras teismas išimties tvarka tremtį lėmusį ankstesnį nuosprendį panaikino. Kilo mano nuotaika ir nestovėjo vietoje ir rezultatai. 1958 m. Vilniuje numėčiau diską 56.58 m ir pagerinau Sąjungos rekordą. Lygių Sov. Sąjungos man tuomet tikrai nebuvo. Per treniruotes diskas už 58 metrų lėkė.

Tomis dienomis Sąjungos rinktinė ruošėsi vykti į Prahą, Rožičko memorialo tarptautines varžybas. Iškvietė mane į Maskvą ir, kai reikėjo sėstį į traukinį, pasakė... "Tavo nesutvarkyti dokumentai..." Tuo metu pasilikęs Lietuvoje mečiau diską gerai dviem metrais toliau. Vėliau, po Europos čempionato tvirtai pasakė: "Vaziuosiu Baltušnikai! Bukareštą... ir vėliau tas pats... "Tavęs neveža...". Olimpiada, Roma, taip pat nesulaukė manęs. Gerai, kad nors čia po plačiąją tėvynę leido laisvai važinėti. Komandoje pasirodė Vytautas Jaraš (dabartinis Barcelonos aukso medalisto Romo Urbarto treneris. Red.) ir mano mokiniai Rimantas Plungė, Bernardas Burakas, Adolfas Varanauskas. 1961 m. Tbilisyje, SSSR čempionate diskas nulėkė 57 metrų 93 centimetrus. Ne tik čempionato, bet ir Sąjungos rekordininko vardui užteko. Po šių metų vyrai nuo manęs toli praejo, todėl, kad atsirado visokie paslaptiniai vaisteliai, stimulatoriai... Aš tabuletėmis, švirkštais pumpuočiau savo raumenis nenorėčiau".

Paskutinius 25 metus Algimantas Baltušnikas praleido Kauno polittechnikume, kur darbovosi kaip fizinio lavinimo vadovas. Barcelonos stadione stebėjęs diskinių Vaelovo Kidkyro ir Romo Urbarto kvalifikacines varžybas Algimantas Baltušnikas pasakė: "Kidykas aiškiai palūžęs, nesugeba nusiteikti bandymams, prastai techniškai meto įrankį. Šitaip olimpiadoj nieko nepasieksi. Urbartas be medalio į namus tikrai negrįš. Matyti, kad sportininkas turi didelę jėgą atsargą, rungtyniauja susikaupęs, pasitiki savimi ir nedaro klaidų..."

Taip, veteranas Algimantas Baltušnikas buvo teisus savo nuomonės pareiškime. Kidykas olimpiadoje suklupo pirmuose bandymuose, o Romas Urbartas iškovojo ir parvežė nepriklausomai Lietuvai pirmąjį aukso medalį. Sig. K.

Beisbolo pirmenybės

Netoli mano gyvenamos vietovės – Ladenburgo miesto (įsteigtas romėnų, tad ir vadinamas "Romėnų miestu") rugpjūčio mėn. 26-30 d.d. įvyko Europos "B" klasės pirmenybės. Į jas atvyko ir Lietuvos rinktinė, sudaryta iš Vilniaus ir Kauno klubų.

Burtų keliu valstybės buvo padalintos į du pogrupius. I "A" grupę pa-

ti mane iš Sibiro. Pagaliau uždaras teismas išimties tvarka tremtį lėmusį ankstesnį nuosprendį panaikino. Kilo mano nuotaika ir nestovėjo vietoje ir rezultatai. 1958 m. Vilniuje numėčiau diską 56.58 m ir pagerinau Sąjungos rekordą. Lygių Sov. Sąjungos man tuomet tikrai nebuvo. Per treniruotes diskas už 58 metrų lėkė.

Tomis dienomis Sąjungos rinktinė ruošėsi vykti į Prahą, Rožičko memorialo tarptautines varžybas. Iškvietė mane į Maskvą ir, kai reikėjo sėstį į traukinį, pasakė... "Tavo nesutvarkyti dokumentai..." Tuo metu pasilikęs Lietuvoje mečiau diską gerai dviem metrais toliau. Vėliau, po Europos čempionato tvirtai pasakė: "Vaziuosiu Baltušnikai! Bukareštą... ir vėliau tas pats... "Tavęs neveža...". Olimpiada, Roma, taip pat nesulaukė manęs. Gerai, kad nors čia po plačiąją tėvynę leido laisvai važinėti. Komandoje pasirodė Vytautas Jaraš (dabartinis Barcelonos aukso medalisto Romo Urbarto treneris. Red.) ir mano mokiniai Rimantas Plungė, Bernardas Burakas, Adolfas Varanauskas. 1961 m. Tbilisyje, SSSR čempionate diskas nulėkė 57 metrų 93 centimetrus. Ne tik čempionato, bet ir Sąjungos rekordininko vardui užteko. Po šių metų vyrai nuo manęs toli praejo, todėl, kad atsirado visokie paslaptiniai vaisteliai, stimulatoriai... Aš tabuletėmis, švirkštais pumpuočiau savo raumenis nenorėčiau".

Paskutinius 25 metus Algimantas Baltušnikas praleido Kauno polittechnikume, kur darbovosi kaip fizinio lavinimo vadovas. Barcelonos stadione stebėjęs diskinių Vaelovo Kidkyro ir Romo Urbarto kvalifikacines varžybas Algimantas Baltušnikas pasakė: "Kidykas aiškiai palūžęs, nesugeba nusiteikti bandymams, prastai techniškai meto įrankį. Šitaip olimpiadoj nieko nepasieksi. Urbartas be medalio į namus tikrai negrįš. Matyti, kad sportininkas turi didelę jėgą atsargą, rungtyniauja susikaupęs, pasitiki savimi ir nedaro klaidų..."

Taip, veteranas Algimantas Baltušnikas buvo teisus savo nuomonės pareiškime. Kidykas olimpiadoje suklupo pirmuose bandymuose, o Romas Urbartas iškovojo ir parvežė nepriklausomai Lietuvai pirmąjį aukso medalį. Sig. K.

Beisbolo pirmenybės

Netoli mano gyvenamos vietovės – Ladenburgo miesto (įsteigtas romėnų, tad ir vadinamas "Romėnų miestu") rugpjūčio mėn. 26-30 d.d. įvyko Europos "B" klasės pirmenybės. Į jas atvyko ir Lietuvos rinktinė, sudaryta iš Vilniaus ir Kauno klubų.

Burtų keliu valstybės buvo padalintos į du pogrupius. I "A" grupę pa-

ti mane iš Sibiro. Pagaliau uždaras teismas išimties tvarka tremtį lėmusį ankstesnį nuosprendį panaikino. Kilo mano nuotaika ir nestovėjo vietoje ir rezultatai. 1958 m. Vilniuje numėčiau diską 56.58 m ir pagerinau Sąjungos rekordą. Lygių Sov. Sąjungos man tuomet tikrai nebuvo. Per treniruotes diskas už 58 metrų lėkė.

Tomis dienomis Sąjungos rinktinė ruošėsi vykti į Prahą, Rožičko memorialo tarptautines varžybas. Iškvietė mane į Maskvą ir, kai reikėjo sėstį į traukinį, pasakė... "Tavo nesutvarkyti dokumentai..." Tuo metu pasilikęs Lietuvoje mečiau diską gerai dviem metrais toliau. Vėliau, po Europos čempionato tvirtai pasakė: "Vaziuosiu Baltušnikai! Bukareštą... ir vėliau tas pats... "Tavęs neveža...". Olimpiada, Roma, taip pat nesulaukė manęs. Gerai, kad nors čia po plačiąją tėvynę leido laisvai važinėti. Komandoje pasirodė Vytautas Jaraš (dabartinis Barcelonos aukso medalisto Romo Urbarto treneris. Red.) ir mano mokiniai Rimantas Plungė, Bernardas Burakas, Adolfas Varanauskas. 1961 m. Tbilisyje, SSSR čempionate diskas nulėkė 57 metrų 93 centimetrus. Ne tik čempionato, bet ir Sąjungos rekordininko vardui užteko. Po šių metų vyrai nuo manęs toli praejo, todėl, kad atsirado visokie paslaptiniai vaisteliai, stimulatoriai... Aš tabuletėmis, švirkštais pumpuočiau savo raumenis nenorėčiau".

Paskutinius 25 metus Algimantas Baltušnikas praleido Kauno polittechnikume, kur darbovosi kaip fizinio lavinimo vadovas. Barcelonos stadione stebėjęs diskinių Vaelovo Kidkyro ir Romo Urbarto kvalifikacines varžybas Algimantas Baltušnikas pasakė: "Kidykas aiškiai palūžęs, nesugeba nusiteikti bandymams, prastai techniškai meto įrankį. Šitaip olimpiadoj nieko nepasieksi. Urbartas be medalio į namus tikrai negrįš. Matyti, kad sportininkas turi didelę jėgą atsargą, rungtyniauja susikaupęs, pasitiki savimi ir nedaro klaidų..."

Taip, veteranas Algimantas Baltušnikas buvo teisus savo nuomonės pareiškime. Kidykas olimpiadoje suklupo pirmuose bandymuose, o Romas Urbartas iškovojo ir parvežė nepriklausomai Lietuvai pirmąjį aukso medalį. Sig. K.

Beisbolo pirmenybės

Netoli mano gyvenamos vietovės – Ladenburgo miesto (įsteigtas romėnų, tad ir vadinamas "Romėnų miestu") rugpjūčio mėn. 26-30 d.d. įvyko Europos "B" klasės pirmenybės. Į jas atvyko ir Lietuvos rinktinė, sudaryta iš Vilniaus ir Kauno klubų.

Burtų keliu valstybės buvo padalintos į du pogrupius. I "A" grupę pa-

ti mane iš Sibiro. Pagaliau uždaras teismas išimties tvarka tremtį lėmusį ankstesnį nuosprendį panaikino. Kilo mano nuotaika ir nestovėjo vietoje ir rezultatai. 1958 m. Vilniuje numėčiau diską 56.58 m ir pagerinau Sąjungos rekordą. Lygių Sov. Sąjungos man tuomet tikrai nebuvo. Per treniruotes diskas už 58 metrų lėkė.

Tomis dienomis Sąjungos rinktinė ruošėsi vykti į Prahą, Rožičko memorialo tarptautines varžybas. Iškvietė mane į Maskvą ir, kai reikėjo sėstį į traukinį, pasakė... "Tavo nesutvarkyti dokumentai..." Tuo metu pasilikęs Lietuvoje mečiau diską gerai dviem metrais toliau. Vėliau, po Europos čempionato tvirtai pasakė: "Vaziuosiu Baltušnikai! Bukareštą... ir vėliau tas pats... "Tavęs neveža...". Olimpiada, Roma, taip pat nesulaukė manęs. Gerai, kad nors čia po plačiąją tėvynę leido laisvai važinėti. Komandoje pasirodė Vytautas Jaraš (dabartinis Barcelonos aukso medalisto Romo Urbarto treneris. Red.) ir mano mokiniai Rimantas Plungė, Bernardas Burakas, Adolfas Varanauskas. 1961 m. Tbilisyje, SSSR čempionate diskas nulėkė 57 metrų 93 centimetrus. Ne tik čempionato, bet ir Sąjungos rekordininko vardui užteko. Po šių metų vyrai nuo manęs toli praejo, todėl, kad atsirado visokie paslaptiniai vaisteliai, stimulatoriai... Aš tabuletėmis, švirkštais pumpuočiau savo raumenis nenorėčiau".

Paskutinius 25 metus Algimantas Baltušnikas praleido Kauno polittechnikume, kur darbovosi kaip fizinio lavinimo vadovas. Barcelonos stadione stebėjęs diskinių Vaelovo Kidkyro ir Romo Urbarto kvalifikacines varžybas Algimantas Baltušnikas pasakė: "Kidykas aiškiai palūžęs, nesugeba nusiteikti bandymams, prastai techniškai meto įrankį. Šitaip olimpiadoj nieko nepasieksi. Urbartas be medalio į namus tikrai negrįš. Matyti, kad sportininkas turi didelę jėgą atsargą, rungtyniauja susikaupęs, pasitiki savimi ir nedaro klaidų..."

Taip, veteranas Algimantas Baltušnikas buvo teisus savo nuomonės pareiškime. Kidykas olimpiadoje suklupo pirmuose bandymuose, o Romas Urbartas iškovojo ir parvežė nepriklausomai Lietuvai pirmąjį aukso medalį. Sig. K.

Beisbolo pirmenybės

Netoli mano gyvenamos vietovės – Ladenburgo miesto (įsteigtas romėnų, tad ir vadinamas "Romėnų miestu") rugpjūčio mėn. 26-30 d.d. įvyko Europos "B" klasės pirmenybės. Į jas atvyko ir Lietuvos rinktinė, sudaryta iš Vilniaus ir Kauno klubų.

Burtų keliu valstybės buvo padalintos į du pogrupius. I "A" grupę pa-

ti mane iš Sibiro. Pagaliau uždaras teismas išimties tvarka tremtį lėmusį ankstesnį nuosprendį panaikino. Kilo mano nuotaika ir nestovėjo vietoje ir rezultatai. 1958 m. Vilniuje numėčiau diską 56.58 m ir pagerinau Sąjungos rekordą. Lygių Sov. Sąjungos man tuomet tikrai nebuvo. Per treniruotes diskas už 58 metrų lėkė.

Tomis dienomis Sąjungos rinktinė ruošėsi vykti į Prahą, Rožičko memorialo tarptautines varžybas. Iškvietė mane į Maskvą ir, kai reikėjo sėstį į traukinį, pasakė... "Tavo nesutvarkyti dokumentai..." Tuo metu pasilikęs Lietuvoje mečiau diską gerai dviem metrais toliau. Vėliau, po Europos čempionato tvirtai pasakė: "Vaziuosiu Baltušnikai! Bukareštą... ir vėliau tas pats... "Tavęs neveža...". Olimpiada, Roma, taip pat nesulaukė manęs. Gerai, kad nors čia po plačiąją tėvynę leido laisvai važinėti. Komandoje pasirodė Vytautas Jaraš (dabartinis Barcelonos aukso medalisto Romo Urbarto treneris. Red.) ir mano mokiniai Rimantas Plungė, Bernardas Burakas, Adolfas Varanauskas. 1961 m. Tbilisyje, SSSR čempionate diskas nulėkė 57 metrų 93 centimetrus. Ne tik čempionato, bet ir Sąjungos rekordininko vardui užteko. Po šių metų vyrai nuo manęs toli praejo, todėl, kad atsirado visokie paslaptiniai vaisteliai, stimulatoriai... Aš tabuletėmis, švirkštais pumpuočiau savo raumenis nenorėčiau".

Paskutinius 25 metus Algimantas Baltušnikas praleido Kauno polittechnikume, kur darbovosi kaip fizinio lavinimo vadovas. Barcelonos stadione stebėjęs diskinių Vaelovo Kidkyro ir Romo Urbarto kvalifikacines varžybas Algimantas Baltušnikas pasakė: "Kidykas aiškiai palūžęs, nesugeba nusiteikti bandymams, prastai techniškai meto įrankį. Šitaip olimpiadoj nieko nepasieksi. Urbartas be medalio į namus tikrai negrįš. Matyti, kad sportininkas turi didelę jėgą atsargą, rungtyniauja susikaupęs, pasitiki savimi ir nedaro klaidų..."

Taip, veteranas Algimantas Baltušnikas buvo teisus savo nuomonės pareiškime. Kidykas olimpiadoje suklupo pirmuose bandymuose, o Romas Urbartas iškovojo ir parvežė nepriklausomai Lietuvai pirmąjį aukso medalį. Sig. K.

Beisbolo pirmenybės

Netoli mano gyvenamos vietovės – Ladenburgo miesto (įsteigtas romėnų, tad ir vadinamas "Romėnų miestu") rugpjūčio mėn. 26-30 d.d. įvyko Europos "B" klasės pirmenybės. Į jas atvyko ir Lietuvos rinktinė, sudaryta iš Vilniaus ir Kauno klubų.

Burtų keliu valstybės buvo padalintos į du pogrupius. I "A" grupę pa-

ti mane iš Sibiro. Pagaliau uždaras teismas išimties tvarka tremtį lėmusį ankstesnį nuosprendį panaikino. Kilo mano nuotaika ir nestovėjo vietoje ir rezultatai. 1958 m. Vilniuje numėčiau diską 56.58 m ir pagerinau Sąjungos rekordą. Lygių Sov. Sąjungos man tuomet tikrai nebuvo. Per treniruotes diskas už 58 metrų lėkė.

Tomis dienomis Sąjungos rinktinė ruošėsi vykti į Prahą, Rožičko memorialo tarptautines varžybas. Iškvietė mane į Maskvą ir, kai reikėjo sėstį į traukinį, pasakė... "Tavo nesutvarkyti dokumentai..." Tuo metu pasilikęs Lietuvoje mečiau diską gerai dviem metrais toliau. Vėliau, po Europos čempionato tvirtai pasakė: "Vaziuosiu Baltušnikai! Bukareštą... ir vėliau tas pats... "Tavęs neveža...". Olimpiada, Roma, taip pat nesulaukė manęs. Gerai, kad nors čia po plačiąją tėvynę leido laisvai važinėti. Komandoje pasirodė Vytautas Jaraš (dabartinis Barcelonos aukso medalisto Romo Urbarto treneris. Red.) ir mano mokiniai Rimantas Plungė, Bernardas Burakas, Adolfas Varanauskas. 1961 m. Tbilisyje, SSSR čempionate diskas nulėkė 57 metrų 93 centimetrus. Ne tik čempionato, bet ir Sąjungos rekordininko vardui užteko. Po šių metų vyrai nuo manęs toli praejo, todėl, kad atsirado visokie paslaptiniai vaisteliai, stimulatoriai... Aš tabuletėmis, švirkštais pumpuočiau savo raumenis nenorėčiau".

Paskutinius 25 metus Algimantas Baltušnikas praleido Kauno polittechnikume, kur darbovosi kaip fizinio lavinimo vadovas. Barcelonos stadione stebėjęs diskinių Vaelovo Kidkyro ir Romo Urbarto kvalifikacines varžybas Algimantas Baltušnikas pasakė: "Kidykas aiškiai palūžęs, nesugeba nusiteikti bandymams, prastai techniškai meto įrankį. Šitaip olimpiadoj nieko nepasieksi. Urbartas be medalio į namus tikrai negrįš. Matyti, kad sportininkas turi didelę jėgą atsargą, rungtyniauja susikaupęs, pasitiki savimi ir nedaro klaidų..."

Taip, veteranas Algimantas Baltušnikas buvo teisus savo nuomonės pareiškime. Kidykas olimpiadoje suklupo pirmuose bandymuose, o Romas Urbartas iškovojo ir parvežė nepriklausomai Lietuvai pirmąjį aukso medalį. Sig. K.

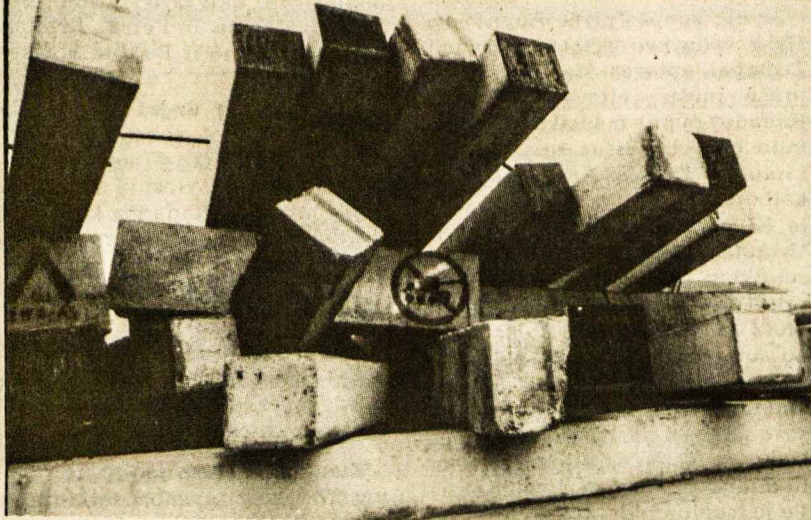
Beisbolo pirmenybės

Netoli mano gyvenamos vietovės – Ladenburgo miesto (įsteigtas romėnų, tad ir vadinamas "Romėnų miestu") rugpjūčio mėn. 26-30 d.d. įvyko Europos "B" klasės pirmenybės. Į jas atvyko ir Lietuvos rinktinė, sudaryta iš Vilniaus ir Kauno klubų.

Burtų keliu valstybės buvo padalintos į du pogrupius. I "A" grupę pa-

ti mane iš Sibiro. Pagaliau uždaras teismas išimties tvarka tremtį lėmusį ankstesnį nuosprendį panaikino. Kilo mano nuotaika ir nestovėjo vietoje ir rezultatai. 1958 m. Vilniuje numėčiau diską 56.58 m ir pagerinau Sąjungos rekordą. Lygių Sov. Sąjungos man tuomet tikrai nebuvo. Per treniruotes diskas už 58 metrų lėkė.

Tomis dienomis Sąjungos rinktinė ruošėsi vykti į Prahą, Rožičko memorialo tarptautines varžybas. Iškvietė mane į Maskvą ir, kai reikėjo sėstį į traukinį, pasakė... "Tavo nesutvarkyti dokumentai..." Tuo metu pasilikęs Lietuvoje mečiau diską gerai d

Dar vis tebestovincios, laisvės gynimą liudijanti barikados prie Aukščiausiosios tarybos rūmų Vilniuje
Nuotr. J. Balsio

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Už sutartų konstitucijos pakeitimų priėmimą referendumuose dabar vieningai kovoja ne tik provincijų premjerai, bet ir Kanados vyriausybės su opozicinių partijų vadais. Kovon jau įjungtas ir bendromis pastangomis sudarytas visa Kanada apimantis rėmėjų komitetas. Jam vadovauja septyni žymūs kanadiečiai, o 32 narių sąrašą taip pat sudaro buvusieji politinių partijų vadai, atstovai bei kiti žymūnai, atstovaujantys įvairioms kanadiško gyvenimo dalims.

Stiprėjanti referendumo vajuje kanadiečiai ragina balsuoti už pasiektus susitarimus, užtikrinančius Kvebeko pasilikimą federacijoje Kanadoje. Aiškinama, kad tik tokiu būdu bus atstatyta Kanados vienybė ir užbaigta ilgai trukusi politinė trintis. Atidėlioti sprendimo neleidžia Kanadą slepianti ekonominės problemos, dėl politinės įtampos krintanti dolerio vertė, kapitalo investuotojų nepasitikėjimas Kanados ateitimi.

Kanada lig šiol yra turėjusi skaudžių sprogimų akmenis anglies kasyklose. Praėjusią savaitę buvo susilaukta ir netikėto sprogimo didelės aukso kasyklose Šiaurės-vakarų teritorijoje prie jos Yellowknife sostinės. Royal Oak aukso kasyklų pogrindžio tunelyje žuvo traukinėliu važiuavę devyni auksakasiai. Kanados RCMP policijos pareigūnai nustatė, kad juos nužudė kažkieno padėti sprogmenys su užtaisais ant geležinkelio bėgių. Paslėptą bombą susprogdino pravažiuojantis vagonėlis.

Royal Oak kasyklose streiką jau š.m. gegužės 23 d. pradėjo 240 auksakasių jungianti unija, naująją sutartimi norėjusi išsikvoti geresnes pensijas, atlyginimų padidinimą 5-10%. Kasyklų bendrovė ir jai vadovaujanti JAV gimusi Margaret Witte atlyginimus norėjo susieti su nepastoviomis aukso kainomis, sumažinti darbovietės lėšomis padengiamus brangius angliakasių bei jų šeimų skrydžius Edmontonan. Esą tokiems išpareigojimams neužteko lėšų, sumažėjus kasyklų pajamoms. Ilgai užtrukusiame streike prasidėjo streikuotojų susikirtimai su bendrovės atsivežtais kitais angliakasiais. Trisdešimt aštuoni unijos nariai buvo atleisti iš darbo dėl policijos nustatytų kriminalinių nusikaltimų piketavimo linijose.

Dar didesnę įtampą atnešė dirbantiesiems auksakasiams bendrovės lėšomis parūpinta apsauga. Teisinamasi, kad Royal Oak senoms aukso kasykloms darbo nutraukti ilgam laikui neleido jų išlaikymui nepakankamos pajamos. Prieš keturis mėnesius Kanadą sukrėtė 26 angliakasių žuvmas Westray kasyklų sprogime prie Naujosios Škotijos Plymoutho. Tai buvo natūrali gamtos nelaimė.

Royal Oak kasyklose devynias auksakasių gyvybes nusinešė kažkieno pagaminta ir sąmoningai padėta bomba, sušleista su ilgai trunkančiu streiku. Žmogžudžio ar žmogžudžių dabar ieško RCMP policija. V.Kst.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Winnipeg, Manitoba

ŠAUNIOS VESTUVĖS. Winnipeg lietuvių kolonijoje vestuvės yra retas įvykis, vestuvės tarp dviejų lietuvių kilmės jaunųjų dar retesnis. O vestuvės, kur abu jaunieji nusprendžia susituokti Lietuvoje, tai yra pirmas toks atsitikimas.

Jaunoji, Kanadoje gimusi lietuvaitė, Renata Ramančiauskaitė, Stasio ir Julijos Ramančiauskų dukterė, padarė sau pažadą, kad jei ištėkės, tai tik už lietuvių. O Winnipeg jai tinkamo amžiaus jaunio nebuvo. Prieš kelis metus, nuvykusi į savo gimtinę vestuvės Lietuvoje, susipažino su jaunu dr. Egidijum Stanaičiu. Grįžusi į Kanadą, su juo susirašinėjo ir vėliau sudarė jam sąlygas čia imigruoti. Pažintis išbuvojo į meilę, įvyko gražios sužadėtuvių, susitarė dėl vedybų. Abu jaunieji nutarė pasikeisti žiedais Lietuvoje, ką ir įvykdė rugpjūčio 15, šeštadienį, per Žolines atlaidas, gelėse paskendusiame Sv. Petro ir Povilo šventovėje, Vilniuje. Šventovės klebonas kun. dr. P. Vaičekonis per pamaldas palaimo jų santuoką, dalyvaujant jaunųjų mamytėms, giminėms, per 100 kvietusių svečių ir pilna šventovė maldininkų, suėjusių šventi Žolines. Visi susidomėję sekė iškilmingą sutuoktuvų eigą, grožėjosi jaunosios puošnia vestuvine suknele, jaunų gražia apranga, pamergių ir žiedų nešėjų apsirengimu, atsivežtu jaunosios iš Kanados. Net ir Lietuvos sostinėje Vilniuje tokios sutuoktuvės nėra dažnas įvykis. Susidomėjimas buvo toks didelis, kad sekančią dieną Lietuvos televizija rodė sutuoktuvės.

Vestuvių pokylis, kuris pagal lietuviškas tradicijas tęsėsi dvi dienas, buvo surengtas poilsio vietoje prie Vievio, erdvioje salėje su visais patogumais ir miegamais kambariais, paruoštais vestuviniukų nakvynei. Vestuvių pokylį dalyvavo daug jaunosios ir jaunų giminų, jaunų bendramoksliai, anksčiau viešėje Winnipego pažįstami ir tuo laiku Lietuvoje atostogavusios vinipegietės T. Timmermanienė ir V. Balčiūnaitė. Dėmesio centre buvo ir jaunosios 92 metų senelė, kuri aiškiai bei stipriai balsu ir gražia tarsena pasveikino jaunuosius ir padainavo kelias liaudies dainas. Dvi dienas vaišintasi, šokta, dainuota, pakilioje nuotaikoje praleistas laikas. Abu jaunieji buvo gausiai apdovanoti lietuviškomis dovanomis.

Jaunieji rugpjūčio gale grįžo į Winnipeg labai išvargę, bet laimingi ir pilni gražiausių įspūdžių, kurie niekad neišbluks iš jų atminties. Abu jau įsijungė į kasdienį gyvenimą – Renata, kuri yra baigusi Red River kolegiją, tarnauja didžiojoje Winnipego ligoninėje atsakingose pareigose, o Egidijus rengiasi gydytojo egzaminams ir tobulina anglų kalbą.

EKK

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVIŠKŲ IŠLAIKYMAS

LIETUVOS-KANADOS KOMERCINĖ-GAMYBINĖ PASLAUGŲ ĮMONĖ

"TORVIL" LTD.
SIUNTINIŲ PATARNAVIMAS
ATSIMINKITE! – ARTĖJA KALĖDOS!
Pabūkite Kalėdų seneliu – siųskite dabar!

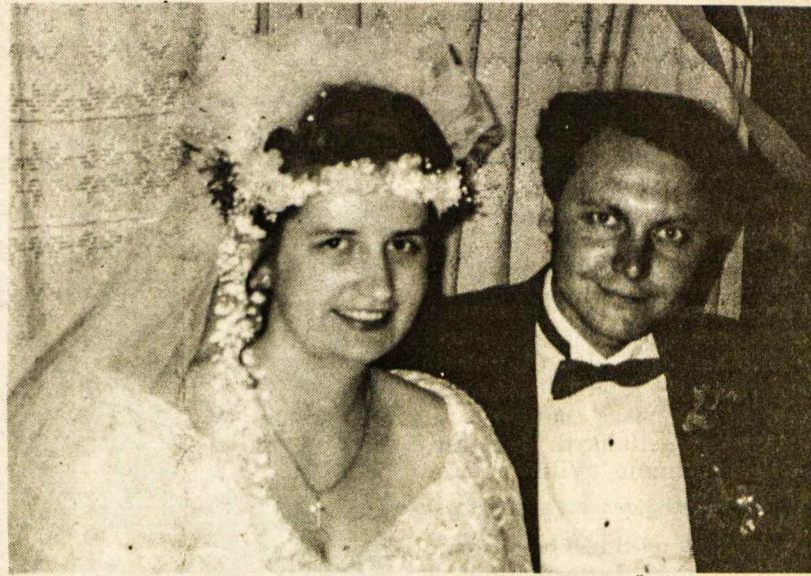
✓ STANDARTINIAI SIUNTINIAI
✓ SKUBŲ SIUNTINIŲ
✓ PINIGŲ PERVEDIMAI

SPECIALUS SIUNTINYS SX-1
Cukrus 10 kg • Miltai 10 kg
Kumpis 0.5 kg • Ryziai 10 kg
Kava 0.9 kg • Arbata 250 maišelių
Valgomoji alyva 3 l
35 kg tik už \$99
Riboti kiekiai

GERIAUSIAS IR GREIČIAUSIAS KOKS GALI BŪTI PATARNAVIMAS

MŪSŲ SIUNTINIAI BUVO, YRA IR BUS PRISTATOMI nuo durų iki durų garantuotai

KANADA	JAV
Head office 63 Galaxy Blvd., Unit 7 Rexdale, Ontario M9W 5P1 tel: (416) 798-3320 fax: (416) 798-3321	Head office 2136 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622 tel: 1-312-278-5258 fax: 1-312-278-0875
Branch 404 Roncevalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 tel: (416) 534-3860 fax: (416) 533-4910	Branch R&R INTERPOST/MAIL 1055 Broadway Buffalo, NY 14212 tel: 1-716-894-9880 fax: 1-716-894-9880

Jaunavedžiai RENATA ir EGIDIJUS STANAČIAI

PREL. J. BERTAŠIUS birželio 30 d. buvo išvykęs į Lietuvą atšvesti savo tėviškėje 50-ąsias kunigystės sukaktuves. Būdamas Lietuvoje, kartu su vysk. A. Valčiumi Klaipėdoje šventino Lietuvos karo laivus, Kretingoje laikė pamaldas jaunimui, o Tėvų pranciškono vedaamoje jaunimo stovykloje Giruliuose klausė išpažinčių. Dalyvavo Telšių kurijoje, dalindamasis žiniomis apie vysk. Vincentą Borisevičių. Vos atvykęs į Lietuvą, už savo tėvus laikė Mišias Aušros Vartuose, dalyvaujant ji pasitikusiems šeimos nariams. Liepos 19 d., dalyvaujant vysk. A. Vaičiui ir apylinkės dvasiškams pilnutėlėje Mosėdžio šventovėje, kur prieš 50 metų laikė pirmąsias Mišias, buvo iškilmingos sukaktuvės pamaldos, po kurių vyko artimųjų surengtas pokylis. Grįžo į Winnipeg liepos 30 d. gerokai nuvargęs, bet pilnas gražiausių įspūdžių.

STASYS ir JULIJA RAMANČIAUSKAI rugsėjo 12 d. šeimos ir artimųjų draugų tarpe atšventė 50 metų vedybinę sukaktį.

A.a. AUGUSTAS KLEINYS (Augustas Klein), sulaukęs 78 metų, staiga mirė gegužės 23 d. Gimęs Lietuvoje, į Kanadą atvyko 1956 m. Atidarė savo mėsine, kurią sveikatai pablogėjus, perleido savo sūnams. Nors buvo evangelikas, visą laiką dosniai rėmė Sv. Kazimiero parapiją. Buvo Manitobos lietuvių klubo ir bendruomenės narys. Liudėsyje liko žmona Ella, septyni sūnūs, daug vaikų ir provaikų. Dūnų klubo ir bendruomenės narys. Liudėsyje liko žmona Ella, septyni sūnūs, daug vaikų ir provaikų. Dūnų klubo ir bendruomenės narys.

A.a. KAZYS GRITENAS (Charles Gritten), 84 metų amžiaus, mirė liepos 30 d. Į Kanadą atvyko 1924 m., dirbo kasyklose, o vėliau Dominion mašinų bendrovėje. Būdamas ramaus ir tylaus būdo bei giliai tikintis, su lietuviu ne daug bendravo. Liko viena dukterė Las Vegas mieste, šūnėnai, dukterė ir kiti giminės. Gedulines maldos laidotuvių namuose ir pamaldas Sv. Kazimiero šventovėje atlaikė prel. J. Bertasius. Palaidotas Visų Šventųjų kapinėse.

EKK

St. Catharines, Ont.

TAUTOS ŠVENTĖ paminėta ir šiemet, laikantis seno nutarimo minėti visas tautines šventes, kol dar leidžia menkėjančios jėgos. Ją suorganizavo KLB apylinkės valdyba, pirmininkaujama nepailestamo lietuviybės veikėjo Juozo Vyšniausko. Šventovėje kun. K. Butkus, OFM, pasakė turiningą pamokslą, o visi maldininkai darniai giedodavo. Dalyvavo ir vėliau su paldovais.

PAS VALERIJA IR STASĮ GUDAČIUS atostogavo Gudaičio broliu iš Kauno. V.S. Gudaičiai gyvena labai arti paties Niagaros krioklio. Vasarą ši aplinka nepaprastai graži ir įdomi.

BENDRUOMENĖS APYLINKĖS valdyba, negali surasti kandidatų rinkimams į KLB krašto tarybą. Žmoės kratosi ne veiklos, bet važinėjimo į Torontą didelio judėjimo greičeliais.

AR TIK NEPRADEDA RODYTIS Lietuvos veikloje buvusi sovietinė imperializmo propaganda? Be reikalo nesutaria Lietuvos lietuviai, nes nesutarimas ateina iš to paties šaltinio, kaip ir anais laikais. Užsienio lietuvių norėtų, kad nesutarimai Lietuvoje turėtų baigtis ir baigtis gana greitai. Tik vieningumas, taika ir pagarba vieno lietuviu kitam tegali visai ištraukti iš tos sovietinio purvo, į kurią mūsų tauta buvo pakliuvusi ilgam 50 metų laikotarpiui. Kor.

Delhi-Tilsonburg, Ont.

KLK MOTERŲ DR-JOS SKYRIAUS valdyba pasiskirstė pareigoms: pirm. Z. Augaitienė, vicepirm. A. Aleliūnienė, sek. T. Pargauskienė, ižd. B. Lukošienė, renginių vadovė D. Bartulienė, ligoninių lankymo organizatorė E. Rugienienė. Visos dr-jos narės linki naujai valdybai geros sėkmės jų darbuose.

Kun. LAURYNUI KEMEŠIUI jo vardo dienos proga liepos 9 d. KLKM dr-jos valdyba parapijos salėje surengė vaišes su programą. A. Aleliūnienė perskaitė tai progai skirtą maldą, Z. Augaitienė pasveikino kleboną KLKM dr-jos vardu, palinkėdama daug vartadienių atšvesti šioje parapijoje, E. Rugienienė įteikė dr-jos skirtą dovaną, G. Rugienis sveikino Delhi Šaulių dr-jos vardu ir įteikė dovaną, A. Ratavičienė – KLB apylinkės vardu.

Kun. L. Kemešius padėkojo visiems už linkėjimus bei dovanas ir išsitarė kad liepos 16 d. sueina 45 metai, kaip jis yra kunigo pareigose. Visi, pagerbdami kleboną atsistojimu, džiaugsmingai sušuko tris kartus valio! Vėliau, liepos 16 d. jam buvo įteiktos rožės 45 metų kunigystės sukakties proga. Neseniai grįžusios iš Lietuvos dvi keliautojos A. Aleliūnienė ir T. Pargauskienė papasakojo savo įspūdžius. KLKM dr-jos pirm. A. Augaitienė pristatė ir pasveikino svečią iš Vilniaus Tautvydą Žemėlį.

MAGDELENA STANKAITIENĖ, KLKM dr-jos narė, atšventė savo 85 metų gimtadienį liepos 16 d. parapijos salėje. Ją sveikino dr-jos vardu pirm. Z. Augaitienė, įteikdama rožes ir linkėdama ilgiausių metų. Taip pat ją gražiai pasveikino jos dukros – A. Ratavičienė ir M. Kucienienė iš Čikagos.

ANELE KLEMKIENĖ, daug metų dirbusi KLKM dr-jos valdyboje, atšventė 65 metų gimtadienį rugsėjo 9 d. "Aukšto lapo" restorane Delhi, Ont. KLKM dr-jos vardu ją sveikino A. Aleliūnienė, KLB apylinkės vardu A. Ratavičienė. Daug gražių linkėjimų pareiškė sveikintojai iš svečių tarpo. B.V.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasanamus, ukus, žemes, vasagabos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkes kreipkitės į **Angele Salvaitytę, B.A.**, **pirkimo ir pardavimo atstovę.** Ji mielai jums patars. Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640 namų tel. (705) 429-6428

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 **Telefonas: 276-8863**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Telefonas: 530-1070**

Advokatas VICTOR E. RUDINSKAS, B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) **FAX 248-5922**

Advokatas PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200 **Telefonas**
prie Windermere Ave. (įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 **Telefonai:**
Bloor ir Jane gatvių kampas (įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
viceprezidentas
Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", aukšą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai.

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

\$500.00

Remkite svarbius lietuvių projektus. Jei pirksite ar parduosite namus per mane iki 1992 metų pabaigos, paausiu \$500 jūsų nurodytai šalpos organizacijai:

Toronto Labdaros slaugos namų statybos vajui arba Kanados lietuvių bendruomenės medicininei Lietuvos šalpai.

Dėl smulkesnės informacijos teiraitis bet kurio laiku mūsų įstaigoje.

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. **Kreipkitės į Valterį ar Rick Drešerius.** Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 **FAX 533-1122**

REMKITE LIETUVIŠKUS VERSLUS!
Naudokitės mūsų vienintelio Kanadoje lietuviško kelionių biuro paslaugomis!

GRUPĖS Į LIETUVĄ:
1992 m. spalio 1-14 d.d.

KOMERSANTŲ GRUPĖ Į Tarptautinę parodą Vilniuje "BALTIC INFO '92"

1993 m. gegužės 8-23 d.d.
Teatro mėgėjų grupė į pirmą lietuvišką Pasaulinį teatro festivalį Vilniuje.
Bilių ir vietų skaičius labai ribotas. Užsakykite vietas dabar.

Mūsų biure:

- * Siūlome geriausias kainas patogiausiomis kelionėms į Lietuvą ir iš Lietuvos, pradedant \$799
- * Parduodame kelionių ir sveikatos draudas Kanados gyventojams ir jų svečiams
- * **Naujovė** – mašinų drauda atvykusiems pasisvečiuoti į Kanadą
- * Pasiūgusiems saulės ir gero poilsio, rekomenduojame puikius poilsia vietas šiltoose kraštuose kiekvienam už priimanamas kainas
- * Organizuojame individualias ir grupines keliones slidinėjimo ir golfo mėgėjams bei keliones pramoginiams laivais urmo kaina
- * Pervežame giminėms Lietuvoje vaistus ir pinigus.
- * Rugsėjo mėnesį – pati artimiausia proga

SMULKESNĖ INFORMACIJA VISAIŠ KELIONIŲ KLAUSIMAIS TEIKIAMA:
pirmadieniais – penktadieniais: 9.30 – 17.00 val.
šeštadieniais – pagal išankstinį susitarimą.
1605 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Tel. (416) 533-8443 **FAX (416) 533-6279**

TORONTONT

Anapilio žinios

Rugsėjo 27 d. Toronto arkivyskupas šventė 150 m. gyvavimo sukaktį Midlande, Kanados kankinių šventovėje. Pamaldų metu vieną Visuotinių maldų kreipinį lietuviškai skaitė mūsų parapijietė D. Garbaliuskienė.

Toronto Maironio mokyklos mokiniai, pradėdami savo mokslo metus, ateinantį sekmadienį iškilmingai dalyvaus mūsų šventovėje 11 v.r. Mišiose.

Pirmajai Komunijai norinčių ruošti vaikų tėveliai prašomi vaikčius jau dabar registruoti klebonijoje.

Mišios spalio 4, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Oną ir Juozą Baliūnus, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Joną Gudelį.

Lietuvių namų žinios

Sekmadienio popietėje dalyvavo 170 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: B. Majauskaitė, V. Adomaitienė iš Kauno; E. Pumpytė iš Vilniaus; A. Žilinskas iš Jurbarko; J. Dženkaitis, Los Angeles, JAV; G. Bulka, A. Kausilas, J. Palesskis, K. A. Koncevičius iš Montrealio. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN revizijos komisijos narys A. Sukauskas.

LN valdyba nuosirdžiai dėkoja LN slaugos namų planavimo komiteto nariui Simui Barškevičiui už padarytus Lietuvių namų naujus salius brėžinius.

LN valdybos posėdis – spalio 8, ketvirtadienį, 7.30 v.y.

LN valdybos narys ir narių verbavimo komiteto pirmininkas Valteris Drešeris atšventė 60 m. gimtadienį savo giminių ir draugų tarpe pereiną šeštadienį Gedimino menėje. Linkime Valteriui pasisekimo, sveikatos ir toliau aktyviai dirbti LN narių gerovei.

Lietuvių slaugos namų komiteto posėdis – spalio 1, ketvirtadienį, 7 v.y.

Toronto lietuvių namų dramos teatras "Aitvaras" vaidins Felikso Jokubausko 3-jų veiksmų komediją "Paskutinis iš varlynės" – spalio 4, sekmadienį, 3 v.p.p. Karaliaus Mindaugo menėje. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Aukos slaugos namams

A. a. Benignos Jonušienės atminimui aukuoja: \$150 – Fred, Valė Buttingers ir A. Lemežys; \$50 – Aldona Petschar; \$30 – E. A. Abromaitis, B. V. Gataveckai, \$20 – J. V. Šimkus, \$10 – Elzė Simonavičienė, \$5 – S. Čeponienė. Iš viso stybės fonde yra \$814,881. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Prašo pagalbos

Pradėję atkurti apie 50 ha iš tėvo paveldėtą ūkį, tenka susidurti su dideliais finansiniais sunkumais. Prašome užsienio lietuvių pagalbos. Rašyti: A. Glodenis, Patausales k., Telšių raj., Lithuania, arba – Taikos 113-42, Vilnius, tel. 42-83-90.

ALGIS MEDELIS spalio pradžioje skrenda į Lietuvą. Reikalingi patarimai, nedelsdami kreipkitės tel. 1-416-434-1847.

Ar jūsų vaikai ir draugai yra Lietuvių namų nariai? Stiprinkite LIETUVIŲ NAMŲ ateitį, stokite į narius!

Informaciją teikia: Aldona Barysaitė tel. 763-3362, Valteris Drešeris tel. 233-3334, Lietuvių namų raštinė tel. 763-3311.

LN verbavimo komitetas

Prisikėlimo parapijos žinios

Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus. Šventovėje klausoma išpažinčių rytą ir vakare prieš Mišias. Šventoji valanda – 7 v.v., Mišios – 7.30 v.v.

Ši pirmąjį mėnesio šeštadienį Gyvojo Rožinio draugija renkasi Rožinio kalbėti 10.30 v.r., Mišios – 5 v.p.p.

Šv. Pranciškaus Asyziečio šventė yra ateinantį sekmadienį, spalio 4. Trečtininkai organizuoti su savo vėliava dalyvauja 10.15 v. Mišiose. Kongregacijos valdybos pirmininkas – Justinas Zakas (tel. 534-5654).

Susituokė Rimas Gudelis ir Patricia Dimond.

Rugsėjo 22 d. palaidota a.a. Benigna Jonušienė, 77 m., rugsėjo 23 d. palaidotas a.a. Algirdas Žilinskas, 33 m.

Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimą labdaros sekcija vykdo rugsėjo 30-spalio 1 d.d. didžiojoje parapijos salėje ir prašo atvežti nereikalingus daiktus ir drabužius rugsėjo 29 d. tiesiog į salę. Pinigai, sutelkti per išpardavimą, eina labdariniams darbams. Labdaros sekcija išsiuntė 39 siuntinius vartotų drabužių Gudijos lietuviams. Labdaros sekcija, taip pat paskyrė \$3,000 invalidams vaikams Lietuvoje.

Uždaro moterims kolektyvo, kurias organizuoja KLKM dr-jos mūsų parapijos skyrius, įvyks lapkričio 27-29 d.d. Tėvų augstinųjų vienuolyne King City, Ont. Rekreacijos ves kun. Antanas Saulaitis, SJ. Registruotis pas valdybos narę Ireną Pukienę tel. 277-8682 ar klebonijoje.

Mišios spalio 4, sekmadienį, 8.30 v.r. – už a.a. prel. Praną Vaserį, 9.20 v.r. – už a.a. Anelę ir Praną Vaserius, 10.15 v.r. – už a.a. Antaną Gindrą, už a.a. Tatjaną ir Klemensą Dargius, už Česnavičių šeimos mirusius, 11.30 v. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Edvardas Trinkas susituokė su Deborah D. Wobbe rugsėjo 26, šeštadienį, Lietuvos kankinių šventovėje, Mississaugoje. Jungtinių apeigas atliko klebonas kun. J. Staškus, o gražios ir linksomos vestuvių vaišės įvyko parapijos salėje, dalyvaujant jaunųjų tėvams, giminėms ir artimiesiems. D.

Atitaisymas. A. a. Reginos Gvazdaitienės-Klemienės mirties padėkoje turėjo būti artimas šeimos draugas Jurgis Trečiokas.

Paieškojimas

Senelis Nikodemus Zapolskis gyvena Panevėžio apskr., Krekenavos valsčiuje. Jis kartu su keturiais sūnumis 1914-1915 m. išvyko į Kanadą. Krekenavoje liko žmona ir duklė Bronislava (g. 1910 m.). Pradžioje rašė laiškus, vėliau ryšys nutrūko. Paieško: Violeta Balčiūnienė, Šilutės Pientas 10-6, Klaipėda 5802, Lithuania.

IŠNUOMOJAMAS ar parduodamas St. Petersburg Beach, Floridoje, dviejų miegamųjų su dviem prausyklom butas. Penkios minutės nuo jūros. Skambinti tel. 1-708-788-8147.

Vilniaus radijas programą užsienio lietuviams nuo š. m. rugsėjo 26 d. transliuoja 10 v.v. (Toronto laikui), nes Lietuvoje įvestas žiemos laikas. Kai Kanada grįš į standartinį laiką spalio 31 d., Vilniaus radiją vėl girdėsime 9 v.v. Tik, deja, jo girdimumas Toronte retai būna geras. Transliuoja šiais dažniais: 11675, 17605, 17690.

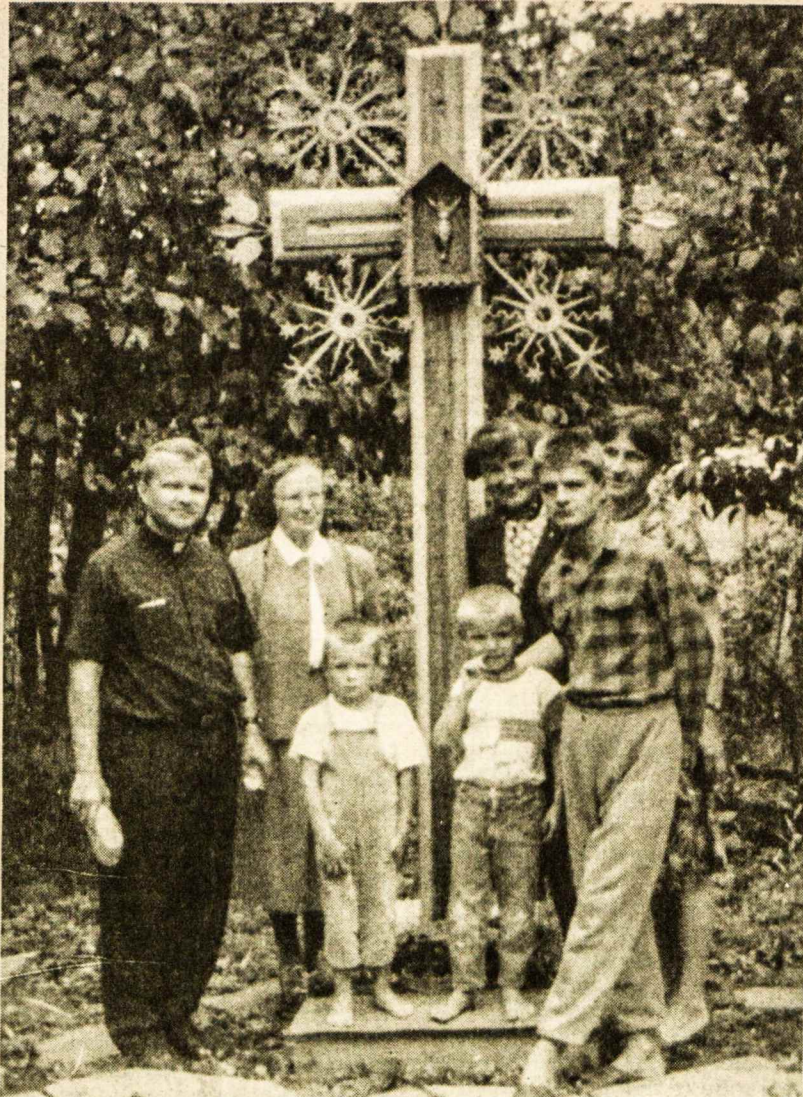
Vilniaus namų mezgėjų būrelis praneša, kad spalio 5 d. 10 v.r. prasideda mezgimo sezonas. Kviečiame visas mezgėjas ir mėgėjas atsilankyti. Susirenkame apatinėje "Vilniaus" namų salėje.

Tautybių (etninės) bendruomenės spalio 17 d., šeštadienį, atšvęs Kanados 125 metų sukaktį ir išreiškė savo dėkingumą šiam kraštui, dalyvaudamos bendrame paradije ir iškilmėse. Šventė prasidės prie parlamento rūmų, Queen's Park, 12 v.p.p. Nuvyks į Nathan Phillips Square prie miesto rotušės, vyks įvairūs pasirodymai, bus nemokamai dalinami loterijos bilietai (laimikiai kelionėms), maistas ir gėrimai. Saulei nusileidus, vyks pilietybės ("reaffirmation") patvirtinimo iškilmės ir "Laser Show". Šventės pirmininkas, teisėjas Joseph Piccininni, įsteigė savanorių komitetą, kuris rūpinasi šventės ruošia, laimikių ir maisto suaukojimu bei kitų patarnavimų organizavimu. Piginėnės aukos bus naudojamos tik šventės reikalmams. Renginyje skaitas ne pelnui. Organizatoriai ragina visas daugiakultūres grupes dalyvauti šioje sąmoningumo ir dėkingumo išraiškos šventėje, kurią apibūdina rengėjai suauktoje spaudos konferencijoje rugsėjo 23 d. "TŽ" atstovavo Ramūnė Jonaitienė. R.J.

Per kapinių lankymą lapkričio 1, sekmadienį, Anapilio Parodų salėje rengiama paroda, kurioje dalyvauja dail. Snaigė Šileikienė su grafikos darbais (šilkografija ir akvarelė) ir keramikė Gražina Krauskienė su keramikos ir sidabro dirbiniais. Parodos atidarymas sekmadienį po 9.30 v.r. Mišių. Parodą globoja KLKMD Lietuvos kankinių parapijos skyrius.

Mėnraštis "Katalikų pasaulis", leidžiamas Vilniuje, 1992 m. 11 nr. išspausdino Elvyros Žeizienės pokalbį su Kasiadorių vyskupu J. Matulaičiu. Pastarasis, prisiminęs misijinę savo kelionę Kanadoje, pareiškė: "Sujaudinti tautiečių širdingumas, jų rūpestis Lietuvos reikalais. Toronte prie manęs priejo pagyvenusi pora, kuri šiemet šventė aukštinį savo santuokos jubiliejų. Pasirodė, jie tuokėsi Kasiadorių katedroje ir šiandien jų mintys su mumis. Jie dovanojo graviruotą pateną ir taurę, norėdami bent šia dovana būti tėviškės bažnyčioje, mintimis jungtis kasdieninėje Mišių aukoje". Kitoje vietoje vysk. J. Matulaitis pasakė: "Susijaudinau, kai Kanados lietuviai pasakojo, kaip jie išgyveno dvi mūsų sausojo tragedijos dienas. Tas naktis jie stovėjo ir meldėsi už uždarytą bažnyčios duris, prašydami Apvaizdos malonės Lietuvai. Vaikščioldamas po Šv. Jono lietuvių kapines, perskačiau epitafiją ant paminklo: "O Dieve, mano Dieve, aš seno Nemunelio sūnus. Aš lapas nublokštas audros. Čia šauksiu laisvę pro sapnus, čia lauksiu tėviškės giedros..."

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai.

Mons. VYTAUTO KAZLAUSKO tėviškėje (ties Marijampole) prie kryžiaus, kur yra įsteigti "Vaiko tėviškės namai". Iš kairės: kun. RICARDAS REPŠYS, MIC, ses. LORETA JONUŠAITĖ iš Toronto, ses. MARGARITA BAREIKAITĖ iš Čikagos, vaikų auklėtoja-motina ir globotininiai

Dosni auka

Jau daug metų skaitau "Tėviškės žiburius", bet neturėjau progos nuosirdžiai padėkoti. Dabar siunčiu \$1000 auką. Šis laikraštis visada yra laukiamas ir mielas – Jadvyga Rukšienė.

"Tėviškės žiburių" leidėjai dosniai rėmėjai reiškia nuosirdžią padėką.

PADĖKA

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukuoja: \$500 – J. Rukšienė; \$25 – A. Vaišvila.

A. a. Mečislavo Šarausko atminimui žmona Emilija "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$100.

A. a. Benignai Jonušienei mirus, užjausdami liūdesyje jos vyrą Alfonsą ir dukrą Rūtą su šeima, A. T. Sekonai "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$25.

"The Toronto Sun" 1992. IX. 26 atspausdino Lietuvos kryžių kalno nuotrauką ir pavadino jį Atminimo kalva. Esą netoli Šiaulių ant kalvos pastatyta daugybė kryžių atminti lietuvių tremtiniais, išvežtiems į Sibirą ir ten mirusiems. Tai buvę padaryta Stalino laikais.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai.

LIETUVIŲ VAIKŲ DARŽELIS,

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vedamas, priima ikimokyklinio amžiaus vaikus pilnai ar pusei dienos. Skambinti telefonu 534-5773

MONTREALQUE

Tautos šventės minėjimas, rengtas LK Mindaugo šaulių kuopos, vyko rugsėjo 13 d. AV parapijoje. Rengėjų užprašytas Mišias šventovėje atnašavo klebonas kun. Juozas Aranauskas ir pasakė šiai šventei pritaikytą pamokslą. Pamaldų metu giedojo pirmą kartą po atostogų susirinkęs parapijos choras, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus. Šauliai su savo vėliavomis dalyvavo organizuotai ir padėjo vainiką prie paminklinės lentos.

Salėje kuopos pirm. Augustinas Mylė vadovavo visai programai. Trumpai aptaręs šią šventę, paprašė įnešti vėliavas, sugiedoti Kanados himną ir susikaupti minute pagerbti visus žuvusius dėl Lietuvos. Kun. J. Aranauskui sukalbėjus invokaciją, paskaitą skaitė KLB raštinės vedėjas Otavoje Vytautas Čuplinskas. Pirmiausia smulkiau supažindino su rugsėjo pradžioje Maskvoje pasirašyta Vytauto Landsbergio ir Boris Jelcino sutartimi. Taip pat suglaustai kalbėjo apie ateinančios Seimo rinkimus. Plačiau apsispyto prie savo įstaigos darbo ir ryšių palaikymo su Kanados užsienio reikalų ministerija bei parlamentais. Po jo trumpą žodį tarė archyvy pareigūnai Alfonsas Tamulynas ir latvis Valdis Stals, kurie tą pačią dieną turėjo iškristi namo. Asta Žitnikaitė padėkavo eilėraštį

ir Juozas Šiaučiulis iš savo knygos "Gimtos žemės saują" paskaitė keletą eilėraščių. Tautos himnui ir vėliavų išnešimui minėjimas buvo baigtas. Sekė kava ir užkandžiai.

Valerija ir Pranas Dikačiai rugsėjo 12 d. artimųjų būry atšventė 60 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

Lietuvių tautodailės instituto metiniame narių suvažiavime, įvykusiame rugsėjo 19 d. dail. Antano Tamošaičio rezidencijoje, Gana-noque, Ont., dalyvavo šie montrealiečiai: Regina ir Petras Brikliai, Birutė Nagienė ir Danutė Staškevičienė.

KLK moterų dr-jos Montrealio skyrius spalio 4, sekmadienį, AV parapijoje švenčia 40 metų veiklos sukaktį. Laukia viešnių iš centro valdybos, kitų Kanados skyrių ir taip pat gausaus montrealiečių dalyvavimo.

Vedyboms ruošiasi David Gudas su Donna Kellie.

Antano ir Christiane Žiukų sūnelis pakrikštytas Robert-Adam vardu. Krikštynų vaišės vyko AV parapijos salėje. B.S.

Elena Narbutaitė nuo 1992 m. liepos 27 d. kaip savanorė talkininkė darbuojasi senelių prieglaudoje Maison St. Joseph (5605 rue Beau-bien, E.). Ten ji slaugo ir našlę Domicele Girdauskienę 99 metų amžiaus. Kor.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	4 3/4 %	Taupymo – special.	2 3/4 %
Certifikatus 2 m.	5 3/4 %	Taupymo – su gyv. dr.	2 %
Term. indėlius:		Taupymo – kasdieninės	2 1/2 %
1 metų	4 1/2 %	Einašios sąsk.	1 1/2 %
180 d. - 364 d.	4 1/4 %	RRIF-RRSP – 1 m.term.	5 %
120 d. - 179 d.	4 %	RRIF-RRSP – 2 m.term.	6 %
60 d. - 119 d.	4 %	RRIF – RRSP – taup.	2 3/4 %
30 d. - 59 d.	2 3/4 %		

IMA UŽ:

Neklin. turto nuo 6 1/2 %, asmeninės – nuo 7 1/2 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE

V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A, Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai St. Catharines:

ANNA KUSYJ 40 Facer St. (416) 937-1385	WHITE EAGLE MEAT 169 Pelham Rd. (416) 684-9717	PANORAMA TRAVEL AGENCY 363 Vine St. (416) 646-9909
--	---	---

MEATLAND RED & WHITE 150 Bunting Rd. (416) 685-8863	EUROPE MEAT & DELI 359 Carlton St. (416) 934-9334	POLONIA MEAT & DELI 89 Pelham Rd. (416) 684-3188
--	--	---

Niagara Peninsula: RAINBOW PRINTING
73 Ontario Rd., Welland, Ont.
(416) 646-9909

Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

GALI PADĖTI. Moteris iš Lietuvos gali prižiūrėti mažus vaikus, slaugyti ligotus asmenis, padėti namų ruošoje. Rašyti: D. Valaitienė, Tvirtovės alėja 12-3, Kaunas 233005 Lithuania.

REIKALINGA (Bathurst ir Steeles gatvių rajone) namų ūkvedė ir dviem vaikams auklė, kuri galėtų gyventi kartu. Skambinti iki 2 v.p.p. tel. 533-1736 bei vakarais tel. 229-0477, klausti Anna.

NORDLAND EXPRESS

Pagalbos siuntos į Lietuvą.

\$1.50 už kg (\$0.68 už sv) ar \$7.50 už kubinę pėdą, priklausomai kas yra pigiau.

Palyginkime:	Kaina pagal svorį	Kaina pagal tūrį
Du ar trys siuntiniai, sveriantys 50 kg ir esantys 3 kubinių pėdų	75.00	22.50
Bet koks siuntinių skaičius iki 50 kg pristatomas į namus už	15.00	15.00
Iš viso	90.00	37.50
Iš viso už kg	\$1.80	\$0.75
Iš viso už svarą	\$0.82	\$0.34

- Specialios stiprios dėžės parūpinamos nemokamai (arba naudokite savo).
- Kiekvienas siuntinys saugiai surišamas ir sutvarkomas nemokamai.
- Gavėjų pasirašytas patvirtinimas pasunčiamas siuntėjui nemokamai.

Nordland Express

bendrovės adresas: 1650 Bloor St. W., Toronto, (Indian Rd. gatvės kampe, du kvartalai į rytus nuo Keele gatvės)

Atidaryti nuo pirmadienio iki šeštadienio 8 v.r. – 8 v.v. Norėdami gauti daugiau informacijų, paskambinkite

tel. (416) 535-5000, arba paklauskite savo draugų, kuriuos jau aptarnavome.

Toronto lietuvių "AITVARAS" dramos teatras

vaidins Toronto Lietuvių namų kultūros komisijos premijuotą FELIKSO JOKUBAUSKO 3-jų veiksmų komediją

"Paskutinis iš Varlynės"

PREMJERA – 1992 m. spalio 4, sekmadienį, 3 val. po pietų

Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor Street West

Bilietai – \$6.00 asmeniui gaunami prie įėjimo.

"Aitvaro" valdyba

IŠNUOMOJU 2 kambarius su baldais ir atskira prausykla. Skambinti tel. 681-7294 Burlingtone, Ont.

PASLAUGOS "RŪTA" PATARNAVIMAI. Siunčiame oro paštu jūsų pačių sudarytus siuntinius. 1 kg kaina \$5.99. Mažiausias svoris 2 kg. Perduodame pinigų iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Persiunčiame naujas ir vartotas lengvas mašinas. Galite užsisakyti sovietų gamybos traktorių. Tarpininkaujame norintiems pirkti Lietuvoje žemės sklypą namo statybai, namus ir butus. Teirautis tel. (416) 536-4742 nuo 9 v.r. iki 11 v.v. Toronte.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka statulius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

IŠNUOMOJAMAS High Park rajone 2 kambarių ir virtuvės su baldais butas dirbančiai ir nerūkiančiai moteriai. Yra automobiliiui pastatyti vieta. Skambinti tel. 762-1569.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo metu: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronte.

ATOSTOGOS SAULETOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitė \$200. Miegamas kambarius, bendra prausykla – savaitė \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.